

**REVISTA ROMÂNĂ
DE BIBLIOTECONOMIE
ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII**

**ROMANIAN REVIEW
OF LIBRARY
AND INFORMATION SCIENCE**

Anul 8, nr. 2 / Vol. 8, Iss. 2
2012

Colegiul de redacție / Editorial Board

Comitet științific / Scientific Committee

Director

Prof.univ.dr. Mircea REGNEALĂ - președinte, Asociația Bibliotecarilor din România

Membri

Prof.univ.dr. Gunnstein AKSELBERG - Universitatea din Bergen

Dr. Corina APOSTOLEANU - Biblioteca Județeană „I.N. Roman”, Constanța

Prof.univ.dr. Lorenzo BALDACCHINI - Universitatea din Bologna

Prof.univ.dr. Albert BOEKHORST - Universitatea din Amsterdam

Prof.univ.dr. Iuliana BOTEZAN - Universitatea Complutense, Madrid

Dr. Liviu-Iulian DEDIU - vicepreședinte, Asociația Națională a Bibliotecarilor și
Bibliotecilor Publice din România

Acad. Florin FILIP - director general, Biblioteca Academiei Române

Dr. Silvia GHINCULOV - director, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice
din Chișinău

Carmen Leocadia PESANTEZ - director general, Biblioteca Pedagogică Națională „I.C.
Petrescu”

Conf. dr. Elena TÎRZIMAN - director general, Biblioteca Națională a României

Colegiu consultativ / Board of Advisors

Lector dr. Silviu BORȘ - director, Biblioteca Județeană „Astra” din Sibiu

Dr. Letiția CONSTANTIN - Biblioteca Națională a României

Prof. univ. dr. Ionel ENACHE - Universitatea din București

Dr. Victoria FRÂNCU - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Dr. Doina OSTAFE

Dr. Aurelian Cătălin POPESCU - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Lector dr. Cristina POPESCU - Universitatea din București

Dr. Doru STAN - Biblioteca Universității din Pitești

Comitet redacțional / Editorial Committee

Redactor-șef

Dr. Robert CORAVU

Redactor-șef adjunct

Prof.univ.dr.ing. Angela REPANOVICI - Universitatea „Transilvania” din Brașov

Secretar de redacție

Gina ENESCU - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Abonamente, distribuție

Mihai CONSTANTINESCU - secretar executiv, Asociația Bibliotecarilor din România

Redacția

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA (ABR)

Bd. Unirii nr.22, Sector 3 (cam. F3M06 - mezanin), cod 030833

București, România

e-mail: infoabr@gmail.com

site: <http://www.abr.org.ro>

Răspunderea asupra conținutului materialelor revine în întregime autorilor.

Tiparul a fost executat la tipografia Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci

REVISTA ROMÂNĂ DE BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII

**REVISTĂ TRIMESTRIALĂ EDITATĂ DE
ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA**

BIBLIOTECILE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Număr coordonat de dr. Silvia Ghinculov
Traducere: dr. Corina Apostoleanu

ISSN 1841-1940
© *Asociația Bibliotecarilor din România (ABR)*

**ROMANIAN REVIEW OF LIBRARY
AND INFORMATION SCIENCE**

**QUARTERLY REVIEW EDITED BY
ROMANIAN LIBRARY ASSOCIATION**

LIBRARIES IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Issue coordinated by Silvia Ghinculov, PhD
Translation: Corina Apostoleanu, PhD

ISSN 1841-1940
© *Romanian Library Association (ABR)*

S U M A R

- *Despre bibliotecile din Republica Moldova, din mai multe perspective*
Silvia Ghinculov 7
- BIBLIOTECILE DIN REPUBLICA MOLDOVA**
-
- *Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp*
Ludmila Costin 11
  - *Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației*
Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco, Liubovi Karneev 23
  - *Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011*
Valentina Chitoroagă 43
  - *Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică*
Nelly Țurcan 57
  - *Promovarea proprietății intelectuale - în proces de continuă actualizare*
Petre Racu, Ana Sofroni 73
- RECENZII**
-
- *O carte despre vicisitudinile unui destin de bibliotecar (Silvia Ghinculov. Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar)*
Natalia Cheradi 79
  - *O valoroasă biobibliografie pentru un mare poet (Grigore Vieru: biobibliografie. Ed. îngrijită de Claudia Balaban)*
Ludmila Corghenci 80

CONTENTS

- *Various perspectives on the libraries in Republic of Moldova*
Silvia Ghinculov 9

LIBRARIES IN REPUBLIC OF MOLDOVA

- *Librarians' Association in Republic of Moldova in time*
Ludmila Costin 17
- *The foundation of the co-operative academic information network -
an efficient solution for organizing and disseminating information*
Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco, Liubovi Karnev 33
- *Book production figures in the Republic of Moldova: 2011*
Valentina Chitoroagă 50
- *The electronic scientific journals and the alternative patterns
of the scientific communication*
Nelly Țurcan 65
- *The intellectual property promotion - a process in a continuous
development*
Petre Racu, Ana Sofroni 76

REVIEWS

- *A book about the vicissitudes of a librarian destiny (Silvia Ghinculov. Sub zodia
cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar)*
Natalia Cheradi 82
- *An important bio-bibliography for a great poet (Grigore Vieru: biobibliografie.
Ed. îngrijită de Claudia Balaban)*
Ludmila Corghenci 83

Despre bibliotecile din Republica Moldova, din mai multe perspective

---

În anul 2011, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) a sărbătorit 20 de ani de la înființare. În acest context, trăim marea satisfacție de a vă simți alături în cadrul acestui număr de revistă. Colaborarea și comunicarea profesională, suntem convingeți, vor servi promovării experiențelor bune ale domeniului biblioteconomic și ale meseriei de bibliotecar în societatea informației și a cunoașterii. Profunzimea și dinamica schimbărilor din lumea contemporană, ritmurile accelerate ale informatizării generează creșterea progresivă a volumului informațiilor, astfel încât biblioteca își propune drept obiectiv distinct să integreze cât mai multe resurse pentru satisfacerea nevoii de informare.

Domnul prof. univ. dr. Mircea Regneală, în cadrul Conferinței Anuale a ABRM din 17-18 noiembrie 2011 cu tema „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți”, ne-a propus în numele colegiului de redacție al *Revistei Române de Biblioteconomie și Știința Informării* să participăm la editarea unui număr special, consacrat activității biblioteconomice din Republica Moldova.

Este un proiect valoros pentru noi, deoarece *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării* este un titlu de referință, având o prezență distinctă în peisajul publicațiilor biblioteconomice românești și care nu poate lipsi din colecția noastră de specialitate. Tema propusă pentru numărul coordonat de noi este *Bibliotecile din Republica Moldova*. Au fost selectate articole de sinteză, care să ofere unui cititor mai puțin sau deloc familiarizat cu situația structurilor infodocumentare din Basarabia o imagine de ansamblu asupra sistemului nostru de biblioteci, precum și asupra proiectelor importante de colaborare pe care le-am derulat în ultimii ani pe plan național și internațional.

Articolele din această revistă își propun să facă cunoscute rezultatele cercetărilor și proiectelor importante desfășurate în ultimii ani în principalele instituții biblioteconomice din Republica Moldova. Autorii s-au referit la realitățile domeniului și au pus în evidență aportul bibliotecilor la dezvoltarea socială și economică a țării. Rezultatele cercetărilor noastre demonstrează că s-a realizat un salt substanțial în satisfacerea nevoilor de informații și democratizarea societății.

Președintele ABRM, Ludmila Costin, descrie succesele și eșecurile asociației profesionale în articolul *Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp*.

Despre comunicarea științifică și rolul bibliotecilor în promovarea accesului deschis la informație scrie conf. univ. dr. Nelly Țurcan în articolul *Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică*.

Experiența bibliotecilor universitare este reflectată în articolul *Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației*, semnat de trei directoare ale bibliotecilor universitare: Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco și Liubovi Karnaev.

Articolele *Producția editorială în Republica Moldova în cifre: anul 2011* de Valentina Chitoroagă și *Promovarea proprietății intelectuale în proces de continuă actualizare* de Petru Racu și conf. univ. dr. Ana Sofroni reprezintă două instituții infodocumentare care ocupă un loc distinct în practica activității informaționale din Republica Moldova - Camera Națională a Cărții și Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a Republicii Moldova.

Am inclus în acest număr de revistă și două recenzii la publicații de specialitate reprezentative: Silvia Ghinculov, *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* (2009) și *Biobibliografia „Grigore Vieru”* (2011), semnate de Natalia Cheradi și Ludmila Corghenci.

Despre bibliotecile din Republica Moldova, din mai multe perspective

---

Acest număr de revistă își propune abordarea unei problematici vaste. Sunt propuse atenției comunității profesionale și publicului larg viziuni și informații inedite, sinteze ce reflectă domeniul biblioteconomic dezvoltat cu mare dăruire și competență de către specialiștii din Republica Moldova. Considerăm că publicația poate deveni o platformă de conexiune a specialiștilor de pe ambele maluri ale Prutului. Publicația promovează noi idei, viziuni, paradigme, supune dezbaterii subiecte sensibile, ceea ce va contribui, indiscutabil, la dezvoltarea științei biblioteconomice în ansamblu.

Vom prezenta în articolele noastre o pluralitate de puncte de vedere și suntem recunoscători celor care ne vor împărtăși opiniile lor cu privire la acestea.

Ne bucurăm că am primit, timp de 20 de ani, un sprijin remarcabil din partea centrelor biblioteconomice din România pentru realizarea obiectivelor noastre. Vă mulțumim pentru gestul frumos oferit profesioniștilor din Republica Moldova de a participa la editarea acestui număr de revistă. Sperăm că și în continuare *Revista de Biblioteconomie și Știința Informării* va fi un loc de întâlnire între practica bibliotecară și cercetarea biblioteconomică și ne va aduce contribuții remarcabile la dezvoltarea domeniului.

Dr. Silvia Ghinculov

Director, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova

E-mail: gsilvia@lib.ase.md

Various perspectives on the libraries in Republic of Moldova

In 2011, Librarians' Association in Republic of Moldova (ABRM) has celebrated the 20th anniversary. Under these circumstances, we have the great satisfaction to feel you close to us in the present issue of this journal. We are convinced that the professional communication and cooperation will serve in promoting the valuable experience in library science and profession of librarian in the knowledge and information society. The profoundness and dynamics of changes in the contemporary world, the accelerated rhythms of automation process generate a gradual increase of information in the contemporary world, so that libraries intend - as distinct objective-to integrate as many resources as possible for meeting the information needs.

Professor Mircea Regneală, at the Annual Conference of ABRM on November 17-18th, 2011, with the subject „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” („The library more than the library: integration, innovation and information for all”), suggest to us, in the name of the editorial board of the journal *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării / Romanian Review of Library and Information Science*, to edit a special issue, dedicated to the libraries in Republic of Moldova.

It is a valuable project for us, as *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării* is a reference title, having a distinct presence among the Romanian library science publications which cannot miss from our specialized collection. The subject suggested for the issue we have coordinated is *Libraries in Republic of Moldova*. There have been selected synthesis articles which provide to a reader less familiar or not familiarized with the situation of libraries in Bessarabia a general image upon our system of libraries, as well as upon the important cooperation projects we have developed in the last years in the country and abroad.

The articles in this issue intend to present the results of the research and important projects developed in the last years in the main libraries in Republic of Moldova. The authors referred to the realities in the field and underlined the contribution of the libraries to the social and economical development of our country. The results of our research show that there has been done an important progress in meeting the information needs and the democratization of society.

The President of ABRM, Ludmila Costin, describes the successes and failures of the professional association in the article *Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp (Librarians' Association in Republic of Moldova in time)*.

Assoc. prof. Nelly Țurcan writes about the scientific communication and the role of libraries in promoting the open access to information in the article *Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică (The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication)*.

The experience of the academic libraries is reflected in the article *Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației (The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information)*, signed by three directors of academic libraries: Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco and Liubovi Karnev.

The articles *Producția editorială în Republica Moldova în cifre: anul 2011 (Book production figures in the Republic of Moldova: 2011)* by Valentina Chitoroagă and *Promovarea proprietății intelectuale în proces de continuă actualizare (The intellectual*

Various perspectives on the libraries in Republic of Moldova

---

property promotion - a process in a continuous development) by Petru Racu and assoc. prof. Ana Sofroni, represent two institutions with a distinct place in the information practice in Republic of Moldova - The National Chamber Book and the State Agency for Intellectual Property in Republic of Moldova.

We have also included in this issue two book reviews for two illustrative special publications: Silvia Ghinculov, *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* (2009) and *Biobibliografia „Grigore Vieru”* (2011), signed by Natalia Cheradi and Ludmila Corghenci.

The present issue aims at approaching a large number of problems. Unpublished opinions and information and synthesis reflecting library science developed with great devotion and competence by specialists in Republic of Moldova are submitted to the professional community and to the public. We consider that the publication can become a connexion platform for the specialists on both sides of Prut river. The journal promotes new ideas, opinions, paradigmas, putting under debate tender subjects and that will contribute, no doubt, to the development of library science, in general.

We are going to present different oppinios in our articles and we express our gratitude to those who will share their ideas about them.

We are pleased that we have received for 20 years a remarkable support from the library science centres in Romania in order to achieve our targets. We express our gratitude for your kind gesture to offer the opportunity to the professionals in Republic of Moldova to participate to this issue. We hope that, further on, *Revista de Biblioteconomie și Știința Informării / Romanian Review of Library and Informations Science* will be a place where to meet library practice and library science research and will bring important contributions to the development in the field.

Silvia Ghinculov, PhD

Director of Scientific Library of the Academy of Economic Studies, Moldova

E-mail: gsilvia@lib.ase.md

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp

Ludmila Costin

Autoarea

Ludmila Costin, președintele Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, directorul Bibliotecii Republicane Științifice Agricole
E-mail: *costin@uasm.md*

Abstract

Pe parcursul a două decenii de activitate, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) a reușit să devină o structură profesională reprezentativă. Privind retrospectiv activitatea asociației, autoarea s-a referit la proiectele de succes ale asociației profesionale a bibliotecarilor.

Cuvinte-cheie: *Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova; bibliotecari; formare profesională; cooperare profesională; publicații biblioteconomice*

Aniversarea a 20 de ani de existență a ABRM este nu doar un bun prilej de a sărbători asociația, dar și un moment oportun pentru a reflecta asupra valorii reale pe care o au bibliotecile și bibliotecarii în societate. Pe parcursul a două decenii de activitate, ABRM a reușit să devină o structură profesională reprezentativă a bibliotecarilor din întreaga țară și o componentă distinctă în peisajul Erei Informației, prin programele și proiectele realizate, eforturile de susținere a mediului profesional și implicațiile active în protecția și evoluția profesiei. În prezent, ABRM reunește mai mult de 1500 membri individuali și 5 colectivi, reprezentând întreg sistemul național de biblioteci: biblioteci publice, universitare, specializate, școlare, de colegiu etc.

Năzuința de coagulare a comunității profesionale a bibliotecarilor a fost realizată la Conferința Bibliotecarilor din 14 noiembrie 1991, prin decizia căreia a fost constituită Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), la inițiativa unor profesioniști reprezentativi din domeniul biblioteconomiei, printre care s-au numărat Alexe Rău, Claudia Balaban, Ludmila Corghenci, Tatiana Costiuc sau Vera Osoianu. Fondarea asociației a fost oficializată la 10 iunie 1992 prin emiterea Hotărârii nr. 393 a Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la înregistrarea Statutului Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova”.

Misiunea ABRM, revizuită pe parcursul anilor, constă în a sprijini și a promova statutul social și profesional al bibliotecarului și bibliotecii prin conjugarea eforturilor comunității profesionale cu cele ale factorilor de decizie, implicarea în elaborarea și funcționarea eficientă a cadrului legal adecvat, formarea profesională continuă, promovarea bunelor practici.

Pentru primul mandat la conducerea asociației, votul de încredere a fost acordat doamnei Claudia Balaban, director al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, care a depus eforturi deosebite pentru a crea o platformă solidă pentru activitatea acesteia. Incontestabile sunt și meritele următorilor președinți ai ABRM, Alexe Rău (1996-2000), Lidia Kulikovski (2000-2004) și Ludmila Costin (din 2004 până în prezent), care au contribuit la consolidarea capacității organizaționale a asociației, la desfășurarea unor activități profesionale de calitate, la soluționarea unor probleme stringente

ale bibliotecilor și bibliotecarilor.

Trecerea de la un mandat la altul se produce prin alegerea noilor structuri de conducere ale asociației și prin stabilirea liniilor directoare și a principalelor obiective de activitate ale asociației. O bună parte dintre membrii Consiliului și Biroului ABRM au fost prezenți în organele de conducere ale ABRM din perioada de constituire a ABRM și până în prezent, evidențiindu-se prin implicarea activă în viața asociației: Claudia Balaban, Ludmila Corghenci, Lidia Kulikovski etc. În același timp, pe parcursul anilor, structurile de conducere ale ABRM s-au completat cu forțe noi, care s-au integrat eficient în activitatea asociației.

Inițial, activitatea asociației a fost organizată pe domenii prioritare, fiind instituite șase comisii profesionale specializate: de ocrotire a patrimoniului de carte; relații interne și externe; dirijare, automatizare și tehnologie; pregătirea și perfecționarea cadrelor; probleme juridice și social-economice. Structura organizațională s-a modificat în timp, în prezent activând zece comisii specializate: Cadrul de reglementare. Protecție socială; Formare profesională continuă. Etică și deontologie; Relații internaționale și activități de fundraising; Informatizare și tehnologii informaționale; Catalogare. Indexare; Cultură informațională; Standardele activității de bibliotecă; Management și marketing; Activitate editorială.

În scopul de a spori relevanța comunicării profesionale și soluționarea problemelor specifice fiecărui tip de bibliotecă, în anul 2006 au fost constituite în cadrul asociației patru secțiuni: Biblioteci publice, Biblioteci universitare și specializate, Biblioteci de colegii și Biblioteci școlare. De asemenea, alături de comisiile specializate, ABRM are trei secțiuni zonale: zona Nord, zona Centru, zona Sud.

Extinderea dimensiunilor activității asociației se exprimă prin organizarea și funcționarea a 46 filiale cu distribuție națională, care s-au impus prin activități profesionale diverse, contribuind la promovarea ABRM și la îmbunătățirea imaginii bibliotecarului în societate. Dintre cele mai active, merită a fi menționate Filiala Bălți (președinte - Elena Harconiță) și Filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu” (președinte - Tatiana Coșeri).

Membrii ABRM s-au întrunit periodic în reuniuni profesionale naționale, în cadrul cărora

au fost puse în discuție problemele stringente ale bibliotecarilor și bibliotecilor din țară și s-au promovat direcții noi de dezvoltare în domeniu. Reuniunile de amploare care au contribuit la amplificarea rolului și locului bibliotecii și a asociației profesionale în societate au fost următoarele Congrese ale Bibliotecarilor din Republica Moldova:

- 1995, 3-5 octombrie - Congresul al III-lea, cu tema „Bibliotecile din Republica Moldova în societatea contemporană”;

- 2000, 6-7 decembrie - Congresul al IV-lea, cu tema „Bibliotecile și asociațiile profesionale ale bibliotecarilor în perspectiva secolului XXI”;

- 2004, 25-26 noiembrie - Congresul al V-lea, cu tema „Biblioteca în contextul edificării Societății Informaționale în Republica Moldova. Misiune, roluri, contribuții”;

- 2008, 4-5 noiembrie - Congresul al VI-lea al Bibliotecarilor din Republica Moldova, care a abordat amplificarea rolului, locul Bibliotecii și a Asociației profesionale în procesul de edificare a Societății Informației și a Cunoașterii, precum și promovarea imaginii, statutului social și profesional al Bibliotecarului.

Alte reuniuni profesionale importante în viața asociației le reprezintă conferințele. Acestea au fost organizate inițial o dată la doi ani, dar începând cu anul 2006 au căpătat o frecvență anuală. Astfel, ele au dobândit o nouă dimensiune, permițând monitorizarea permanentă a realizării deciziilor și introducerea operativă a unor modificări dictate de impactul mediului social.

Istoria ABRM este cu mult mai amplă decât putem prezenta în aceste rânduri. A putut ea să facă față provocărilor timpului în toate etapele sale de evoluție? Cu ce argumente? Care au fost prioritățile, care au fost mijloacele?

Ridicarea statutului social al bibliotecarului. De la constituire și până în prezent, ABRM a abordat probleme de importanță vitală pentru activitatea bibliotecilor și bibliotecarilor. Obiectivul de bază al ABRM rezidă în ridicarea statutului social și al prestigiului profesiei de bibliotecar, determinarea semnificației sociale a activității bibliotecilor și apărarea drepturilor bibliotecarilor.

Pe parcursul întregii sale activități, ABRM a depus eforturi substanțiale de sensibilizare a societății și factorilor de decizie în vederea ameliorării imaginii și statutului social al

bibliotecarului și bibliotecii, creării condițiilor adecvate de muncă pentru ca bibliotecarul să poată face față rolului său complex în procesul de edificare a Societății Informației. În acest sens, ABRM a întreprins diverse demersuri, intervenții, cereri, plângeri către toți decidenții (ministere de resort, Guvern, Președinție, Consiliul Rectorilor, Consiliul Director al Colegiilor, Sindicat, Comisia pentru Cultură a Parlamentului etc.) în vederea soluționării unor probleme, marea lor majoritate referindu-se la salarizare, finanțarea bibliotecilor, constituirea sau lichidarea bibliotecilor.

Ca rezultat al intervențiilor ABRM, la 17 februarie 1995 a fost organizată o întâlnire a membrilor Biroului cu președintele Republicii Moldova, domnul Mircea Snegur, la care s-au pus în discuție activitatea Sistemului Național de Biblioteci (SNB), finanțarea achiziției de carte și periodice, întreținerea bibliotecilor, informatizarea SNB, salarizarea bibliotecarilor, cât și susținerea ABRM. În finalul acestei discuții și ca urmare a unei adrese trimise către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Finanțelor, a fost obținută extinderea grilei de remunerare a muncii bibliotecarilor. În anul 2006, propunerile ABRM referitoare la salarizarea bibliotecarilor au fost luate în considerare de către Parlament și incluse în proiectul de lege privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar.

Trebuie menționat că unele din demersurile ABRM s-au soldat doar cu o rezolvare parțială, iar altele nu au avut succes, cum ar fi cele de renovare a spațiilor pentru biblioteci, de îmbunătățire considerabilă a completării colecțiilor de bibliotecă etc.

ABRM și-a orientat activitatea, încă de la origini, spre studierea statutului social al bibliotecarului, realizând mai multe studii în vederea ridicării nivelului acestuia în comunitate. În anul 2003 a fost realizată o cercetare pe această temă, ale cărei rezultate au fost utilizate în dialogul cu reprezentanții factorilor de decizie. În perioada ianuarie-august 2009 s-a efectuat un studiu care a încercat să identifice opiniile bibliotecarilor cu privire la motivele statutului lor social scăzut.

În vederea consolidării statutului profesiei de bibliotecar, în anul 2000 a fost aprobat „Codul etic al bibliotecarilor din Republica Moldova”, iar în anul 2004 au fost elaborate recomandări privind promovarea și implementarea lui în biblioteci.

Un eveniment important în istoria asociației este reprezentat de sărbătorirea la 5 octombrie 2001, pentru prima dată, a Zilei Bibliotecarului. La inițiativa ABRM, din anul 2010, conform deciziei oficiale a conducerii țării, Ziua Bibliotecarului se sărbătorește la 23 aprilie - Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor.

În scopul promovării imaginii și poziției bibliotecarului în comunitatea profesională, identificării și valorificării potențialului creativ al bibliotecarilor, ABRM organizează în fiecare an concursurile naționale „Cel mai Bun Bibliotecar al anului...” (președinte - Ludmila Corghenci) și „Concursul pentru cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării” (președinte - Elena Harconiță).

Cadrul de reglementare. În toate perioadele de activitate, ABRM a participat la elaborarea și avizarea proiectelor de acte normative, a altor reglementări ce țin de domeniul de activitate al bibliotecilor. În anii 1993-1994 Biroul ABRM a participat la elaborarea „Legii cu privire la biblioteci”, care a marcat un moment important în reglementarea juridică a instituției bibliotecare în Republica Moldova. ABRM a participat și la operarea modificărilor ulterioare ale legii.

De asemenea, ABRM a participat în calitate de coautor și la elaborarea Politicii Culturale a Republicii Moldova, susținând obiectivele acesteia referitoare la activitatea bibliotecilor. În anii 2008-2010, membrii organelor de conducere ale ABRM au participat cu propuneri concrete la elaborarea Strategiei de dezvoltare a SNB, a proiectelor Codului Educației și Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare a cadrelor bibliotecare.

În scopul armonizării cadrului de reglementare cu privire la dreptul de autor din perspectiva accesului la informație, ABRM s-a implicat activ în proiectul „Advocacy pentru îmbunătățirea Legii cu privire la dreptul de autor și drepturi conexe”. În perioada 3-4 decembrie 2009, asociația și Consorțiul eIFL Direct Moldova au organizat o serie de activități menite să sensibilizeze factorii de decizie și să influențeze adaptarea legii la cerințele bibliotecilor în mediul digital.

Cunoașterea legislației de către bibliotecari constituie o platformă eficientă și sigură de dezvoltare a bibliotecilor, precum și un suport în luarea deciziilor și în relațiile cu factorii de resort.

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp

În acest context, a fost realizat studiul de caz „Impactul legislației de bibliotecă asupra instituțiilor bibliotecare în Republica Moldova”, care a relevat un nivel ridicat al culturii legislative în mediul comunității bibliotecare. În același timp însă, studiul a scos în evidență necesitatea îmbunătățirii cadrului de reglementare conform cerințelor și specificului actual al bibliotecilor, precum și a armonizării lui cu tendințele internaționale.

Formarea profesională a bibliotecarilor a fost și este o prioritate pentru ABRM. Existența unui cadru legal benefic nu asigură prin el însuși bunul mers al procesului de formare și, de aceea, ABRM și-a asumat multe responsabilități în acest sens. Fundamentul teoretico-metodologic îl constituie „Declarația IFLA privind formarea profesională continuă”. ABRM a acumulat bune experiențe la capitolul proiecte de succes, cum ar fi înființarea Centrului de Instruire Continuă a Bibliotecarilor „Școala de Biblioteconomie din Moldova”, organizarea școlilor de vară și a ciclurilor de reuniuni profesionale pentru diverse categorii și tipuri de biblioteci, promovarea CERTIDOC, a Ghidurilor ENTITLE și a conceptului „biblioteca care învață” etc. Ce avem azi de făcut? În primul rând, să ne apărăm învățământul biblioteconomic organizat, și în acest caz menționez inițiativele Catedrei de Biblioteconomie și Asistență Informațională a Universității de Stat din Moldova, sprijinite de către ABRM, pentru pregătirea specialiștilor în cadrul ciclului licență, masterat și doctorat. În al doilea rând, este important să revigorăm procesul de formare continuă prin intermediul unui centru național. În acest sens, ABRM, în colaborare cu catedra de specialitate pregătește suportul teoretico-educational pentru cursurile din cadrul Centrului de Formare Continuă al universității.

Cooperare. Pentru o asociație profesională este importantă afilierea la structurile internaționale, comunicarea și integrarea ei în spațiul informațional mondial.

Grație eforturilor organelor de conducere ale asociației, în anul 1993 ABRM a devenit membru cu drepturi depline al IFLA, având posibilitatea de a cunoaște noile tendințe în domeniul biblioteconomiei și științei informării la nivel internațional și de a participa la conferințele asociației. Afilierea la această importantă structură profesională internațională a permis ca un

reprezentant al ABRM, vicepreședintele Mariana Harjevschi, să facă parte din Comitetul pentru Drept de Autor și Probleme Juridice din cadrul IFLA.

În anul 2011, ABRM devine membră a Biroului European al Asociațiilor de Bibliotecari și Specialiști în Informare Documentară (EBLIDA).

Participarea ABRM la activitățile internaționale ale bibliotecarilor s-a realizat și prin prezența membrilor ei la conferințele IFLA, ALA, la întâlnirile asociațiilor de bibliotecari din Europa, la reuniunile asociațiilor bibliotecarilor din România, Rusia, Turcia, SUA, Polonia, Franța, Slovenia, Bulgaria, Ungaria, la conferințele internaționale organizate în Crimeea.

ABRM a întreținut de-a lungul anilor relații de colaborare și cooperare la nivel național cu diverse structuri asociative precum Fundația Cărții, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Artiștilor Plastici, Uniunea Editorilor, precum și cu Ministerul Culturii, Ministerul Învățământului sau Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională a USM.

Un aspect important al cooperării îl constituie unirea eforturilor pentru crearea și dezvoltarea parteneriatelor, pentru realizarea unor proiecte. Exemple de parteneriat strategic la nivel național sunt programele „Memoria Moldovei” și SIBIMOL, consorțiul TINLIB și eIFL Direct Moldova.

ABRM a formulat strategii pentru extinderea accesului cetățenilor la informație în folosul dezvoltării sociale. Începând cu 10 mai 2001, pe lângă ABRM activează Consorțiul eIFL Direct Moldova (redenumit recent Consorțiul REM - Resurse Electronice pentru Moldova), al cărui președinte este dr. Silvia Ghinculov. Consorțiul are ca membri 17 biblioteci de toate tipurile și urmărește să asigure accesul la o gamă largă de resurse electronice din întreaga lume. Bibliotecile din cadrul consorțiului au acces, prin intermediul EBSCO Publishing, la 11 baze de date.

Susținătorul principal al proiectelor ABRM a fost Fundația Soros Moldova, care a înțeles situația economică precară a instituțiilor bibliotecare și necesitatea ca acestea să-și continue misiunea de furnizare a accesului la informație. Sprijinul s-a acordat prin programul „Biblioteci”, care a cuprins trei module: achiziția de carte și abonarea la publicații periodice,

---

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp

---

dezvoltarea profesională a specialiștilor din biblioteci, informatizarea bibliotecilor. De asemenea, conlucrarea ABRM cu Fundația Soros s-a materializat în diverse proiecte orientate spre extinderea accesului la informație și diversificarea serviciilor de bibliotecă pentru comunitate, cum ar fi serviciile pentru copii și tineret, susținerea informațională a businessului mic și mijlociu prin deschiderea la începutul anilor 2000 a centrelor de informație economică la Chișinău, Bălți, Cahul, a centrului informațional agrar la Ungheni, a centrului regional informațional și documentar „Pro Nord” la Briceni. Doar între anii 2000-2004 au fost sprijinite 133 de proiecte de dezvoltare a colecțiilor și 66 de proiecte care au urmărit diversificarea serviciilor de acces la informație.

Alături de Fundația Soros, ABRM a colaborat fructuos și cu Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională, pentru realizarea proiectului Advocacy, cu Centrul de Resurse Informaționale al Ambasadei SUA la Chișinău în organizarea videoconferințelor, cu PNUD Moldova, Consiliul Europei, Alianța Franceză, Banca Mondială în Moldova. Cu sprijinul financiar al acestor organizații au fost editate monografiile, manuale, culegeri de standarde și alte publicații de specialitate, iar colecțiile bibliotecilor s-au completat cu literatură de referință, publicații științifice și beletristică.

Complexitatea relațiilor de colaborare ale ABRM se caracterizează prin includerea asociației în circuitele și parteneriatele internaționale, dintre care putem menționa binecunoscutele proiecte europene PULMAN, PULMAN-XT, C@LIMERA. În anul 2002, ABRM a aderat la Campania mondială de promovare a bibliotecii și profesiei de bibliotecar @your library, lansată la Conferința IFLA de la Glasgow, Scoția.

Activitate editorială. O direcție importantă a ABRM o constituie activitatea editorială, concretizată de-a lungul timpului în elaborarea a numeroase publicații. Documentul după care se conduce ABRM în această activitate este „Politica editorială a ABRM”, elaborată de către conf. univ. dr. Lidia Kulikovski.

Din anul 2005, asociația editează cu o periodicitate semestrială „Buletinul ABRM”, care a devenit un instrument eficient de comunicare, informare și promovare a asociației. Buletinul este adresat tuturor tipurilor de biblioteci și este difuzat, atât în format tipărit, cât și în format

electronic pe site-ul asociației pentru a-i spori accesibilitatea și disponibilitatea. ABRM a susținut mai mulți ani la rând, în colaborare cu Biblioteca Națională, editarea „Magazinului bibliologic” și a „Gazetei Bibliotecarului”.

Activitatea editorială se desfășoară și la nivelul filialelor și comisiilor ABRM. Filiala municipală „B.P.Hașdeu” a asociației editează din anul 2006 ziarul „BiblioCity”, în format electronic; comisia Standardizarea activității de bibliotecă editează din anul 2010 buletinul „InfoStand biblioteconomic”; comisia Catalogare și indexare a inițiat recent editarea unui buletin informativ propriu. De curând a fost lansată și revista „BiblioUniversitas” a secțiunii ABRM „Biblioteci universitare”.

Activitatea editorială a asociației se materializează și în publicarea diverselor lucrări în domeniul biblioteconomiei și științei informării. În scopul asigurării clasificatorilor cu instrumente de lucru, în 1992-1993 au fost editate în colaborare cu Biblioteca Națională pentru Copii „I. Creangă” „Tabelele CZU pentru bibliotecile mici”, în limbile română și rusă.

Sub egida ABRM au apărut lucrări de amploare, cum ar fi: „Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor”, autoare conf. univ. dr. Lidia Kulikovski, „Libertate intelectuală și accesul la informație” de Irina Digodi, „Managementul informațional în instituțiile infodocumentare”, autoare dr. Silvia Ghinculov, „Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice universitare și specializate din Republica Moldova”, întocmită de Biblioteca Științifică a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți, „Linii directe privind cultura informației și instruirea de-a lungul întregii vieți”, traducere de Maria Vatamanu și Natalia Cheradi, redactare științifică de Nelly Țurcan, „eIFL - IP Advocacy pentru accesul la cunoștințe: dreptul de autor și bibliotecile”, ediție îngrijită de Mariana Harjevschi, „Biblioteca publică: Linii directe IFLA/UNESCO pentru dezvoltare”, traducere de Irina Digodi și Vladimir Dunduc, redactare științifică de Eugenia Bejan.

Sub egida ABRM au fost editate și „Regulile de alcătuire a referințelor bibliografice”, culegerea „Standarde naționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare”, cursul „Bazele culturii informaționale” și lucrarea „Bibliotecile școlare din Republica Moldova”,

publicații realizate în baza proiectelor elaborate de către Elena Harconiță și Mariana Harjevschi și sprijinite financiar de Centrul de resurse pentru absolvenți din cadrul Ambasadei SUA în Moldova.

La începutul anilor 2000, la inițiativa asociației și cu sprijinul Fundației Soros au fost reeditate și distribuite gratuit bibliotecilor din țară diverse lucrări de specialitate, precum manualul „Ghid de biblioteconomie” de Brigitte Richter și au fost procurate din România lucrările „Dicționar de termeni de informatică” de Doina Banciu, „Management pentru biblioteci și centre de informare”, „Tabelele CZU” și altele.

ABRM a realizat traducerea în limba română și diseminarea documentelor adoptate la conferințele și congresele IFLA și a Liniilor directoare PULMAN.

Prezența în mediul electronic este un aspect esențial al promovării asociației. O realizare importantă a constituit-o lansarea în anul 2006 a site-ului ABRM, prin care bibliotecarii sunt ținuti la curent cu noutățile, cu evenimentele organizate sub egida asociației, cu evoluțiile din teoria și practica biblioteconomică, facilitând o comunicare eficientă între membrii comunității profesionale. Evident, e necesar să dezvoltăm pagina Web, să utilizăm și alte forme de prezență în spațiul virtual pentru a scoate în evidență și a asigura transparența activităților ABRM și pentru a stimula implicarea tuturor membrilor în activitățile asociației.

Privind retrospectiv activitatea asociației, considerăm că șirul reușitelor și succeselor ABRM poate fi continuat. În asociație s-a lucrat intens în toate perioadele, stabilindu-se un cadru benefic realizării obiectivelor propuse. Determinantul esențial în acest context a fost, fără îndoială, cel uman. În acest context, aducem mulțumiri tuturor celor ce au activat și activează în cadrul ABRM: președinților și vicepreședinților asociației, membrilor Biroului și Consiliului, președinților și membrilor comisiilor, secțiunilor, filialelor ABRM și tuturor celor care au contribuit și contribuie la dezvoltarea asociației noastre.

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

Ludmila Costin

Author

Ludmila Costin, President of Librarians' Association in Republic of Moldova, Director of the Agricultural Scientific Republican Library
E-mail: *costin@uasm.md*

Abstract

Along the two decades of activity, the Librarians' Association in Republic of Moldova (ABRM) has managed to become a representative professional structure. Looking back to the Association activity, the author refers to the successful projects of this professional association.

Keywords: *Librarians' Association in Republic of Moldova; librarians; professional training; professional cooperation; library science publications*

ABRM's 20th anniversary is not only a good opportunity to celebrate the association, but also a suitable moment to reflect upon the real value of librarians and libraries in society. Along the two decades of activity, ABRM managed to become a representative professional structure for the librarians in the whole country and a distinct element in the framework of Information Era, by the programmes and projects achieved by the Association and by the efforts to support the professional environment and the active implications in the protection and development of the profession. Nowadays, ABRM includes more than 1,500 individual members and 5 collective members, representing the whole national library system: public libraries, academic libraries, special libraries, school libraries, college libraries etc.

The aspiration to coagulate the librarians' professional community was achieved at the Conference of Librarians on November 14th, 1991, when there was settled the Librarians' Association in Republic of Moldavia (ABRM), at the initiative of some representative library science professionals, among which we mention Alexe Rău, Claudia Balaban, Ludmila Corghenci, Tatiana Costiuc or Vera Osoianu. The Association foundation was legalized on June 10th, 1992 by the issue of the Decision no. 393 of the Government of Republic of Moldova „with regard to the registration of the statute of the Librarians' Association in Republic of Moldova”.

ABRM's mission, revised in time, consists in supporting and promoting the social and professional status of library and librarian, by uniting the efforts of the professional community with those of the decisive bodies; the Association was involved in the efficient carrying out and function of the proper legal framework, long life learning and promotion of good practices.

For the first mandate, the trust vote was granted to Ms. Claudia Balaban, director of National Library for Children „Ion Creangă”. Claudia Balaban made important efforts to create a solid platform for the Association activity. The following ABRM presidents have had undeniable merits: Alexe Rău (1996-2000), Lidia Kulikovski (2000-2004) and Ludmila Costin (since 2004 until present); they have contributed to the consolidation of the association organization, to the development of high quality professional

---

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

---

activity and to solve acute problems of libraries and librarians.

The election of new leading structures and establishment of directory lines assure the transition from one mandate to another. A great part of the members of the ABRM Council and Bureau have been included into the Association leadership team since the beginning and up to now, standing out by an active implication in the association's life: Claudia Balaban, Ludmila Corghenci, Lidia Kulikovski etc. In the same time, along time, ABRM leading structures were completed with new forces, which integrated efficiently into the activity of the association.

Initially, the association activity was organized on main domains of activity, being established six professional specialized committees: book patrimony preservation; internal and external relationships; direction; automation and technology; professional training; legislation and social-economical problems. The organization structure has changed in time, there are ten specialized committees in present: Legal framework. Social Protection; Long life learning. Ethics and deontology; International relationships and activities; Automation and information technologies; Cataloguing. Indexation; Information Literacy; Library standards; Management and marketing; Publishing activity.

In order to increase the professional communication relevance and to find solutions for every type of library, there have been established four sections in 2006: public libraries, academic and special libraries, college libraries and school libraries. In the same time, beside the specialized committees, ABRM has three regional sections: North area, Central area, South area.

The extension of the association activity is expressed by the organization and function of 46 branches with national distribution, which imposed by different professional activities, thus contributing to promote ABMR and librarian's image in society. Among the most active branches, there have to be mentioned Bălți Branch (president - Elena Harconiță) and the Branch of the Municipal Library „B.P.Hașdeu” (president - Tatiana Coșeri).

ABRM members met periodically in national professional reunions, where there were raised urgent problems regarding librarians and libraries in the country and there were promoted new

development directions in the field. The large reunions that contributed to the amplification of the role and importance of the library and the professional association in society used to be the following Congresses of the Librarians in Republic of Moldova:

- 1995, October, 3rd-5th - The 3rd Congress, with the subject „Libraries in Republic of Moldova in contemporary society”;

- 2000, December, 6-7th - The 4th Congress, with the subject „Libraries and librarians' professional associations in the perspective of 21st century”;

- 2004, November, 24-26th - The 5th Congress, with the subject „Library in the framework of developing the Information Society in Republic of Moldova. Mission, roles, contributions”;

- 2008, November, 4-5th - The 6th Congress of Librarians in Republic of Moldova approaching the increased role and importance of the Library and Association in the process of developing the Information and Knowledge Society and promotion of Librarian's image, social and professional status.

Conferences represent other professional important meetings in the association life. These have been organized every two years the beginning, and since 2006, they were organized every year. Thus, conferences gained a new importance, allowing a permanent survey of the decisions and introduce rapidly some changes requested by the social impact.

ABRM's history is more rich than we can present in this paper. Has the organization been able to cope with all time's provocations in all its evolution stages? With what arguments? Which used to be the priorities and means?

Higher social status for librarians. Since the foundation and up to the present, ABRM approached vital problems for the libraries and librarians' activity. ABRM's main objective stands in raising the social status and prestige of the librarians' profession, determine the social significance of the libraries' activity and defend the librarians' rights.

Along all its activity, ABRM has made important efforts to aware society and the decision bodies in order to improve librarian's and library's image and social status, to create proper working conditions so the librarian is able to meet his/her

---

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

---

complex role in the process of developing the Information Society. This way, ABRM has carried on different approaches, interventions, requests, demands to all the decisive entities (ministries, Government, Presidency, The Rectors Council, the Colleges Leading Council, Trade Unions, The Committee for Culture of the Parliament etc.) in order to solve some problems, their great majority refer to salaries, libraries funding, opening and closing libraries.

As a result of the interventions ABRM, on February 17th, 1995, the members of the Bureau met the President of Republic of Moldova, Mr. Mircea Snegur, and put under debate the activity of the National Library System (SNB), the financial support for book and periodicals acquisition, SNB automation, librarians' salaries, as well as support for ABRM. At the end of this debate, as a consequence of the document sent to the Ministry of Work and Social Protection and Ministry of Finance, a larger salary frame for librarians was gained. In 2006, ABRM's suggestions referring to the librarians' salaries have been taken into consideration by the Parliament and included in the law project regarding the basis salaries in the budgetary system.

It has to be mentioned that some ABRM's approaches ended only with a partial solution and others had no success, for example those for restoring the buildings for libraries as well as those for a significant improvement of the library collections etc.

ABRM oriented its activity even from the beginning, towards the study of librarian's social status and to carry out a lot of studies in order to raise librarians' level in the community. A research on this matter was done in 2003 and its results were used in the dialogue with the decision factors. A study has been carried out between January-August 2009 which tried to identify librarians' opinions about the motivation of their low social status.

In order to consolidate the profession of librarian, „The ethical code of the librarians in Republic of Moldova” was approved in 2000 and in 2004 there were elaborated recommendations about promoting and implementing it in libraries.

An important event in the Association history was the celebration for the first time of Librarians' Day, on October, the 5th, 2001. In accordance with

ABRM's initiative in 2010 and with the country leadership official decision, Librarians' Day is celebrated on April 23rd-The International Day of Book and Author's Right.

In order to promote librarian's image and status in the professional community and to identify and valorize librarian's creative potential ABRM organizes every year national contests as „The Best Librarian of the year...” (president - Ludmila Corghenci) and „The Contest for the best works in bibliology and information science” (president - Elena Harconiță).

The legal framework. In its whole activity, ABRM took part to the projects of norms and other regulations about libraries. In 1993-1994, the ABRM Bureau participated to the elaboration of the „Law of Libraries”, which marked a very important moment in the legal regulations of the library activity in Moldova. ABRM took also part to the next law changes.

In the same time, ABRM participated as co-author to the Cultural Policy of Republic of Moldova, supporting the objectives about the libraries' activity. In 2008-2010, the members of the ABRM leadership team participated with precise suggestions to the SNB development strategy and to the Education Code projects and Rules about the manner to grant the qualifications degrees to librarians.

In order to harmonize the legal framework about the author's right from the perspective of the access to information, ABRM had an active part in the project, „Advocacy for improving the Law on Copyright and connected rights”. Between 3rd-4th of December 2009, the Association and the eIFL Consortium Direct Moldova organized a series of activities aiming to aware the decision factors and to influence the law's adaptation to the requests of libraries in the digital environment.

The librarians' knowledge about legislation represents an efficient and reliable platform for developing libraries, as well as a support in taking decisions and in the relationships with the competence factors. Under these circumstances, there has been carried out the case study „The impact of the library legislation upon the libraries in Republic of Moldova”, which revealed a high level of legislation knowledge by librarians. But, in the same time, the study highlighted the necessity of improving the legal framework according to the present libraries specific aspects

---

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

---

and needs, as well to harmonize them with the international tendencies.

Librarians' professional training used to be and still is a priority for ABRM. The existence of a favourable legal framework does not assure by itself a real development of the training process and that is why, ABRM assumed many responsibilities this way. The „IFLA Declaration about long life learning” represents the theoretical and methodological basis. ABRM accumulated good experiences in successful projects, as the opening of the Life Long Learning Centre for Librarians „Școala de Biblioteconomie din Moldova” [„The School of Library Science in Moldova”], summer schools and a series of professional meetings for different library types, promote CERTIDOC, ENTITLE guides and the concept of „library which teaches” etc. What do we have to do today? First, to protect the organized library science education and in this situation I mention the initiatives of the Department of Library Science and Information Assistance of the State University in Moldova, supported by ABRM, to train specialists for academic degree, master degree and PhD. Second, it is important to reinforce the process of long life training through a national centre. This way, ABRM, in cooperation with the specialized department prepares the technical-educational support for the lectures at the Long Life learning Centre in the University.

Cooperation. The affiliation to the international structures is important for a professional association, as well as communication and its integration into the world information area.

Due to the efforts of the Association leaders, in 1993 has become a member with all rights in IFLA, having the opportunity to learn about the new trends in library and information science at international level and to take part to these Association conferences. The affiliation to this important international professional structure allowed that a representative of ABRM, vice-president Mariana Harjevschi, to take part- from the committee - to the Author's right and Law Aspects debates in IFLA.

In 2011, ABRM becomes a member of the European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (EBLIDA).

ABRM's participation to the international

librarians activities was materialized in their presence in IFLA and ALA conferences, at the meetings of the librarians associations in Europe, at the reunions of the librarians' associations in Romania, Russia, Turkey, USA, Poland France, Slovenia, Bulgaria, Hungary and in the international conferences organized in Crimea.

ABRM has maintained along time collaboration and cooperation relationships at national level with different associations as Book's Foundation, Writers Union, Fine Artists Union, and Editors Union as well as with the Ministry of Culture, The Ministry of Education or the Library Science and Information Assistance Department in USM.

An important aspect of cooperation is the union of efforts in order to create and develop partnerships in projects. Examples of strategic partnership at national level are represented by the programmes „Moldova's Memory” and SIBIMOL, TINLIB consortium and eIFL Direct Moldova.

ABRM formulated strategies for extending the citizens' access to information for a better social development. Since May 10th, 2001, the Consortium eIFL Direct Moldova (recently re-named REM Consortium - Electronic resources for Moldova), has been working under the care of ABRM. The Consortium president is dr. Silvia Ghinculov. It includes 17 libraries of all types and pursues to assure the access to a large scale of electronic resources from the whole world. The libraries in the consortium have access at 11 databases through EBSCO Publishing

The main sustainer of the ABRM projects used to be Soros Foundation Moldova, which understood the precarious economic situation of the libraries and the necessity that they should continue their mission to provide information. The support was provided through the programme „Biblioteci” [„Libraries”], which included three modules: book acquisition and subscription to periodical publications, professional development of the specialists in libraries, libraries automation. In the same time, ABRM's cooperation with Soros Foundation has been materialized in different projects oriented to extend the access to information and the diversification of the library services for community as services for children and young people, information support for small and medium business by opening at the beginning

---

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

---

of the 2000 of the centres for economic information at Chişinău, Bălţi, Cahul, the agricultural centre of information at Ungheni, the regional information and documentation centre „Pro Nord” at Briceni. There have been supported 133 cooperation projects for collections' development in 2000-2004 and 66 projects that pursued to diversify the services for access to information.

Beside the Soros Foundation, ABRM has collaborated fruitfully with the Swedish International Development Cooperation Agency in achieving the project Advocacy, with the Information Resource Centre of the USA Embassy in Chişinău in organizing videoconferences, with PNUD Moldova, The Council of Europe, French Alliance and World Bank in Moldova. There were edited monographs, manuals, standards and another specialized publications, and the libraries' collections were completed with reference literature, scientific and literary publications with the financial support of these organizations.

The complexity of ABRM collaboration means including the association into the international partnerships and circuits, among which we can mention the well-known European projects PULMAN, PULMAN-XT, C@LIMERA. In 2002, ABRM joined the world campaign to promote libraries and librarian profession @*your library*, launched in IFLA Conference, from Glasgow, Scotland.

Publishing activity. An important direction is represented by the publishing activity, materialized in numerous publications. ABRM's management follows in its activity the document „Politica editorială a ABRM” [„ABRM Publishing Policy”], elaborated by assoc. prof. Lidia Kulikovski.

„Buletinul ABRM” [„ABRM Bulletin”], edited since 2006, has become an efficient instrument for communication, information and promotion of the association. The bulletin is addressed to all types of libraries and is disseminated both in print and electronic format on the association site in order to increase its accessibility and availability. ABRM supported for many years, in cooperation with the National Library the publishing of some reviews as „Magazinul bibliologic” [„Bibliological Magazine”] and „Gazeta Bibliotecarului”

[„Librarian's Gazette”].

The publishing activity is carried out also in branches and committees. The municipal branch „B.P. Haşdeu” of the Association has edited the newsletter „BiblioCity”, in electronic format, since 2006; the committee for the library activity standardization has edited the bulletin „InfoStand biblioteconomic”, since 2010; the committee for Cataloguing and Indexation has recently initiated the publishing of its own newsletter. There has been launched recently the journal „BiblioUniversitas” edited by the section „Academic libraries” in ABRM.

The publishing activity of the Association is materialized in editing different works in library science and information science. In order to assure working instruments for librarians, there have been edited in 1992-1993, in cooperation with the National Library for Children „I. Creangă”, „UDC tables for small libraries”, in Romanian and Russian.

There have been published important books under the care of ABRM, as follows: „Accesul persoanelor dezavantajate la potenţialul bibliotecilor” [„The access of disadvantaged people to the library potential”], author assoc. prof. Lidia Kulikovski, „Libertate intelectuală şi accesul la informaţie” [„Intellectual freedom and access to information”] by Irina Digodi, „Managementul informaţiei în structurile infodocumentare” [„Information management in infodocumentary structures”], author Silvia Ghinculov, „Catalogul publicaţiilor elaborate de bibliotecile universitare şi specializate din Republica Moldova” („The Catalogue of the publications elaborated by the academic and special libraries in Republic of Moldova”), carried out by the Scientific Library of the State University „A. Russo” in Bălţi, „Linii directoare privind cultura informaţiei şi instruirea de-a lungul întregii vieţi” [„Directing lines in culture of information and long life learning”], translated by Maria Vatamanu and Natalia Cheradi, scientific drafting by Nelly Ţurcan, „eIFL - IP Advocacy pentru accesul la cunoştinţe: dreptul de autor şi bibliotecile” [„eIFL - IP Advocacy for the access to knowledge: copyright and libraries”], edition by Mariana Harjevschi, „Biblioteca publică: Linii directoare IFLA/UNESCO pentru dezvoltare” [„The Public Library: IFLA/UNESCO Directing lines for development”], translated by Irina Digodi

---

Librarians' Association in Republic of Moldova in time

---

and Vladimir Dunduc, scientific drafting by Eugenia Bejan.

There have been also published under the care of ABRM „Regulile de alcătuire a referințelor bibliografice” [„Rules for bibliographical references”], the collection „Standarde naționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare” [„National standards in library science, information and documentation”], the lecture „Bazele culturii informaționale” („Information literacy basics”) and also the work „Bibliotecile școlare din Republica Moldova” [„School libraries in Republic of Moldova”], publications based on the projects elaborated by Elena Harconiță and Mariana Harjevschi and financially supported by the Centre for resources for graduates at the USA Embassy in Moldova.

At the beginning of the 2000's, at the initiative of the Association and with the support of Soros Foundation, there have been re-edited and disseminated for free to the libraries in the country different specialized works as the manual „Ghid de biblioteconomie” [„Library science guide”] by Brigitte Richter and there have been taken from Romania the works „Dicționar de termeni de informatică” [„Dictionary of automation terms”] by Doina Banciu, „Management pentru biblioteci și centre de informare” [„Management for libraries and information centres”], „Tabelele CZU” („UDC Tables”) and others.

ABRM has carried out the translation into Romanian and the dissemination of the documents adopted at the IFLA conferences and congresses and also the PULMAN guiding lines.

Our presence in the virtual environment is an essential aspect for promoting the Association. ABRM site launched in 2006 represented an important achievement, as librarians are informed with novelties, and events organized under the care of the Association, with the library science development and practice, thus facilitating an efficient communication among the members of the professional community. Obviously, it is necessary to develop the Web page, to use other presentation forms in the virtual environment in order to assure the transparency activities of ABRM and stimulate the involvement of all members to the Association activities.

Looking back at the Association activity, we

consider that ABRM' series of results and successes can be continued. There has been a hard work all the time in the Association, in a favourable framework for the aimed purposes. No doubt, the human factor was the essential element. Under these circumstances, we express our gratitude to all those who have worked and still work in ABRM: presidents and vice-presidents members of the Bureau and Council, to the presidents and members of committees, sections, branches and also to all those who have contributed and still contribute to the development of our Association.

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

Elena Harconița
Ecaterina Zasmenco
Liubovi Karnaev

Autoarele

Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”, Bălți
E-mail: elena.harconita@mail.ru

Ecaterina Zasmenco, directorul Bibliotecii Centrale a Universității de Stat din Moldova
E-mail: zasmenco@usm.md

Liubovi Karnaev, directorul Bibliotecii Științifice Medicale a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
E-mail: liubovi_karnaeva@usmf.md

Abstract

Prezentul articol reflectă situația bibliotecilor instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova care, în condițiile unei perioade de tranziție interminabilă, încearcă să folosească resursele documentare disponibile, aflate în continuă descreștere, pentru a sprijini procesul de formare a viitorilor specialiști și cercetători. 11 biblioteci universitare cu 470 de angajați servesc anual circa 100 000 de utilizatori, care intră în biblioteci mai bine de 2,5 milioane ori și împrumută peste 5 milioane de documente. Sondajul privind nivelul de informatizare a bibliotecilor a constatat o evoluție dispersată, neuniformă și anevoioasă a modernizării instituțiilor și asigurării serviciilor electronice. Numai crearea spațiului informațional unic al bibliotecilor universitare, prin procurarea de software și echipament tehnic performant, ar soluționa problemele cu care se confruntă fiecare bibliotecă și ar permite integrarea bibliotecilor universitare în SIBIMOL, ca o treaptă de integrare în circuitul informațional la nivel național și internațional.

Cuvinte-cheie: *învățământ superior; biblioteci universitare; achiziții; utilizatori; informatizarea bibliotecilor; catalog colectiv; catalog partajat; SIBIMOL; biblioteci digitale; Republica Moldova*

Reformarea învățământului superior, implementarea tehnologiilor educaționale moderne, optimizarea procesului de cercetare în instituțiile de învățământ superior pot fi realizate cu succes doar în contextul existenței unor infrastructuri informaționale avansate, a unui spectru larg de resurse informaționale și a unui grad sporit al culturii informației al subiecților procesului educațional. Este vorba de existența unui mediu informațional adecvat necesităților unei instituții de învățământ superior. Elementul structural de bază al acestui mediu îl constituie *biblioteca universitară*.

Rețeaua bibliotecilor instituțiilor de învățământ superior de stat din Republica Moldova este alcătuită din 15 biblioteci universitare care, în condițiile unei perioade de tranziție interminabilă, încearcă cu resurse foarte modeste să contribuie la procesul de formare a viitorilor specialiști și cercetători.

Pentru a cunoaște starea de fapt a bibliotecilor din perspectiva deținerii și actualizării resurselor informaționale tradiționale și a asigurării accesului la resursele electronice, a utilizării lor de către studenți și cadre didactice, propunem unele analize statistice, elaborate în baza indicatorilor selectați din rapoartele anuale (2009-2011) a 11 bibliotecilor universitare (1), în care lucrează 470 de angajați, dintre care 52 fac parte din personalul de specialitate.

Anual, aceste instituții servesc circa 100.000 de utilizatori, care intră în biblioteci mai bine de 2,5 milioane ori și împrumută peste 5 milioane de documente (*vezi Tabelul 1*).

În ultimii 3 ani, fiecare din cei 309.367 de utilizatori a vizitat biblioteca de 27 de ori și a împrumutat câte 50 de documente.

Tabelul 1 și figurile 1-4 indică o scădere importantă a numărului de utilizatori, de intrări și de documente împrumutate. Aceasta este influențată în mod direct de criza demografică, variația cifrelor de școlarizare și, evident, de volumul și diversitatea serviciilor și produselor pe care le pot oferi astăzi bibliotecile.

În acești ani, colecțiile bibliotecilor s-au dezvoltat în condiții de mare austeritate financiară. Dacă în anul 2009 au fost înregistrate 67.649 documente noi, în anul 2011 numărul lor a scăzut la 57.312 (cu 10.337 u.m. mai puțin). Pentru fiecare utilizator au fost procurate anual (din bugetele alocate, donații, schimb interbibliotecar și depozit legal) doar 0,6 u.m. la fiecare titlu - în medie, 4 exemplare (*vezi Fig. 5*).

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

Anii	Număr utilizatori	Număr intrări	Număr documente
2009	110 315	3 070 719	5 362 254
2010	103 256	2 731 418	5 160 981
2011	95 796	2 514 042	4 878 957
Total	309 367	8 316 179	15 402 192

Tabelul 1. Indicatori statistici pentru 11 biblioteci universitare (2009-2011)

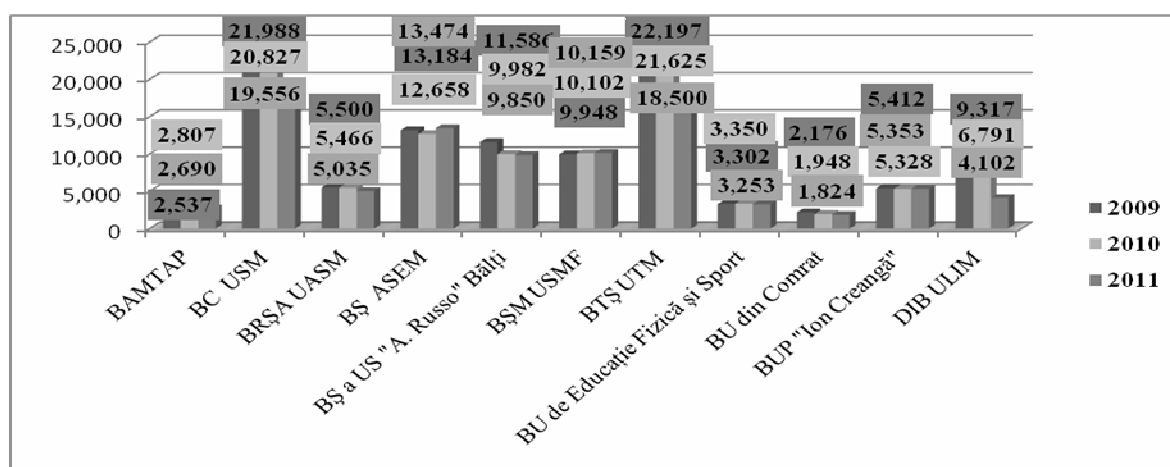

Fig. 1. Numărul utilizatorilor

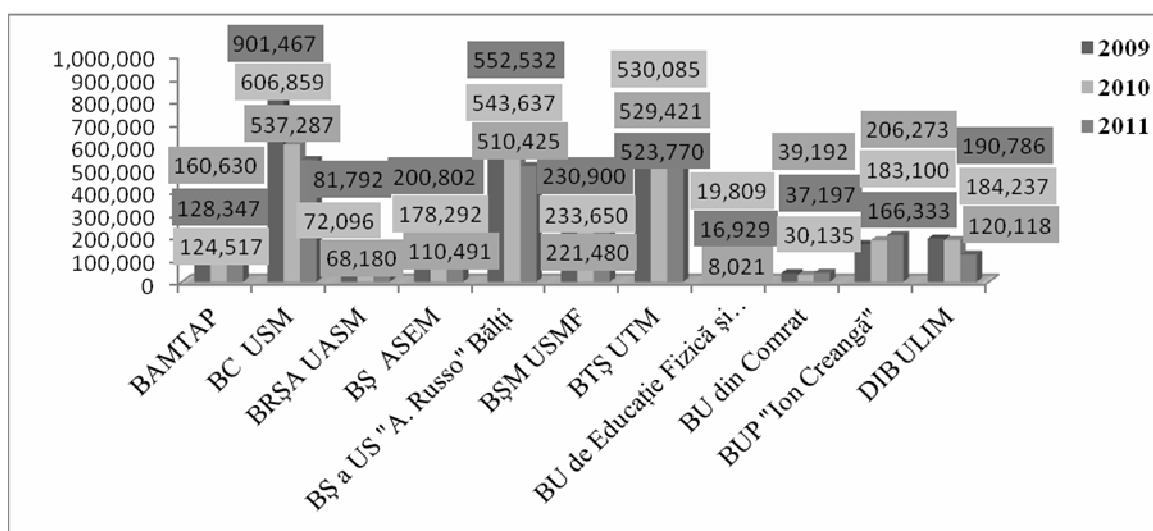

Fig. 2. Numărul de intrări ale utilizatorilor

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

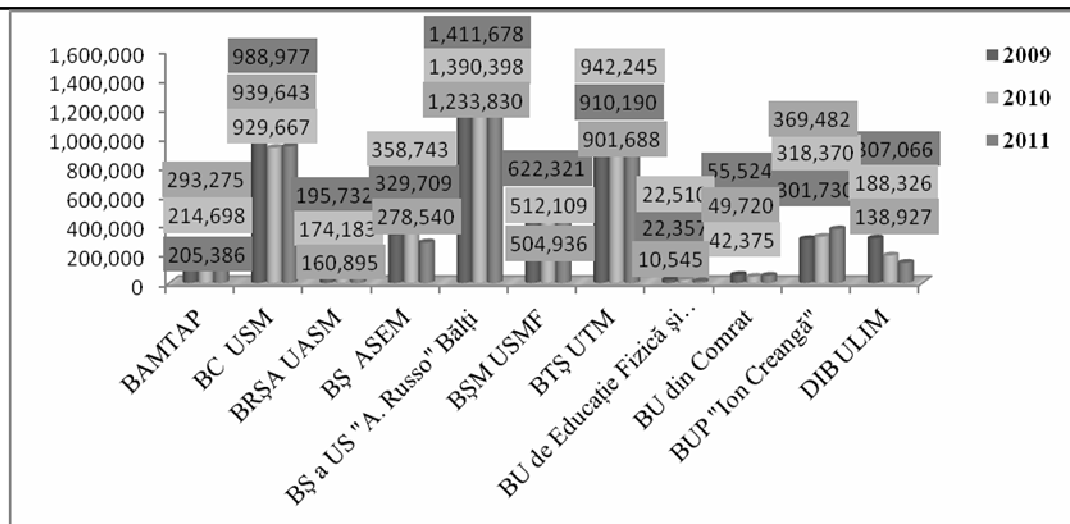

Fig. 3. Numărul documentelor împrumutate

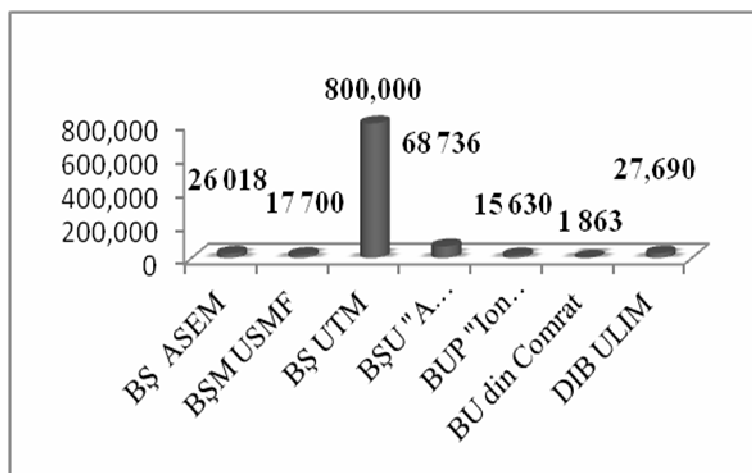

Fig. 4. Numărul vizitelor virtuale

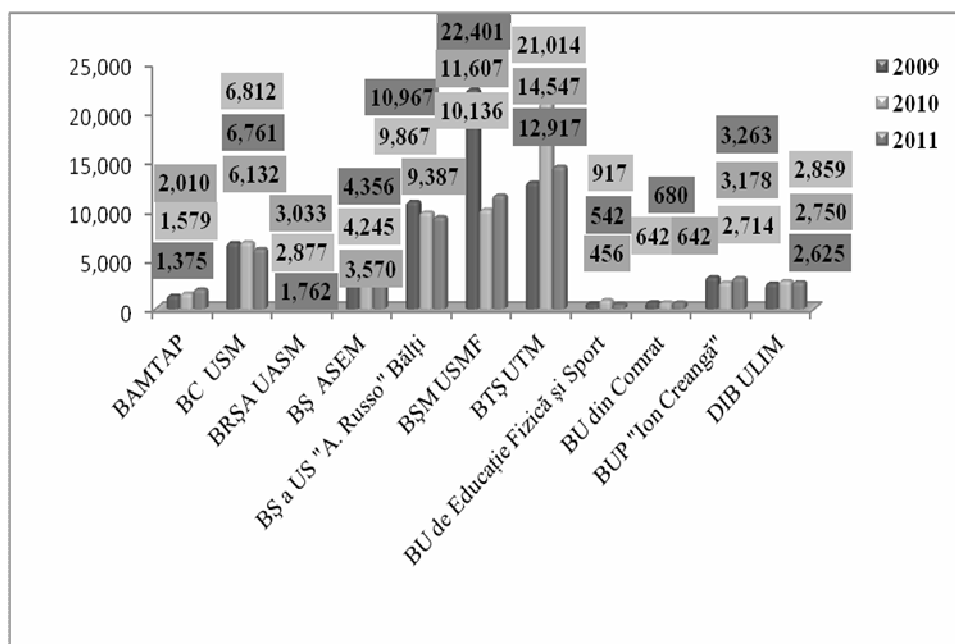

Fig. 5. Numărul exemplarelor achiziționate

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

Dacă în anii '70 și chiar '80 ai secolului trecut colecțiile erau completate anual cu 30-40 mii de achiziții noi, în ultimii trei ani cea mai mare achiziție a avut-o Biblioteca Științifică Medicală 22.401 u.m. în anul 2009 - și Biblioteca

Tehnico-Științifică - 21.014 u.m. în anul 2010. Ne întrebăm cum pot fi acoperite disciplinele predate în universitățile în care bibliotecile achiziționează doar câteva sute de exemplare anual...? (vezi Fig. 6).

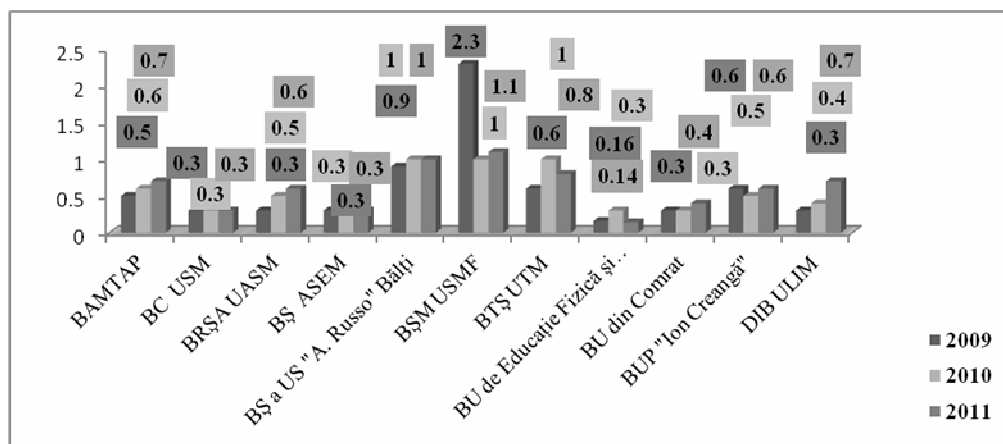

Fig. 6. Numărul exemplarelor achiziționate per utilizator

Explicația privind investițiile, mai mult decât modeste, pentru acoperirea informațională a proceselor de instruire și cercetare științifică, folosind argumentul creșterii accesului la resursele electronice, nu este defel obiectivă și corectă. Un studiu de calitate, mai ales în Republica Moldova,

unde nu este asigurat pretutindeni accesul la baze de date științifice, este practic imposibil de realizat. De ce ne-ar vizita studenții și profesorii mai des, ce le putem propune noi din colecțiile care au o vîrstă medie de 80 de ani? (vezi Fig. 7).

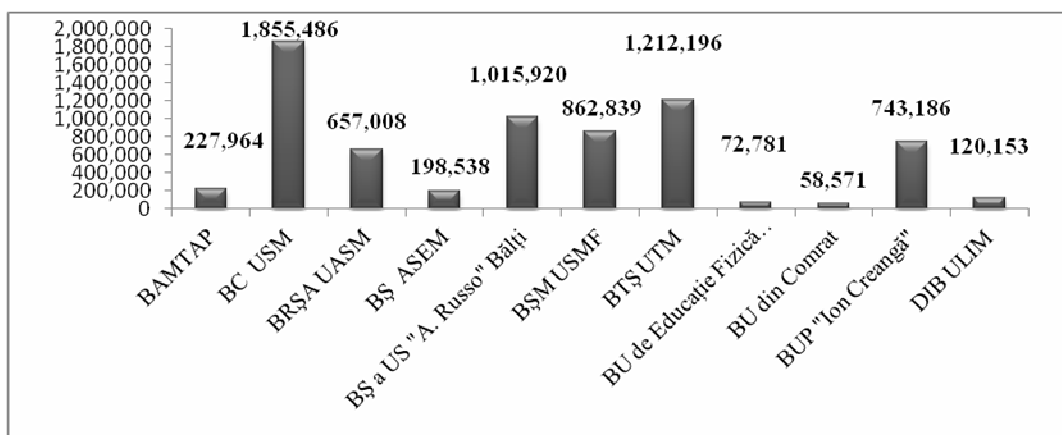

Fig. 7. Colecții la 01.01.2012

Colecțiile celor 11 biblioteci diferă de la bibliotecă la bibliotecă - de la cele 58.571 u.m. în cazul BU din Comrat pînă la cele 1.855.486 de volume deținute de BC USM, în total ele conțin peste 7 milioane de documente, dintre care 50-60 % sunt publicații în limba rusă. În ultimii 20 de ani au fost achiziționate doar cîte 2-5 exemplare per titlu și împrumutate pentru consultare circa

15,5 milioane, dintre care 80-90 % cu precădere în sălile de lectură. Aceste colecții, în care există diverse lacune, cu mare dificultate mai pot face față cerințelor utilizatorilor de a avea acces la informații de actualitate. La fel, abonarea la publicațiile periodice științifice se află într-un mare regres, motivele fiind aceleași - prețurile mari ale abonamentelor și lipsa banilor, care au

---

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

---

condus la scăderea numărului de publicații abonate per fiecare instituție. 27,3% dintre cercetătorii care au participat la studiul sociologic *Tendențele și practicile în comunicarea științifică din Republica Moldova* „s-au pronunțat negativ cu referire la oferta informațională a bibliotecilor privind presa periodică științifică, iar 10% sunt doar parțial satisfăcuți de revistele accesibile în bibliotecile științifice din Moldova”, în timp ce 62,7% din respondenți au spus că sunt satisfăcuți de accesul pe care îl oferă biblioteca la colecțiile de reviste științifice (2).

Analizând din această perspectivă condiția bibliotecilor din instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, concluzionăm următoarele:

În ultimii 20 de ani, din cauza lipsei unei finanțări adecvate, colecțiile se află într-o stare dramatică, achiziția resurselor informaționale (în format tipărit și electronic) în bibliotecile universitare aflându-se în continuă descreștere, atât ca număr de documente cât și ca număr de titluri.

Ținem să menționăm, în special, posibilitățile extrem de limitate de achiziție a resurselor informaționale din străinătate. Referindu-ne la resursele informaționale electronice, la bazele de date, constatăm că doar 6 din cele 11 biblioteci sunt membre ale Consorțiului REM (Resurse Electronice pentru Moldova). Prin intermediul REM bibliotecile au acces la bazele de date EBSCO, care acoperă într-o anumită măsură necesitățile fiecărei biblioteci, acestea neavând posibilități financiare de a se abona în mod independent. Excepție fac câteva biblioteci care, datorită colaborărilor internaționale, asigură accesul la baze de date specializate: Biblioteca Științifică Medicală USMF „N. Testemițanu” (cu sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății și bibliotecilor medicale din statul Carolina de Nord SUA) are acces la 5 baze de date; Biblioteca Științifică ASEM și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți, aflate pe post de Bibliotecă Depozitară și Bibliotecă Depozitară Regională a Băncii Mondiale în Republica Moldova au acces la 5 baze de date valoroase pentru viitorii economiști. Ar mai și alte exemple, dar foarte puține.

La finele anilor `80 ai secolului XX, majoritatea bibliotecilor din Europa, America, Japonia și din alte țări dezvoltate realiza deja

multe procese și servicii numai în sistem automatizat. Informatizarea a devenit o necesitate pe care au înțeles-o conducătorii de la toate nivelurile, căci ea venea să modifice organizarea muncii, să reducă timpul pentru procesele și activitățile bibliotecare, să diminueze costurile, să reducă redundanțele.

Informatizarea bibliotecilor din Republica Moldova a început în anii `80 ai secolului trecut, într-o societate închisă, cu un echipament tehnic foarte sărac, în lipsa unor produse specializate de bibliotecă autohtone, fără acces la piața de software străină și la experiența acumulată de bibliotecile din alte țări în privința informatizării. Bibliotecile au fost puse în situația de a accepta unicul software specializat de bibliotecă în format MARC, oferit de firma rusească Informstema, iar la începutul anilor `90, sprijinite de Fundația SOROS, au fost nevoite să accepte software Tinlib și mai târziu QSeris, comercializate de Firma IME București. Prin intermediul acestora, și-au creat rețele locale și baze de date bibliografice.

Între timp, Consiliul Biblioteconomic Național a elaborat *Programul de dezvoltare a bibliotecilor în Republica Moldova (1997-2000)*, aprobat de Guvern. În 1999 a fost elaborat *Programul de Stat pentru informatizarea Sistemului național de biblioteci*, care propunea crearea sistemului informațional unic al bibliotecilor din Republica Moldova și integrarea lor în sistemul informațional național și mondial prin intermediul creării rețelelor informaționale de tip deschis. Acesta și-a găsit dezvoltarea ulterioară în *Programul Național de consolidare a rolului bibliotecilor în edificarea societății informaționale* și a stat la baza elaborării *Strategiei Naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova electronică”* și a Planului de acțiuni pentru realizarea acesteia (domeniul biblioteci). Un element esențial al inițiativei anului 2010 îl constituie biblioteca digitală, definită în calitate de element strategic în procesul de digitizare, sporire a accesibilității și conservare a patrimoniului colectiv european digitizat. Cu părere de rău, trebuie să spunem că niciun program nu a fost realizat, cu atât mai mult ceea ce era prevăzut pentru biblioteci.

La începutul secolului al XXI-lea, bibliotecile lumii crează spații informaționale unice ce vin să faciliteze accesul utilizatorilor la colecțiile pe care

---

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

---

le dețin: OCLC WorldCat - cel mai mare catalog colectiv din lume (258.039 de milioane de înregistrări, 76.000 de biblioteci participante din 170 de țări); Europeana - un catalog centralizat al moștenirii culturale în care se regăsesc deja peste 20 milioane de documente provenind de la 1.500 instituții din 32 de țări; COPAC - 36 de milioane de albume, 40 de participanți (fundații naționale, universitare și biblioteci specializate ale Marii Britanii și Irlandei); Catalogul unic german (GVK), care reunește colecțiile a aproximativ 400 de biblioteci universitare și biblioteci publice mari; World Digital Library (WDL), care oferă acces liber la mai bine de 6.000 de documente, furnizate de 167 participanți; DPLA - cel mai recent proiect pentru a crea o bibliotecă digitală în Statele Unite, în care se regăsesc resurse din biblioteci universitare și publice (sediul - Universitatea din Harvard).

În Republica Moldova, în plină evoluție a Societății Informației și a Cunoașterii, 5 biblioteci universitare continuă să aplice tehnologii de bibliotecă în regim manual, lipsind astfel utilizatorii de posibilitatea de a accesa rapid informațiile. Din sondajul realizat de secțiunea bibliotecilor universitare în anul 2011, referitor la nivelul de informatizare a bibliotecilor universitare din Republica Moldova, la care au participat 11 biblioteci (3), aflăm că ele dețin 340 de calculatoare și 21 de servere (vezi Tabelul 2) (4). Dintre acestea, 155 de calculatoare și 8 servere, precum și echipamente periferice (scanere, imprimante, cititoare de barcod, dispozitive audio) sunt depășite.

Doar 7 biblioteci dispun de softuri integrate de bibliotecă: 4 folosesc software-ul Tinlib, iar 3 - QSeries. Nici una din biblioteci nu este automatizată integral, fiind implementate doar modulele Achiziții, Catalogare, OPAC. Unele biblioteci nu dispun de număr suficient de licențe - numărul lor total este 158, necesarul fiind 231 (vezi Tabelul 3).

Din cele 7 biblioteci, parțial modernizate, numai 4 dispun de WebOPAC. Pentru celelalte, catalogul electronic poate fi consultat doar în rețeaua locală.

Softurile TinLib și QSeries nu mai au dezvoltare pe plan mondial și nu mai răspund necesităților actuale ale bibliotecilor, acest fapt fiind un impediment serios în vederea integrării bibliotecilor în proiecte naționale și internaționale,

dar și în dezvoltarea procesului de automatizare a fiecărei biblioteci.

În aceste condiții, circa 37% din cele 7.428.790 de documente se pot regăsi în cataloagele electronice ale bibliotecilor. Unele au reușit să-și introducă toate descrierile bibliografice în catalog, date fiind colecțiile nu prea mari, altele în proporție de peste 50 la sută, iar altele și mai puțin.

Patru biblioteci universitare (Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice, Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „A. Russo” Bălți, Biblioteca Tehnic-Științifică a Universității Tehnice a Moldovei) dispun de biblioteci digitale care includ peste 600 de documente. Prima bibliotecă care a creat un depozit digital instituțional este Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice.

Pornind de la analiza situației existente, concluzionăm că o soluție eficientă de organizare și diseminare a informației în mediul academic universitar ar fi crearea spațiului informațional academic unic în baza consorțiului bibliotecilor universitare, propunere înaintată președintelui Consiliului Rectorilor din Republica Moldova. La baza acestui consorțiu ar sta centralizarea resurselor și eliminarea dublării eforturilor.

Constituirea unui catalog electronic colectiv partajat al bibliotecilor universitare ar permite:

- extinderea spațiului informațional pentru întreaga comunitate universitară din țară, asigurându-i acces la resursele informaționale ale tuturor bibliotecilor din cadrul consorțiului;
- asigurarea unui singur punct de acces la catalogul colectiv;
- integrarea catalogului în infrastructura informațională a învățământului, științei și culturii;
- monitorizarea completării catalogului electronic colectiv și a colecțiilor oglindite în el;
- asigurarea securității informaționale a catalogului electronic în procesul creării și accesării lui.

Care ar fi beneficiile studenților?

- un singur punct de acces la materialele didactice, la resursele electronice de instruire, inclusiv la documentele instituționale editate într-un număr mic de exemplare sau doar în format electronic;
- posibilitatea de acces la o varietate mare de

**Crearea spațiului informațional academic unic -
soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației**

Denumirea bibliotecii	Nr. total de computere destinate softului de bibliotecă	Computere care corespund cerințelor tehnice ale soft-ului	Computere depășite moral și tehnic	Servere			Nr. de computere necesar pentru constituirea/dez-voltarea sistemului automatizat al bibliotecii	Echipament tehnic adiacent necesar	Note
				Nr. total de servere	Servere care corespund cerințelor tehnice ale soft-ului	Servere care nu corespund cerințelor tehnice ale softului			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BȘ a US „A. Russo” Bălți	120	110	60	4	2	2	200	Imprimante -10 Scanere - 5 Scanere de barcod - 15 Plotter-1	
BC USM	38	25	13	1	1	-	50	Scanner - 3 Imprimante laser - 5 Imprimante matriciale - 5 Cititor barcod -10	Sunt necesare 2 servere
BȘM USMF	13	4	9	2	0	2	22	Scanere - 6 Imprimante - 4	
BRȘA UASM	13	13	16	2	1	1	40	Scanere - 2 Imprimante - 3	
BȘ ASEM	33	33	0	2	2	0	100	Scanere Scanere barcod Imprimante	Cerințele față de server și stațiile de lucru corespund Tinlib-ului
BTȘ UTM	45	30	23	3	1	2	20	Scanere performante - 2 Imprimantă pentru permise/cititor - 1 Scanner barcod - 10	
BUP „Ion Creangă”	34	34	4	2	2	-	30	Scanner barcod - 4	
DIB ULIM	25	15	10	2	1	1	25	Scanere Scanere barcod Imprimante etc.	
BUCCM	19	19	6	1	1	-	30	-	
BUS „B. P. Hașdeu”	0	0	14	2	-	-	10	Imprimantă fișe Catalog tradițional	
TOTAL	340	283	155	21	10	8	527	-	

Tablul 2. Resurse hardware (echipament tehnic destinat softului de bibliotecă)

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

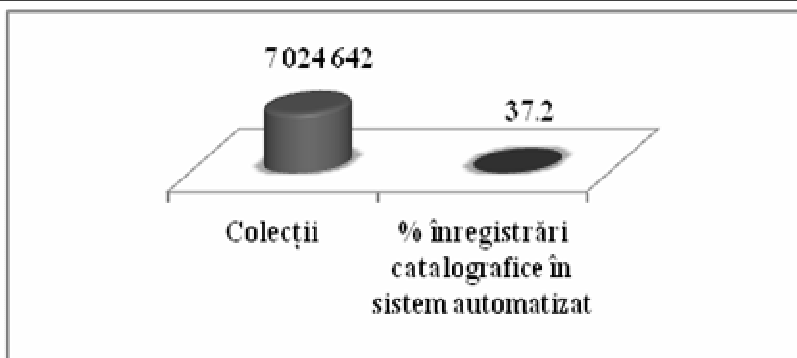

Fig. 8. Colecții total și % înregistrări în catalogul electronic

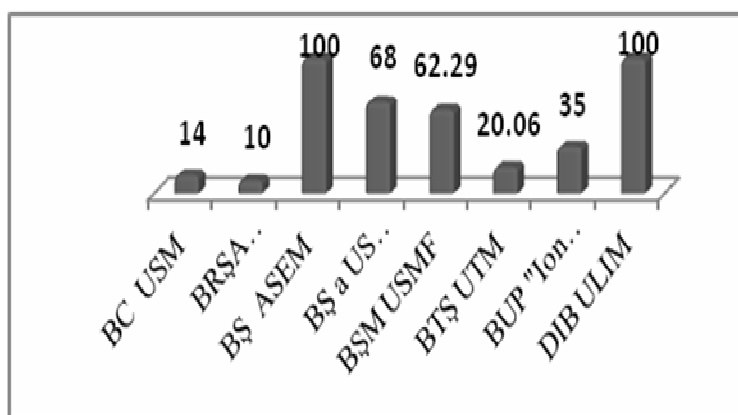

Fig. 9. Înregistrări catalogafice per bibliotecă

texte informaționale și integrale pentru procesul de instruire și cercetare științifică independentă;

- posibilitatea de a obține servicii de instruire calitative.

Cadrele didactice ar beneficia de posibilitatea:

- de a utiliza materiale didactice din alte instituții de învățământ;

- de a se informa despre rezultatele cercetărilor științifice realizate în alte instituții;

- de a susține procesul de instruire la distanță - e-learning.

Instituțiile bibliotecare ar avea de câștigat prin:

- sistematizarea și precizarea profilului de completare, cunoscând experiențele instituțiilor similare;

- obținerea de documente full-text pentru utilizatorii lor, respectând dreptul de autor;

- asigurarea mai complexă și deplină a servicii calitative a utilizatorilor;

- creșterea eficienței împrumutului interbibliotecar.

Evident, o condiție de bază pentru crearea

spațiului informațional unic este automatizarea bibliotecilor universitare, care necesită:

1. *Procurarea unui software unic pentru toate bibliotecile universitare*, care ar întruni următoarele condiții:

1.1 Asigurarea posibilităților de conversie a informației din softul anterior;

1.2 Posibilitatea de traducere a tuturor câmpurilor necesare în limba română (posibil și cu implicarea bibliotecarilor în procesul de traducere);

1.3 Existența condițiilor de participare la crearea catalogului național partajat;

1.4 Asistența tehnică și de program permanentă.

2. *Asigurarea echipamentului tehnic* necesar pentru constituirea și dezvoltarea sistemelor automatizate ale bibliotecilor universitare din Republica Moldova, după cum urmează:

2.1. Calculatoare performante - 530

2.2. Servere - 20

2.3. Cititoare de barcod - 60

2.4. Imprimante - 50.

Ținem să menționăm, de asemenea, că prin

**Crearea spațiului informațional academic unic -
soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației**

Denumirea bibliotecii	Denumirea softului utilizat (versiunea)	Nr. de licențe existente	Nr. de licențe necesare	Existența WEB OPAC	Note
1	2	3	4	5	6
BȘ a US „A. Russo” Bălți	TinLib	22	22	da	
	TinRead	-	35		
BC USM	TinLib300	8	30	Nu există	
BȘM USMF	Q Series, Ver. 4.0	20	22	există	
BRȘA UASM	TinLib300	22	40	-	
BȘ ASEM	TinLib410	26	16-20 pentru administrare și redactare WebOpac nelimitat	Da (TinRead în testare)	La momentul actual, în Biblioteca Științifică ASEM se utilizează pentru automatizarea proceselor de bibliotecă sistemul TinLib, achiziționat în anul 1996 prin intermediul Proiectului de informatizare, finanțat de către OSI Budapesta. Sistemul TinLib este deja învechit, nu mai are dezvoltare pe plan mondial și nu răspunde cerințelor actuale ale sistemelor informaționale, fapt ce împiedică integrarea bibliotecii în proiectele
BTȘ UTM	Q Series	20	20	da	
BUP „Ion Creangă”	Q Series	22	30	Doar în rețeaua locală	
DIB ULIM	TinLib410	18	12	nu	În cazul procurării modulului WEB OPAC nu va fi nevoie de licențe pentru utilizatori, doar pentru bibliotecari.
BUCCM	-	-	-	-	
BUS „B. P. Hașdeu”	-	-	-	-	
TOTAL		158	231		

Tabelul 3. Software

Crearea spațiului informațional academic unic - soluție eficientă pentru organizarea și diseminarea informației

---

crearea spațiului informațional academic unic s-ar facilita integrarea bibliotecilor universitare în SIBIMOL, ca o treaptă de integrare în circuitul informațional la nivel național și internațional.

NOTE ȘI BIBLIOGRAFIE

1. Cele 11 biblioteci sunt următoarele: Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (abreviat - BAMTAP), Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova (BC USM), Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a Universității Agricole de Stat din Moldova (BRȘA UASM), Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova (BȘ ASEM), Biblioteca Științifică a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți (BȘ a US „A. Russo” Bălți), Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” (BȘM USMF), Biblioteca Tehnico-Științifică a Universității Tehnice a Moldovei (BTȘ UTM), Biblioteca Universității de Educație Fizică și Sport (BU de Educație Fizică și Sport), Biblioteca Universității din Comrat (BU din Comrat), Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (BUP „Ion Creangă”), Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova (DIB ULIM).

2. **ȚURCAN, Nelly.** Accesul la resursele informaționale științifice în bibliotecile din Republica Moldova. În: *BiblioPolis*: [online], nr. 4, 2011. [Accesat: 3.04.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.hasdeu.md/bibliopolis/?bpa=1892>.

3. Cele 11 biblioteci sunt următoarele: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți (abreviat - BȘ a US „A. Russo” Bălți”), Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova (BC USM), Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” (BȘM USMF), Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a Universității Agricole de Stat din Moldova (BRȘA UASM), Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova (BȘ ASEM), Biblioteca Tehnico-Științifică a Universității Tehnice a Moldovei (BTȘ UTM), Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (BUP „Ion Creangă”), Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova (DIB ULIM), Biblioteca Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (BUCCM), Biblioteca Universității de Stat din Cahul (BUS „B. P. Hașdeu”).

4. *Raportul Statistic (anual) nr. 6-c: Activitatea bibliotecilor universitare din Republica Moldova.* Chișinău, 2011.

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

---

Elena Harconița
Ecaterina Zasmenco
Liubovi Karnaev

Authors

Elena Harconița, director of the Scientific Library of the State University „Alecu Russo”, Bălți
E-mail: elena.harconita@mail.ru

Ecaterina Zasmenco, director of the Central Library of the State University in Moldova
E-mail: zasmenco@usm.md

Liubovi Karnaev, director of the Medical Scientific Library of Moldova State University of Medicine and Pharmacy
E-mail: liubovi_karnaeva@usmf.md

Abstract

The present article reflects the situation of the academic libraries in the Republic of Moldova, under the circumstances of an endless transition period, when these institutions try to use the available documentary resources - which are continuously decreasing in number - to support the process of training of the future specialists and researchers. Every year, 11 academic libraries with 470 employees attend about 100,000 users, who visit libraries more than 2.5 million times and borrow more than 5 million documents. The survey on the libraries' automation level established a dispersed, non-homogenous and difficult modernization of the institutions and a poor condition of the electronic services. Only the foundation of the co-operative academic information retrieval network, by purchasing software and advanced technical equipment, would solve the problems of each library and allow the integration of the academic libraries in SIBIMOL, as a step for the information system at national and international level.

Keywords: *academic education; academic libraries; acquisitions; users; libraries' automation; collective catalogue; shared catalogue; SIBIMOL; digital libraries; Republic of Moldova*

The reforms in the higher education system, the implementation of the modern education and the improvement of the research process in the academic institutions can be successfully carried on only in the framework of advanced information structures, in the presence of a large variety of information resources and a high level of information literacy of the students. We speak about an information environment appropriate for the academic institutions. The fundamental structural element of this environment is *the academic library*.

The libraries' network in the state higher education institutions in Moldova includes 15 academic libraries, which, under the circumstances of an endless transition, try with very modest resources to contribute to the process of training of the future specialists and researchers.

In order to learn about the situation of the libraries as regarding the existence of traditional up-to-date information resources and access to the electronic resources, as well as their utilization by students and professors, we put under debate some statistical analyses, carried on based on indicators selected from the annual reports (2009-2011) of 11 academic libraries (1), with 470 number of personnel, of which 52 are specialized personnel.

Every year, these institutions attend about 100,000 users who come to the libraries more than 2.5 times and borrow more than 5 million documents (*see Table 1*).

In the last 3 years, each of the 309,367 users has visited the library 27 times and borrowed 50 documents.

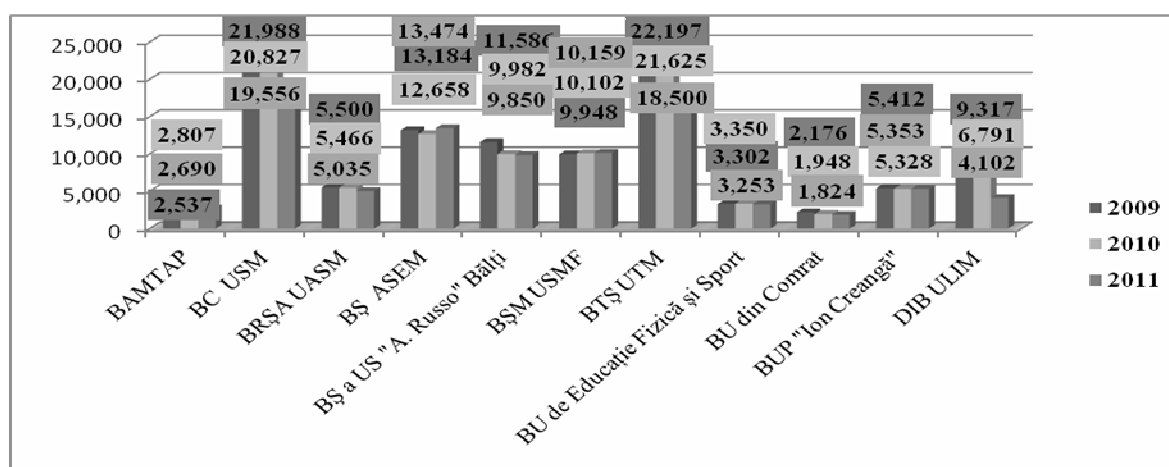
Table 1 and the figures 1-4 indicate an important diminution of users' number, acquisitions and borrowed documents. These aspects are directly influenced by the demographical crisis, the variation of the children's number in the educational system and, obviously, by the volume and diversity of the services and products library can provide today.

In the last years, the libraries' collections have been developed under the circumstances of a real financial austerity. If in 2009 there have been recorded 67,649 new documents, in 2011, their number decreased at 57,312 (less 10,337 items). Every year, there have been purchased only 0.6 items of each title - an average of 4 copies (from

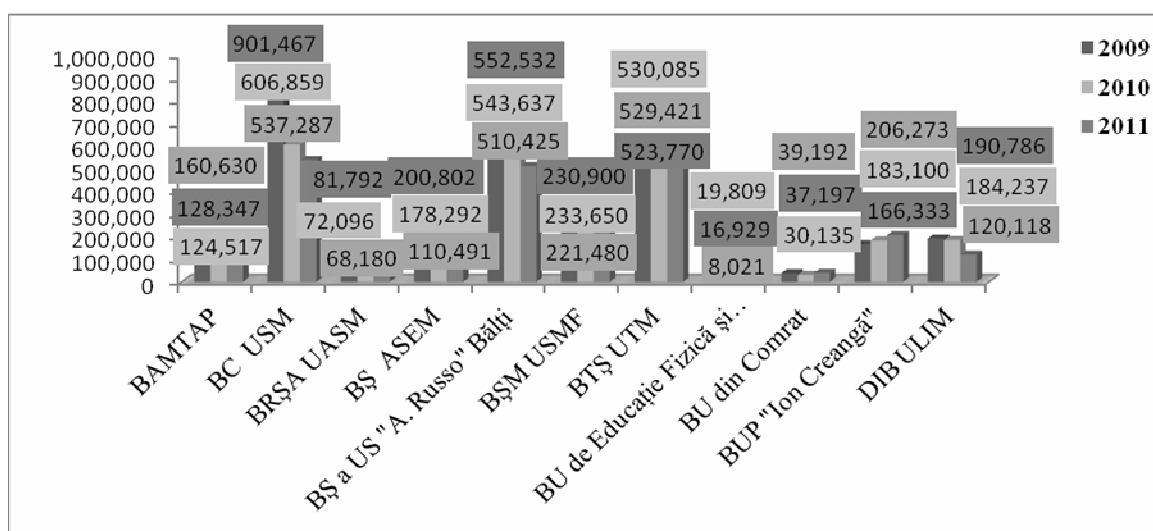
The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

Years	Number of users	Number of acquisitions	Number of borrowed documents
2009	110,315	3,070,719	5,362,254
2010	103,256	2,731,418	5,160,981
2011	95,796	2,514,042	4,878,957
Total	309,367	8,316,179	15,402,192

Table 1. Statistical indicators for 11 academic libraries (2009-2011)

Fig. 1. Number of users

Fig. 2. Number of users' visits

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

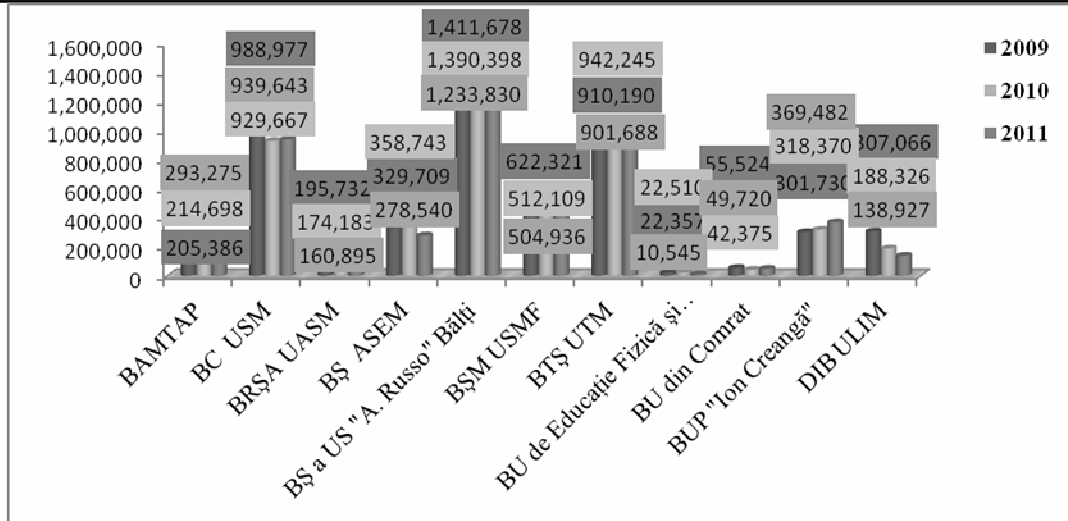

Fig. 3. Number of borrowed documents

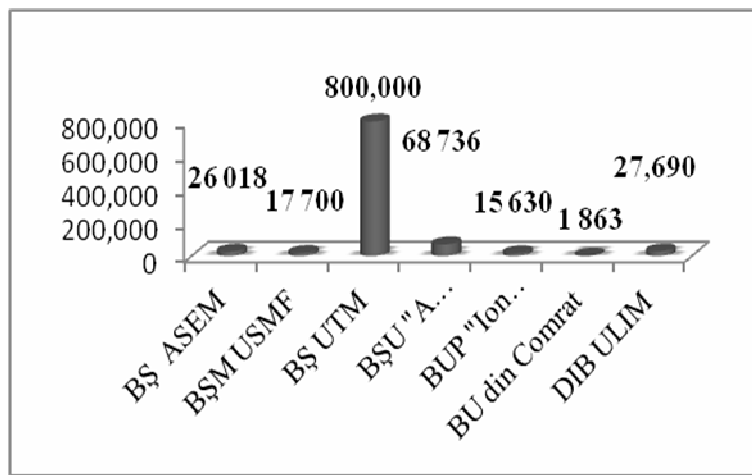

Fig. 4. Number of virtual visits

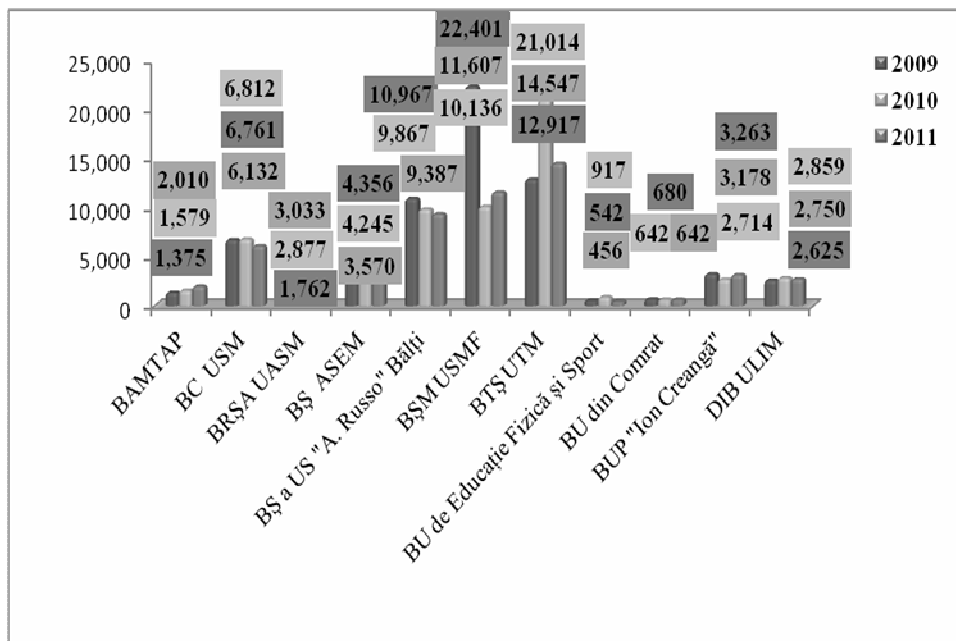

Fig. 5. Number of purchased copies

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

the budgets, donations, interlibrary loans and legal deposit) for every user (see Fig. 5).

If in the '70 and even in the '80 of the last century, the collections were completed every year with 30-40 thousand new acquisitions, in the

last three years, the most important acquisition used was at the Medical Scientific Library- 22,401 items in 2009 - and the Technical-Scientific Library - 21,014 items in 2010. We wonder how can be covered the matters taught in the

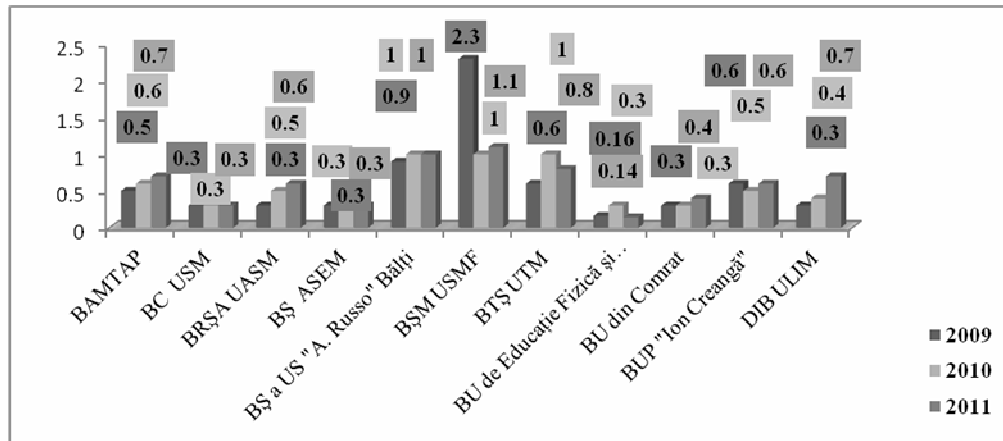

Fig. 6. Number of copies purchased per user

universities where the libraries purchase only few hundreds copies yearly...? (see Fig. 6).

The explanation about the very modest investments to meet the information needs of research and training processes, based on the motivation of an increased access to the electronic

resources is not objective and correct at all. A quality survey, and mostly in the Republic of Moldova, where the access to the scientific databases is not ensured everywhere, is practically impossible to be carried out. Why the students and professors would visit the libraries more often,

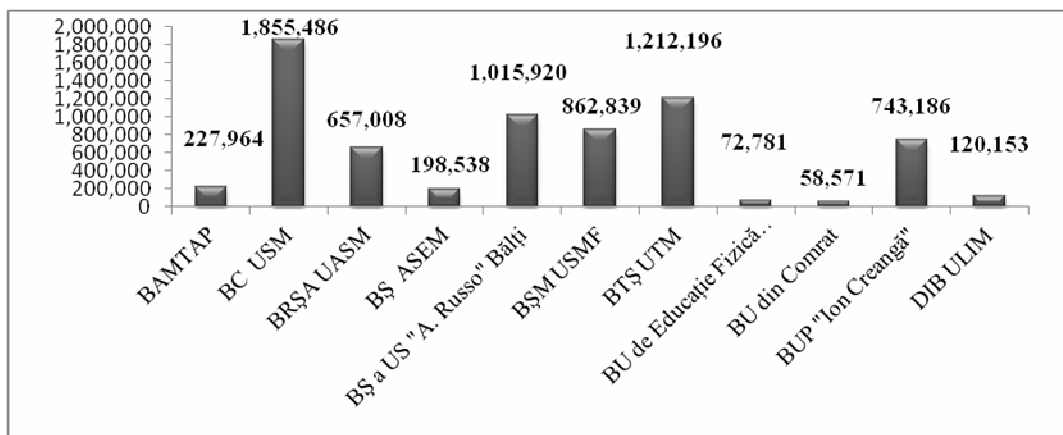

Fig. 7. Collections on 01.01.2012

when we can we put at their disposal 80 years old collections? (see Fig. 7).

The collections of the 11 libraries are very different- 58,571 items in the situation of the University Library in Comrat and 1,855,486 volumes hold by the BC USM; the 11 libraries include more than 7 million documents totally, of which 50-60 % are written in Russian. In the last

years, there have been purchased only 2-5 copies per title and borrowed for consulting about 15.5 million, of which 80-90 % mostly in the reading rooms. These collections, where there are different lacks, hardly can cope with users' requests to have access to very recent information. Alike, the subscriptions to the scientific periodicals have diminished their number, the

---

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

---

reasons being the same - high prices for subscriptions and lack of money, which lead to fewer subscriptions per each institution. 27,3% of the researchers who participated to the sociological survey *Tendencies and practices in the scientific papers in the Republic of Moldova* „declared in a negative manner about libraries' information supply in scientific periodicals, and 10% are only partly content with the magazines accessible in the scientific libraries”; in the same time, 62.7% of the interviewed people declared themselves content with the access libraries provide to the scientific magazines (2).

Analysing the libraries' condition in the academic institutions in the Republic of Moldova, from this perspective, we reach the following conclusion:

In the last 20 years without an adequate financial support, collections are in a dramatic situation; the purchase of the information resources (on paper or in electronic format) in the academic libraries is in a continuous diminution, both as number of documents and as number of titles.

We insist to mention, especially, the very limited resources to purchase publications from abroad. If we refer to the electronic information resources, databases, we see that only 6 of the 11 libraries are members of the REM Consortium (Electronic Resources for Moldova). Through REM, libraries have access to the EBSCO databases, which cover up to a certain level every library needs, as libraries do not have financial resources to have an independent subscription. There are some exceptions with the libraries which, due to the international relationships, provide access to specialized databases: the Scientific Medical Library USMF „N. Testemițanu” (with the support of the World Health Organization and the medical libraries in North Carolina USA) provides access to 5 databases; the Scientific Library ASEM and the Scientific Library of „Alecă Russo” State University in Bălți, having the position of Legal Deposit libraries and Regional Legal Deposit Library for the World Bank in the Republic of Moldova provide access to 5 databases valuable for the future economists. There are more examples, but very few.

At the end of the `80's of the 20th century, the majority of libraries in Europe, America,

Japan and other developed countries in Europe, already carried on many processes and services in automated systems. The automation has become a necessity understood by the leaders at all levels, as it changed the work management, reduced time for the library processes and activities, cut the costs and reduced the redundancies.

The automation process for the libraries in Republic of Moldova has begun in the `80's of the last century, in a closed society, with a very poor technical equipment, lacking specialized autochthonous library products, with no access to the foreign software market and the other countries expertise in automation. Libraries were compelled to accept the only library specialized software in MARC format, provided by the Russian company InformSistema, and at the beginning of the `90's, supported by the Soros Foundation, libraries have been compelled to accept Tinlib software, and later on, QSeris, sold by the Company IME Bucharest. Using these software, libraries have created local networks and bibliographical databases.

In the mean time, the National Council of Libraries elaborated the *Programme for the development of libraries in the Republic Of Moldova (1997-2000)*, approved by the Government. In 1999, there was elaborated the *State Programme for the automation of the Libraries National System*, which suggested the foundation of the co-operative academic information retrieval network in the Republic of Moldova and the integration of the libraries in the national and world information system by founding open information networks. This programme was developed further on by the *National Programme for consolidating the libraries' role in the process of development of the information society* and was the foundation for the *National Strategy for developing the Information Society „Electronic Moldova”* and the Action Plan for carrying it (for libraries). An essential element of the initiative in 2010 is represented by the digital library, defined as strategic element in the digitization process, increase of accessibility and preservation of the European digitized collective patrimony. Unfortunately, we must say that none of the programmes has been achieved, as much as was foreseen for libraries.

At the beginning of the 21th century, the world libraries found co-operative information

---

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

---

retrieval networks which facilitate the users' access to their collections: OCLC WorldCat - the largest global catalogue in the world (258,039 million of records, 76,000 participating libraries from 170 countries); Europeana - a centralized catalogue of the cultural heritage where there are more than 20 million documents coming from 1,500 institutions in 32 countries; COPAC - 36 million of albums, 40 participants (national and academic foundations, special libraries in UK and Ireland); the unique German catalogue (GVK), including the collections of about 400 academic and large public libraries; World Digital Library (WDL), which provides access to more than 6,000 documents, from 167 participants; DPLA - the most recent project to create a digital library in USA, where there are to be found resources from academic and public libraries (headquarters - Harvard University).

In the Republic of Moldova, in full development of the Information and Knowledge Society, 5 academic libraries continue to use manual library technologies, so users are not able to access information rapidly. The survey about the automation level in the academic libraries in the Republic of Moldova in 2011 analyses 11 libraries (3) and shows that the libraries have 340 computers and 21 servers (*see Table 2*) (4). Among these, 155 computers and 8 servers, as well as peripheral equipments (scanners, printers, barcode readers, audio devices) are out-of-date.

Only 7 libraries have integrated library software: 4 libraries use Tinlib, and three libraries use - QSeries. None of the libraries is totally automated, being implemented only the modules Acquisitions, Cataloguing, OPAC. Some of the libraries do not have enough licences-their total number is 158, and the necessary is 231 (*see Table 3*).

Only 4 of the 7 partially modernized libraries have WebOPAC. For the rest of them, the electronic catalogue can be consulted only in the local network.

The software TinLib and QSeries have no more development in the world and do not meet the present needs of the libraries and this fact is a serious difficulty for integrating libraries in national and international projects and developing the automation process of each library.

Under these circumstances, about 37% of the 7,428,790 documents can be found in the

electronic catalogues of the libraries. Some of the libraries managed to record all the bibliographic descriptions in the catalogue, as they had rather small collections, others, recorded more than 50% and others less than that.

Four academic libraries (the Scientific Library of the Academy of Economic Studies of Moldova, the Scientific Medical Library of USMF „Nicolae Testemițanu”, the Scientific Library of „A. Russo” State University Bălți, the Technical-Scientific Library of the Technical University of Moldova) have digital libraries including more than 600 documents. The first library which created an institutional repository was the Scientific Library of the Academy of Economic Studies.

Analyzing the existent situation, we come to the conclusion that an efficient solution for organizing and disseminating information would be the foundation of a co-operative academic information retrieval network based on the academic libraries consortium, proposal sent to the Council of Rectors in Moldova. This consortium would be founded on centralized resources so that the double efforts would be eliminated.

An electronic shared catalogue for the academic libraries would allow to:

- extend the academic information network for the whole academic community in the country by providing access to the information resources of all the libraries in the consortium;
- have one access point to the shared catalogue;
- integrate the catalogue in the education, science and culture information infrastructure;
- monitor the records in the shared electronic catalogue and the collections included in this catalogue;
- ensure the information security of the electronic catalogue when it is created and accessed.

Which would be the students' benefits?

- one access point to the course materials and electronic training resources, including the institutional documents published in a small number of copies or only in electronic format;
- opportunity to have access to a great variety of information and full texts for the processes of education and independent scientific research;
- opportunity to have high quality education

**The foundation of the co-operative academic information network -
an efficient solution for organizing and disseminating information**

Library name	Total number of computers for the library software	Computers meeting the software technical needs	Out-of-date computers	Servers			No. of computers necessary for creating/developing the automated library system	Necessary auxiliary technical equipment	Notes
				Total no. of servers	Servers meeting the software technical needs	Servers not meeting the software technical needs			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŞ a US „A. Russo” Bălţi	120	110	60	4	2	2	200	Printers -10 Scanners - 5 Barcode scanners- 15 Plotter-1	
BC USM	38	25	13	1	1	-	50	Scanner - 3 Laser printers- 5 Matriceal printers - 5 Barcode readers -10	Two servers are necessary
BŞM USMF	13	4	9	2	0	2	22	Scanners - 6 Printers - 4	
BRŞA UASM	13	13	16	2	1	1	40	Scanners - 2 Printers - 3	
BŞ ASEM	33	33	0	2	2	0	100	Scanners Barcode scanners Printers	The requests to the server and the working stations meet Tinlib
BTŞ UTM	45	30	23	3	1	2	20	Efficient scanners -2 Printers for Printer for library cards/user - 1 Barcode scanners - 10	
BUP „Ion Creangă”	34	34	4	2	2	-	30	Barcode scanners - 4	
DIB ULIM	25	15	10	2	1	1	25	Scanners Barcode scanners Printers etc.	
BUCCM	19	19	6	1	1	-	30	-	
BUS „B. P. Haşdeu”	0	0	14	2	-	-	10	Printer for traditional catalogue cards	
TOTAL	340	283	155	21	10	8	527	-	

Table 2. Hardware resources (technical equipment allotted to the library soft)

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

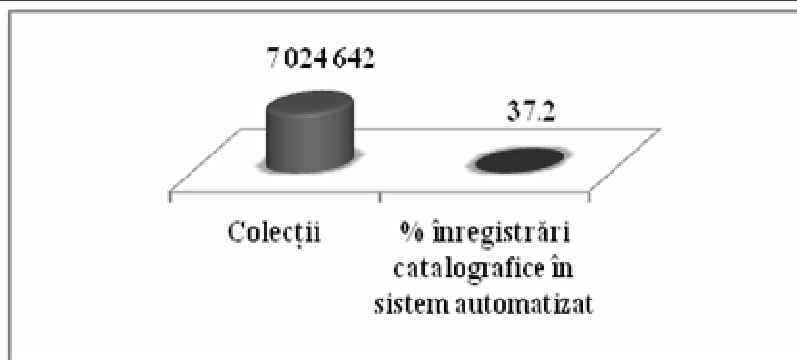

Fig. 8. Total collections and % records in the electronic catalogue

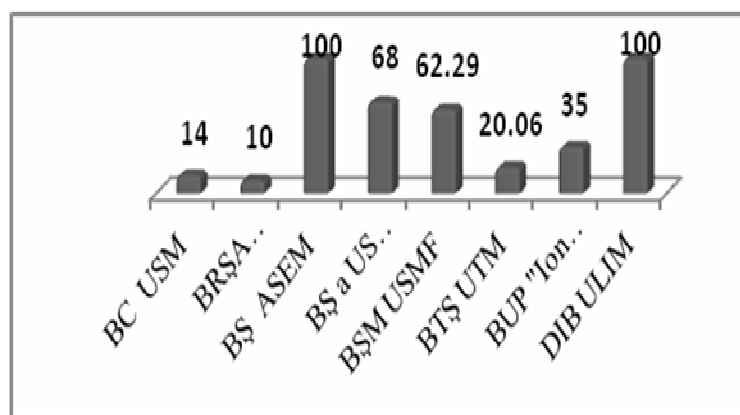

Fig. 9. Catalogue records per library

services.

Professors would have the opportunity to:

- use teaching materials from other institutions;
- be informed about the results of the scientific researches in other institutions;
- support the education process at distance - e-learning.

Libraries would gain:

- more systematic and precise records, learning from the expertise of similar institutions;
- full-text documents for their users, observing the copyright;
- more complex and high quality answers to their users' requests;
- more efficient interlibrary loan.

Obviously, the fundamental condition to create a co-operative information retrieval network is to have automated systems in the academic libraries as follows:

1. *An unique software for all the academic libraries*; software to meet the following conditions:

1.1 conversion of information from the

previous software;

1.2 translation of all names of the fields in Romanian (librarians participate to the translation);

1.3 conditions for the national shared catalogue;

1.4 permanent software and technical support.

2. *Technical equipment* necessary to create and develop automated systems in the academic libraries in Moldova, as follows:

2.1. Efficient computers - 530

2.2. Servers - 20

2.3. Barcode readers- 60

2.4. Printers - 50.

We also insist on mentioning that by founding the co-operative information retrieval network, libraries are more easily integrated in SIBIMOL, as stage of the integration in the information network at national and international level.

**The foundation of the co-operative academic information network -
an efficient solution for organizing and disseminating information**

Library name	Software name (version)	No. of existing licenses	No. of necessary licenses	WEB OPAC	Notes
1	2	3	4	5	6
BŞ a US „A. Russo” Bălţi	TinLib	22	22		
BC USM	TinLib300	8	30	No	
BŞM USMF	Q Series, Ver. 4.0	20	22	yes	
BRŞA UASM	TinLib300	22	40	-	
BŞ ASEM	TinLib410	26	16-20 for administration and unlimited WebOpac writing	yes (TinRead under test)	In present, in the Scientific Library ASEM is utilized for the library automation processes, theTinLib system, purchased in 1996 through the automation Project, financed by OSI Budapesta. The TinLib system is out-of-date, it has no development in the world and does not meet the actual needs of the information systems, so the library cannot be integrated into
BTŞ UTM	Q Series	20	20	yes	
BUP „Ion Creangă”	Q Series	22	30	Only in the local network	
DIB ULIM	TinLib410	18	12	no	If purchase the WEB OPAC module, licenses are necessary only for librarians and not for users.
BUCCM	-	-	-	-	
BUS „B. P. Haşdeu”	-	-	-	-	
TOTAL		158	231		

Table 3. Software

The foundation of the co-operative academic information network - an efficient solution for organizing and disseminating information

---

NOTES AND BIBLIOGRAPHY

1. The 11 libraries are the following: the Library of the Academy of Music, Theatre and Fine Arts (short - BMTAP), the Central Library of Moldova State University (BC USM), the Republican Scientific Agricultural Library of the Agricultural State University of Moldova (BRȘA UASM), the Scientific Library of the Academy of Economic Studies of Moldova (BȘ ASEM), The Scientific Library of „Alec Russo” State University, Bălți (BȘ a US „A. Russo” Bălți), the Scientific Medical Library of Moldova State University of Medicine and Pharmacy „N. Testemițanu” (BȘM USMF), The Technical-Scientific Library of the Technical University of Moldova (BTȘ UTM), the Library of the State University of Physical Education and Sport (BU de Educație Fizică și Sport), the Library of Comrat State University Moldova (BU din Comrat), the Library of the State Pedagogical University „Ion Creangă” (BUP „Ion Creangă”), the Informational and Library Science Department of the International Free University in Moldova (DIB ULIM).

2. **ȚURCAN, Nelly.** Accesul la resursele informaționale științifice în bibliotecile din Republica Moldova. În: *Biblio Polis* [online], 2011, nr. 4. [Accessed: 3.04.2012]. Available on the Internet at the address: <http://www.hasdeu.md/bibliopolis/?bpa=1892>.

3. The 11 libraries are the following: the Scientific Library of „Alec Russo” State University in Bălți (short - BȘ a US „A. Russo” Bălți”), the Central Library of Moldova State University (BC USM), the Scientific Medical Library of Moldova State University of Medicine and Pharmacy „N. Testemițanu” (BȘM USMF), the Republican Scientific Agricultural Library of the Agricultural State University of Moldova (BRȘA UASM), the Scientific Library of the Academy of Economic Studies of Moldova (BȘ ASEM), the Technical-Scientific Library of the Technical University of Moldova (BTȘ UTM), the Library of the State Pedagogical University „Ion Creangă” (BUP „Ion Creangă”), the Informational and Library Science Department of the International Free University in Moldova (DIB ULIM), the Library of the Cooperatist - Commercial University of Moldova (BUCCM), the Library of Cahul State University (BUS „B. P. Hașdeu”).

4. *Raportul Statistic (anual) nr. 6-c: Activitatea bibliotecilor universitare din Republica Moldova.* Chișinău, 2011.

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Valentina Chitoroagă

Autoarea

Valentina Chitoroagă, director general, Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
E-mail: bookchamber.md@gmail.com

Abstract

În articol sunt prezentate date statistice care oferă o imagine de ansamblu a producției editoriale din Republica Moldova în anul 2011. Datele pe baza cărora a fost realizată analiza au fost preluate din rapoartele statistice ale Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, instituție fondată la 1 iunie 1957, care exercită funcțiile unei agenții bibliografice naționale: asigură controlul bibliografic național, elaborează Bibliografia Națională, este centru de depozit legal, realizează catalogarea înaintea publicării (CIP), are atribuții de agenție națională pentru atribuirea ISBN, ISMN, ISSN.

Cuvinte-cheie: producție editorială; date statistice; editori; structuri editoriale; Camera Națională a Cărții din Republica Moldova

Analiza comparativă a datelor statistice reprezintă o imagine de ansamblu a sectorului editorial în anul 2011, și este o continuare a studiului efectuat de Camera Națională a Cărții (CNC). Analiza cuprinde date, tabele și grafice statistice care sunt redactate conform domeniilor, limbilor și destinației. Într-o secțiune aparte sunt prezentate structurile editoriale moldovenești. Datele pe baza cărora a fost realizată analiza au fost preluate din rapoartele statistice ale CNC, iar ca unitate de înregistrare s-a luat fiecare carte, broșură, volum, fiecare număr de revistă, ziar etc.

În anul 2011, în Republica Moldova existau circa 236 de editori, incluzând autori-editori și firme de toate mărimile, inclusiv 5 edituri de stat, 15 centre editorial-poligrafice care funcționează pe lângă instituțiile de învățământ superior, aproximativ 50 de editori din structurile de stat. Numărul total al titlurilor de carte editate, conform datelor Camerei Naționale a Cărții, a fost de 2470, ceea ce presupune o creștere cu 1,04 % față de anul anterior.

Cea mai spectaculoasă creștere a fost în anul 2007. În ultimii ani, producția editorială a rămas relativ constantă, înregistrând o ușoară creștere (vezi Tabelul 1).

Ediția cărților și broșurilor	2007	2008	2009	2010	2011
Total, din care în limbile:	2760	2711	2246	2366	2470
română	1670	1928	1429	1499	1730
rusă	369	418	381	411	319
alte limbi	347	504	436	456	421

Tabelul 1. Cărți și broșuri editate în Republica Moldova în 2007-2011

Mai jos sunt prezentați indicii cantitativi ai editorilor naționali, grupați conform tipurilor de proprietate (vezi Tabelul 2).

Dacă luăm în considerare numărul titlurilor apărute în anul 2011 pe piața cărții, pe primele locuri se situează editorii USM, Pontos, Bons Offices et al., care au publicat peste 50 titluri/an.

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Nr. crt.	Edituri	Nr. de cărți și broșuri	Tiraj (mii ex.)	Coli de tipar imprimate (mii ex.)
1.	Edituri de stat:	115	539,6	425,0
	Cartea Moldovei	3	8,5	-
	Lumina	30	139,6	-
	Statistica	2	2,0	-
	Știința	64	372,1	425,0
	Universul	16	17,4	-
2.	Instituții superioare de învățământ de stat	458	61,9	1 613,0
	Academia de Administrare Publică	3	0,5	-
	Academia „Ștefan cel Mare”	12	2,3	-
	Academia de Teatru, Muzică și Arte Plastice	4	0,4	-
	Academia de Studii Economice din Moldova	29	2,6	292,0
	Universitatea Agricolă de Stat din Moldova	25	1,7	-
	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”	15	1,8	-
	Universitatea de Stat din Bălți	20	1,4	-
	Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul	10	1,2	-
	Universitatea de Stat din Comrat	4	0,5	-
	Universitatea de Stat din Tiraspol	19	6,6	-
	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	7	0,8	12,0
	Universitatea de Stat din Moldova	142	20,8	1 089,0
	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie	80	10,6	-
Universitatea Tehnică a Moldovei	88	10,7	220,0	
3.	Instituții superioare de învățământ private	113	9,0	216,0
	Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații	7	1,9	177,0
	Institutul de Relații Internaționale din Moldova	8	0,9	-
	Universitatea Cooperatist-Comercială	70	1,6	5,0
	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	25	4,3	-
	Universitatea Slavonă	3	0,3	34,0
4.	Edituri private	985	2202,2	23,0
	A.V.i.T. Publ	2	10,0	-
	Acomed-Plus	1	0,1	-
	Adriga-Vis	3	0,7	-
	Alina Scorohodova	2	0,2	-
	Ancestrala	3	1,3	-

Tabelul 2. Editarea cărților conform structurilor editoriale în 2011

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Nr. crt.	Edituri	Nr. de cărți și broșuri	Tiraj (mii ex.)	Coli de tipar imprimate (mii ex.)
	Edituri private	985	2202,2	23,0
	Arc	55	208,4	-
	Băștina-Radog	10	17,0	-
	Biblion	27	123,0	-
	Bons Offices	85	124,1	-
	Business-Elita PP	1	0,1	-
	Cadran	8	11,7	-
	Cartdidact	4	2,1	-
	Cartier	56	155,8	-
	Civitas	3	4,0	-
	Continental Grup	8	5,6	-
	Cu drag	15	3,7	-
	Cușnir & Co	3	2,1	-
	Editerra Prim	5	2,7	-
	Elan INC	21	10,2	-
	Elan Poligraf	5	1,3	-
4.	Elena -VI	5	2,6	-
	Epigraf	26	36,7	-
	Ericon	7	8,6	-
	Foxtrot	6	43,3	-
	Fundația „Draghiștea”	7	4,0	-
	Garomond-Studio	19	2,4	-
	Giraffe(Everest-Impex)	1	1,0	-
	Grafema Libris	26	12,9	-
	Grafic Design	4	0,7	-
	Gunivas	2	0,6	-
	Integritas	5	15,0	-
	Interprint	10	15,0	-
	Inversia-Dub	5	1,1	-
	Iulian (Edit-Prest)	28	69,4	-
	Labirint-Cutasevici	18	4,0	-
	Lavilat-Info	36	9,0	-
	Litera AVN	55	626,6	-

Tabelul 2. Editarea cărților conform structurilor editoriale în 2011 (continuare)

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Nr. crt.	Edituri	Nr. de cărți și broșuri	Tiraj (mii ex.)	Coli de tipar imprimate (mii ex.)
4.	Edituri private	985	2202,2	23,0
	Lyceum	28	72,0	-
	Magna-Princeps	21	5,7	-
	Nova-Imprim	8	3,5	-
	Policolor	10	4,8	-
	Poligraf Design	41	32,9	-
	Pontos	93	81,4	-
	Primex Com	9	1,1	-
	Print-Caro	39	6,7	-
	Pro-Edit	9	4,6	-
	Prometeu	6	4,0	-
	Prut Internațional	55	113,0	-
	Serebia	7	113,2	-
	Silvius Libris (Sica&V)	23	59,9	-
	Softartstudio	3	0,3	-
	Stelpart	2	2,0	-
	Stratum Plus PP	1	0,5	-
	Tehnica-Info	19	5,5	-
	Teo-Educațional	9	13,0	-
	Urma Ta	2	10,0	-
	Valinex	9	1,3	23,0
Vast-M	2	0,2	-	
Vector V-N	5	117,0	-	
Victoria Gomon	3	10,0	-	
Vite-Jesc	4	2,6	-	
5.	Alte edituri	140	109,9	-
6.	Instituții cu drept de editare	155	147,0	189,0
	Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală	3	0,5	127,0
	Analytique Moldpresa PP SRL	2	14,0	-
	Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2	0,2	-
	Camera Națională a Cărții	6	0,6	36,0
	IDIS „Viitorul”	14	1,6	-
	Institutul de Economie, Finanțe și Statistică	14	1,7	9,0

Tabelul 2. Editarea cărților conform structurilor editoriale în 2011 (continuare)

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Nr. crt.	Edituri	Nr. de cărți și broșuri	Tiraj (mii ex.)	Coli de tipar imprimate (mii ex.)
6.	Instituții cu drept de editare	155	147,0	189,0
	Institutul Național al Femeilor din Moldova „Egalitate”	0	-	-
	Institutul Integrare Europeană și Științe Politice	1	0,1	-
	Institutul pentru Democrație	3	7,0	-
	Moldpres	3	0,7	-
	Moldpresa	8	40,0	-
	Alte instituții cu drept de editare	99	80,6	17,0
7.	Cărți apărute fără indicarea editurii	438	354,7	327,0
8.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	66	98,2	11,0
TOTAL		2470	3 522,5	2 804,0

Tabelul 2. Editarea cărților conform structurilor editoriale în 2011 (continuare)

Cota editurilor de stat a reprezentat, în anul 2011, aproximativ 40-50% din producția de carte, raportat la numărul total de titluri publicate și mai mult de 40% din tirajul total.

Odată cu creșterea numărului editorilor, se observă concentrarea publicării cărților în câteva structuri mari, care determină principalele linii directoare în sistemul editorial. După cum se deduce din datele citate de către CNC, în sectorul editorial de la noi, 60% dintre titlurile publicate se distribuie între principalele edituri.

De asemenea, există o concentrare teritorială notabilă, Chișinăul jucând rolul de centru al

industrii editoriale, în care apar 80% dintre publicațiile editate.

Din datele statistice referitoare evoluția producției editoriale naționale în anul 2011, pe domenii (vezi Tabelul 3), se poate observa faptul că a crescut semnificativ numărul titlurilor din domeniul învățământului. Literatura artistică (inclusiv cea pentru copii), literatura politică și social-economică au valori ale indicatorilor aproape identice.

Domeniu	Cărți și broșuri (nr. titluri)	Tiraj total (mii ex.)
Total	2470	3522,5
Literatură politică și social-economică	543	506,3
Științe naturale	122	67,6
Tehnică	40	32,0
Literatură agricolă	34	21,9
Medicină. Sport	108	62,9
Învățământ. Cultură	1013	1448,4
Filologie. Artă	105	114,6
Literatură artistică	285	185,3
Literatură pentru copii	217	1083,3
Literatură cu caracter universal	3	0,2

Tabelul 3. Producția editorială națională în anul 2011, pe domenii

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

În anul 2011, în Republica Moldova s-au editat cărți în zece limbi, inclusiv în limbile minorităților naționale de pe teritoriul țării (vezi Tabelul 4).

Cărți și broșuri în limba:	Titluri	Tiraj	Coli de tipar
română	1733	2574,3	2088,0
română-rusă	103	65,1	74,0
bulgară	4	2,1	-
engleză	58	27,5	22,0
franceză	23	75,0	17,0
găgăuză	6	6,2	-
germană	5	0,5	-
italiană	4	0,4	-
rusă	317	687,5	171,0
spaniolă	1	0,1	5,0
ucraineană	7	3,0	24,0
mixte	209	80,8	403,0
TOTAL	2470	3522,5	2804,0

Tabelul 4. Cărți și broșuri editate în anul 2011 în cele mai răspândite limbi străine, inclusiv în limbile minorităților naționale

Destinație	Cărți și broșuri (nr. titluri)	Tiraj total (mii ex.)
Total	2470	3522,4
Publicații științifice	353	252,3
Publicații științifico-populare	336	185,4
Publicații oficiale	93	55,8
Publicații normative de producere	29	9,7
Manuale și lucrări metodice	1004	1915,8
Publicații literar-artistice	309	196,3
Publicații pentru copii și adolescenți, inclusiv:	171	620,6
publicații științifico-cognitive	29	45,8
enciclopedii pentru copii și adolescenți	2	8,0
Publicații religioase	44	133,9
Publicații informative și de reclamă	52	8,2
Enciclopedii, îndreptare, îndrumare	79	144,5

Tabelul 5. Editarea cărților și broșurilor în anul 2011, conform destinației

---

Producția editorială din Republica Moldova în cifre: anul 2011

Dacă vorbim despre structura cărților apărute, trebuie remarcat echilibrul, balanța repertoriului cărții naționale în 2011, cu o creștere constantă a publicațiilor de importanță culturală și socială.

Asistența financiară din partea statului care se acordă structurilor editoriale se efectuează în conformitate cu articolul 22 din *Legea cu privire la activitatea editorială*, referitor la „mijloacele financiare de susținere a editării cărții naționale și completării fondurilor din biblioteci”.

Problema fundamentală a producției de carte rămâne infrastructura, lipsa unui centru de informare și a unui sistem de distribuție la nivel național. La ora actuală nu există nici un intermediar care să poată acoperi toată piața de carte și care să fie informat la începutul anului asupra programelor editoriale ale editorilor cu care are contract.

Privind lucrurile în ansamblu, tendința în ceea ce privește producția editorilor naționali este ascendentă, iar prin creșterea numărului de titluri și a tirajului se poate constata și o creștere a vânzărilor pe piața de carte.

BIBLIOGRAFIE

1. *Apariții editoriale*: raport statistic anual. Chișinău: Camera Națională a Cărții, 2012.
2. *Investind în carte și cultură - investim în viitor*: raport de activitate a Camerei Naționale a Cărții, 2011. Chișinău: Camera Națională a Cărții, 2012.

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

Valentina Chitoroagă

Author

Valentina Chitoroagă, General Director, National Book Chamber of Republic of Moldova
E-mail: *bookchamber.md@gmail.com*

Abstract

The article presents statistical data providing a general view of the book production in the Republic of Moldova in 2011. The data have been taken over from the statistical reports released by the National Book Chamber of Republic of Moldova, institution founded on June, the 1st, 1957 and which has the functions of a national bibliographic agency: ensures the national bibliographic control, develops the National Bibliography, is a Legal Deposit centre, does the cataloguing in publishing (CIP) and has the tasks of a national agency for assigning ISBN, ISMN, ISSN.

Keywords: *book production; statistical data; publishers; publishing houses; National Book Chamber of Republic of Moldova*

The statistical data comparative analysis represents a general view of the book production in 2011, and continues the study carried on by the National Book Chamber (NBC). The analysis includes statistical data, tables and graphics according to the fields, languages and destinations. A special section presents the Moldavian publishing houses. These data used in this survey are taken over from the statistical reports released by National Book Chamber and each book, brochure, volume and journal issue etc was considered an item.

In 2011, there were about 236 publishing houses in the Republic of Moldova, including authors-publishers and companies of all sizes, including 5 state publishing houses, 15 publishing-printing centres which function under the care of academic institutions, about 50 publishers in the state structures. The total number of published book titles, according to the data from the National Book Chamber was 2,470, meaning an increase with 1.04 % compared to last year.

The most impressive increase was recorded in 2007. In the last years, the book production has been rather constant, showing a slight increase (*see Table 1*).

Book and brochures publishing	2007	2008	2009	2010	2011
Total, of which in the languages:	2,760	2,711	2,246	2,366	2,470
Romanian	1,670	1,928	1,429	1,499	1,730
Russian	369	418	381	411	319
Other languages	347	504	436	456	421

Table 1. *Books and brochures published in the Republic of Moldova in 2007-2011*

There are presented in the following the quantitative factors of the national publishers, grouped according to the types of property (*see Table 2*).

If we take into consideration the number of titles published in 2011 on the book market, the first places are occupied by the publishers USM, Pontos, Bons Offices et al., which published more than 50 titles/year.

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

Nr. crt.	Publishing houses	No. of books and brochures	Edition (thousands copies)	Printed sheets (thousands copies)
1.	State publishing houses:	115	539.6	425.0
	Cartea Moldovei	3	8.5	-
	Lumina	30	139.6	-
	Statistica	2	2.0	-
	Știința	64	372.1	425.0
	Universul	16	17,4	-
2.	State academic institutions	458	61.9	1,613.0
	The Academy of Public Administration	3	0.5	-
	Academy „Ștefan cel Mare”	12	2,3	-
	Academy of Music, Theatre and Fine Arts	4	0.4	-
	Academy of Economic Studies in Moldova	29	2.6	292.0
	Agricultural State University of Moldova	25	1.7	-
	„Ion Creangă” Pedagogical State University	15	1.8	-
	State University of Bălți	20	1.4	-
	„B. P. Hasdeu” State University of Cahul	10	1.2	-
	State University of Comrat	4	0.5	-
	State University of Tiraspol	19	6.6	-
	State University for Physical Education and Sport	7	0.8	12.0
	State University in Moldova	142	20,8	1 089.0
	State University of Medicine and Pharmacy	80	10.6	-
	Technical University of Moldova	88	10.7	220.0
3.	Private academic institutions	113	9.0	216.0
	Transports, Informatics and Communications Academy	7	1,9	177,0
	International Relations Institute of Moldova	8	0,9	-
	Moldova Cooperative-Trade University	70	1.6	5.0
	Free International University of Moldova	25	4.3	-
	Moldova Slavic University	3	0.3	34.0
4.	Private publishing houses	985	2,202.2	23.0
	A.V.i.T. Publ	2	10.0	-
	Acomed-Plus	1	0.1	-
	Adriga-Vis	3	0.7	-
	Alina Scorohodova	2	0.2	-
	Ancestrala	3	1.3	-

Table 2. Book production according to the publishing houses in 2011

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

Nr. crt.	Publishing houses	No. of books and brochures	Edition (thousands copies)	Printed sheets (thousands copies)
	Private publishing houses	985	2,202.2	23.0
	Arc	55	208.4	-
	Baştina-Radog	10	17.0	-
	Biblion	27	123.0	-
	Bons Offices	85	124.1	-
	Business-Elita PP	1	0.1	-
	Cadran	8	11.7	-
	Cartdidact	4	2.1	-
	Cartier	56	155.8	-
	Civitas	3	4.0	-
	Continental Grup	8	5.6	-
	Cu drag	15	3.7	-
	Cuşnir & Co	3	2.1	-
	Editerra Prim	5	2.7	-
	Elan INC	21	10.2	-
	Elan Poligraf	5	1.3	-
4.	Elena -VI	5	2.6	-
	Epigraf	26	36.7	-
	Ericon	7	8,6	-
	Foxtrot	6	43,3	-
	Fundația „Draghiștea”	7	4,0	-
	Garomond-Studio	19	2.4	-
	Giraffe(Everest-Impex)	1	1.0	-
	Grafema Libris	26	12.9	-
	Grafic Design	4	0.7	-
	Gunivas	2	0.6	-
	Integritas	5	15.0	-
	Interprint	10	15.0	-
	Inversia-Dub	5	1.1	-
	Iulian (Edit-Prest)	28	69.4	-
	Labirint-Cutasevici	18	4.0	-
	Lavilat-Info	36	9.0	-
	Litera AVN	55	626.6	-

Table 2. Book production according to the publishing houses in 2011 (cont.)

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

Nr. crt.	Publishing houses	No. of books and brochures	Edition (thousands copies)	Printed sheets (thousands copies)
4.	Private publishing houses	985	2,202.2	23.0
	Lyceum	28	72.0	-
	Magna-Princeps	21	5.7	-
	Nova-Imprim	8	3.5	-
	Policolor	10	4.8	-
	Poligraf Design	41	32.9	-
	Pontos	93	81.4	-
	Primex Com	9	1,1	-
	Print-Caro	39	6.7	-
	Pro-Edit	9	4.6	-
	Prometeu	6	4,0	-
	Prut Internațional	55	113,2	-
	Serebia	7	113.2	-
	Silvius Libris (Sica&V)	23	59.9	-
	Softartstudio	3	0.3	-
	Stelpart	2	2.0	-
	Stratum Plus PP	1	0.5	-
	Tehnica-Info	19	5.5	-
	Teo-Educațional	9	13.0	-
	Urma Ta	2	10.0	-
	Valinex	9	1.3	23.0
Vast-M	2	0.2	-	
Vector V-N	5	117.0	-	
Victoria Gomon	3	10.0	-	
Vite-Jesc	4	2.6	-	
5.	Other publishing houses	140	109.9	-
6.	Institutions entitled to publish	155	147.0	189.0
	Moldova Patent Office	3	0.5	127.0
	Analytique Moldpresa PP SRL	2	14.0	-
	National Library of the Republic of Moldova	2	0.2	-
	National Book Chamber	6	0.6	36.0
	IDIS „Viitorul”	14	1.6	-
	Institute of Economy, Finance and Statistics	14	1.7	9.0

Table 2. Book production according to the publishing houses in 2011 (cont.)

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

Nr. crt.	Publishing houses	No. of books and brochures	Edition (thousands copies)	Printed sheets (thousands copies)
6.	Institutions entitled to publish	155	147.0	189.0
	National Institute of Women of Moldova „Equality”	0	-	-
	European Integration and Political Sciences Institute Moldova	1	0.1	-
	Institute for Democracy	3	7.0	-
	Moldpres	3	0.7	-
	Moldpresa	8	40.0	-
	Other institutions entitled to publish	99	80.6	17.0
7.	Books without publisher’s name	438	354.7	327.0
8.	Books indicating the printing house as publishing house	66	98.2	11.0
TOTAL		2,470	3,522.5	2,804.0

Table 2. Book production according to the publishing houses in 2011 (cont.)

The contribution of the state publishing houses represented in 2011, about 40-50% of the book production, reference to the total number of published titles and more than 40% of the total edition.

Together with an increased number of publishers, there can be noticed a concentration in some large companies which determine the main directing lines in the publishing system. As one can conclude from the data cited by NBC, 60% of

the published titles are shared among the main publishing houses.

In the same time, there is a notable territorial concentration, Chişinău playing the role of the publishing industry centre, where there are published 80% of the total titles.

The statistical data referring to the national book production evolution in 2011, on fields (*see Table 3*), show that the number of titles in education has increased significantly. The fiction

Field	Books and brochures (no. titles)	Total edition (thousands copies)
Total	2,470	3,522.5
Political and social-economic literature	543	506.3
Natural sciences	122	67.6
Technique	40	32.0
Agricultural literature	34	21.9
Medicine. Sport	108	62.9
Education.Culture	1013	1,448.4
Philology. Arts	105	114.6
Artistical literature	285	185.3
Literature for children	217	1,083.3
General literature	3	0.2

Table 3. The national book production in 2011, on fields

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

(including the books for children) and the political and social-economic literature have almost the same value of indicators.

In 2011, in the Republic of Moldova, there have been published books in ten languages, including the national minorities languages (*see Table 4*).

Books and brochures in:	Titles	Edition	Printing sheets
Romanian	1,733	2,574.3	2,088.0
Romanian-Russian	103	65.1	74.0
Bulgarian	4	2,1	-
English	58	27.5	22.0
French	23	75,0	17.0
Gagauz	6	6.2	-
German	5	0.5	-
Italian	4	0.4	-
Russian	317	687.5	171.0
Spanish	1	0.1	5.0
Ukrainean	7	3.0	24.0
Mixed	209	80.8	403.0
TOTAL	2,470	3,522.5	2,804.0

Table 4. Books and brochures published in 2011 in the most spoken languages, including the national minorities' languages

Destination	Books and brochures (no. titles)	Edition (thousands copies)
Total	2,470	3,522.4
Scientific publications	353	252.3
Scientific- popularization publications	336	185.4
Official publications	93	55.8
Standards	29	9.7
Manuals and methods	1,004	1,915.8
Literary-artistical publications	309	196.3
Publications for children and teenagers, including:	171	620.6
Scientific-knowledge publications for children and teenagers	29	45.8
	2	8.0
Religious publications	44	133.9
Information and advertising	52	8.2
Enciclopaedias, guide books	79	144.5

Table 5. Books and brochures published in 2011 - according to destination

---

Book production figures in the Republic of Moldova: 2011

If we speak about the subjects of the books, there must be mentioned the equilibrium, the balance of the national books' themes in 2011, with a constant increase of the publications with cultural and social importance.

The state financial support which is granted to the publishing houses follows the 22 article of the *Law regarding the book production*, dealing with the „financial means of supporting the national book publishing and complete libraries' collections”.

The book production fundamental problem is still the infrastructure, the lack of an information centre and a distribution system at the national level. Nowadays, there is no intermediary to cover the whole book market and to be informed at the beginning of the year about the publishing plans of the publishing houses the intermediary is in contact with.

A general view shows us that the tendency of the national publishers production is to grow, and the increasing number of titles and edition shows many more sales on the book market.

BIBLIOGRAPHY

1. *Apariții editoriale*: raport statistic anual. Chișinău: Camera Națională a Cărții, 2012.
2. *Investind în carte și cultură - investim în viitor*: raport de activitate a Camerei Naționale a Cărții, 2011. Chișinău: Camera Națională a Cărții, 2012.

Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică

Nelly Țurcan

1. Introducere

Autoarea

Conf. univ. dr. Nelly Țurcan, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Universitatea de Stat din Moldova

E-mail: tsurcannelly@gmail.com

Abstract

Comunicarea electronică aduce beneficii semnificative pentru oamenii de știință. Schimbările în sectorul tehnologiilor informaționale influențează intensitatea comunicării în mediul științific și schimbă paradigma comunicării științifice. Digitizarea revistelor științifice oferă un potențial foarte mare pentru savanți de a interacționa și de a difuza într-un mod mai operativ informația științifică. Articolul relevă rezultatele cercetării privind comunicarea științifică în Republica Moldova. Rezultatele studiului demonstrează că cercetătorii din Moldova consideră că este foarte important de a oferi acces deschis la informația științifică, dar circa o treime din respondenți nu sunt deciziși sau nu acceptă publicarea lucrărilor lor în revistele cu acces deschis sau în arhivele digitale.

Cuvinte-cheie: *comunicare științifică; reviste științifice electronice; reviste cu acces deschis; depozite digitale*

Utilizarea mijloacelor electronice pentru sprijinirea comunicării științifice este una din schimbările majore în practică a activității științifice în această eră. În sistemul științific s-au produs și alte schimbări, precum globalizarea științei, sprijinirea coparticipării la proiectele științifice internaționale etc. Există o anumită interdependență între aceste schimbări (1), deoarece mediile electronice accelerează comunicarea între savanții care lucrează în diferite țări, oferind, în același timp, posibilitatea de a reduce costurile acesteia.

În principiu, trecerea la comunicarea electronică aduce beneficii semnificative pentru oamenii de știință din țările în tranziție și în curs de dezvoltare, datorită faptului că pentru prima dată pot interacționa în mod informal cu cercetătorii din diferite țări. Cu toate acestea, speranțele de transformare a paradigmei în comunicarea științifică internațională pentru ca oamenii de știință din țările mai puțin dezvoltate să joace un rol tot mai important în știința internațională au fost puternic contestate de către specialiștii care susțin că tehnologia nu va schimba poziția cercetătorilor din aceste țări (2). Unii cercetători consideră că majoritatea țărilor mai puțin dezvoltate, care nu participă la revoluția comunicațiilor și care sporesc „sărăcia de informații”, contribuie la crearea unei prăpastii informaționale și mai mari între țările dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate (3).

Este incontestabil că accesul la computere este în creștere aproape în toate țările. Deși politica generală a instituțiilor de cercetare și a universităților este orientată pentru a oferi acces la calculatoare în rețea pentru toți cercetătorii, utilizarea lor variază în funcție de politica economică și socială din fiecare țară (4). În aceste condiții, țările mai puțin dezvoltate se află într-un dezavantaj vădit.

Rezultatele obținute de Republica Moldova în domeniul tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC) sunt destul de impresionante, însă, în comparație cu indicatorii medii pentru statele membre UE, în ceea ce privește penetrarea accesului la Internet în bandă largă, accesul la conținutul digital, Republica Moldova stagnează în mod evident. Conform ultimelor studii efectuate de organizațiile internaționale cu privire

la gradul de pregătire electronică, pentru anul 2008-2009 (în Raportul pentru anul 2009-2010 Moldova nu a fost inclusă), Republica Moldova s-a plasat pe locul 68 printre țările cu indicii medii de dezvoltare a sectorului TIC, pe locul 112 privind accesul la conținutul digital și pe locul 58 după raportul numărului de calculatoare la numărul populației (5). În conformitate cu datele privind utilizarea Internetului, în anul 2010 doar 30% din populația Moldovei a folosit aceste tehnologii (6). Aceste date au fost confirmate și de studiul sociologic recent al CBS AXA (7) care a constatat că doar 33% din populația țării folosește tehnologiile Internetului. Cu toate acestea, tehnologiile informaționale se dezvoltă rapid. Astfel, Moldova se plasează pe locul 8 în lume din punct de vedere al vitezei Internetului (8).

Schimbările în sectorul TIC, evident, influențează intensitatea comunicării în mediul științific și schimbă paradigma comunicării științifice. Digitizarea revistelor științifice oferă un potențial foarte mare pentru savanți de a interacționa și de a difuza într-un mod mai operativ informația. În același timp, atât revistele electronice, cât și modelele alternative de publicare științifică electronică contribuie la promovarea rezultatelor științifice ale țării prin lărgirea accesului la conținutul digital. În plus, ca urmare a legăturilor (hyperlinkurilor) între documentele electronice, este posibilă o creștere a intensității și vitezei de comunicare între savanți. Internetul permite cercetătorilor care publică în reviste științifice să încarce videoclipuri referitoare la cercetările întreprinse sau să-și comenteze munca. Revistele științifice electronice pot servi, de asemenea, în calitate de surse informaționale pentru bloguri, revistele pot utiliza instrumente de tipul RSS și Twitter pentru perfecționarea sistemelor de informare și pot profita de mecanismele de distribuire a informației prin rețelele sociale, precum Facebook etc. Aceste instrumente transformă dinamica comunicării echipelor de editare a revistelor științifice (9).

2. Metodologia cercetării

În perioada decembrie 2010 - februarie 2011, în zece instituții științifice din Republica Moldova a fost realizat studiul sociologic *Tendențele și practicile în comunicarea științifică din Republica*

Moldova. Universul eșantionului analizat l-au constituit cercetătorii din cadrul Academiei de Științe a Moldovei și cadrele didactice universitare care sunt implicate în cercetările științifice de diferit nivel. Eșantionul a fost constituit din 775 de cercetători cu vârsta cuprinsă între 20 de ani și mai mult, dintre care circa 10% - doctori habilitați, peste 46% - doctori în științe, iar 44% - fără grad științific. Eșantionul a fost planificat ca unul stratificat, aleatoriu și proporțional reprezentativ pentru Academia de Științe a Moldovei și instituțiile de învățământ superior după indicatorul numărului de cercetători și cadre didactice universitare, având o marjă de eroare de $\pm 5\%$.

3. Utilizarea revistelor electronice în comunicarea științifică

Cercetarea sociologică privind comunicarea științifică în Republica Moldova a constatat că 86,4% din cei chestionați utilizează revistele științifice ca mijloc de informare și comunicare științifică. Datele studiului sociologic demonstrează că cercetătorii din toate instituțiile preferă utilizarea revistelor științifice electronice.

Este semnificativ că preferințele de utilizare a revistelor științifice, în funcție de formatul acestora, nu depind în mare măsură de caracteristicile sociale ale respondenților. Astfel, mai mult de 70% din cercetătorii din fiecare categorie de vârstă sunt familiarizați cu posibilitățile resurselor electronice. De asemenea, 85,7% din bărbați și 86,8% din femei au menționat că utilizează revistele electronice în calitate de surse de informare în activitatea științifică.

Remarcăm că s-au pronunțat în favoarea revistelor științifice electronice peste 80% de doctori habilitați, doctori în științe, cercetătorii cu titlu de master, precum și cei fără grad științific.

Preferințele pentru resursele informaționale electronice sunt remarcate atât de către cercetătorii din domeniul științelor exacte, tehnice, ale naturii, precum și de cei din domeniul socio-uman.

Savanții din alte domenii, de exemplu din medicină, științe agricole, au remarcat de asemenea utilizarea revistelor științifice în format digital. Rata cercetătorilor din domeniul științelor

Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică

socio-umane care nu folosesc revistele electronice pentru informare în domeniul profesional este destul de joasă - circa 12%. Aceste date confirmă familiarizarea specialiștilor din aceste domenii cu tehnologiile informaționale.

Analizând opiniile segmentului minoritar al cercetătorilor (13,4%) care au declarat că nu utilizează revistele științifice electronice, s-a constatat că 37,6% din aceștia nu cred că revistele electronice au o calitate la fel de bună ca revistele tradiționale, iar 16,70% nu cred că standardele de recenzare sunt la fel de înalte ca în revistele tradiționale (vezi Fig. 1). Astfel, marea majoritate a celor care nu apelează la revistele științifice electronice are anumite rezerve legate de calitatea

acestor surse de informare. De asemenea, 27,8% din respondenți au menționat că nu cunosc revistele științifice electronice relevante. S-a dovedit că o parte din participanții la chestionare nu sunt familiarizați cu TIC (18,7%) sau nu au acces la tehnologiile informaționale (10,9%). Printre motivele neutilizării revistelor electronice, cercetătorii au menționat posibilitatea plagierii articolelor (19,1%). Într-adevăr, odată cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale problema plagiatului a devenit mai acută și este frecvent discutată în mediul academic (10). Potrivit răspunsurilor, doar 5,5% nu obișnuiesc să consulte revistele electronice, 3,2% au indicat alte motive, iar 8,7% nu au indicat nici un motiv.

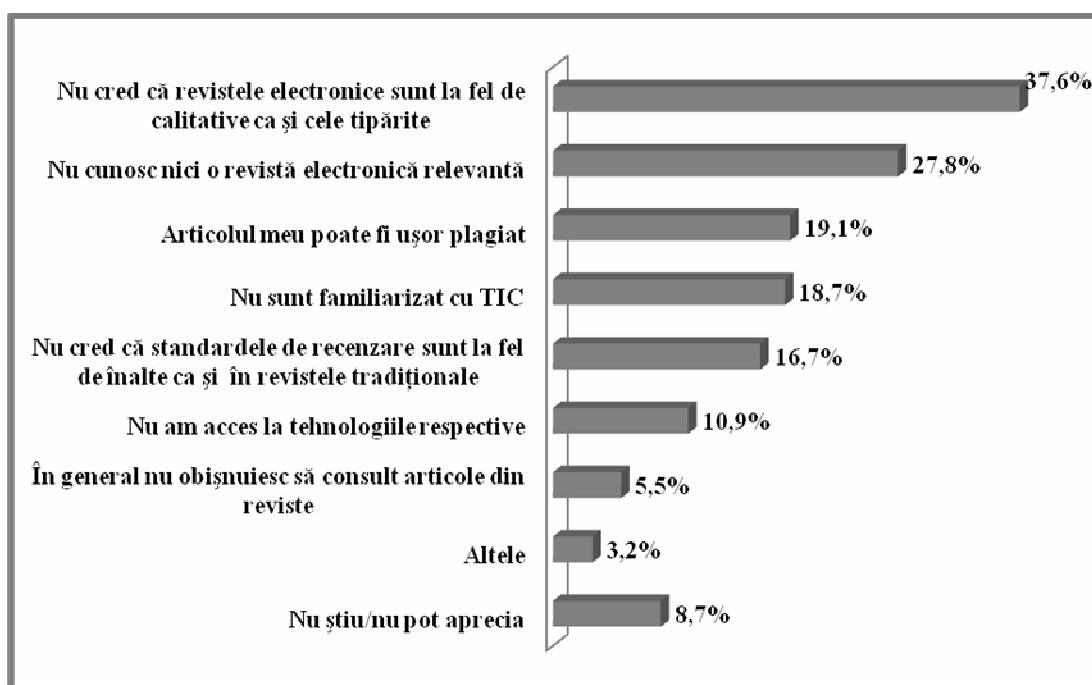

Fig. 1. Motivele neutilizării revistelor științifice electronice (%)

Revistele electronice sunt într-o creștere accelerată și editorii folosesc tehnologiile Internetului pentru transferul revistelor științifice în rețeaua mondială. Această schimbare rapidă în publicarea electronică a afectat revistele tipărite în mod tradițional. Revistele tradiționale sunt confortabile pentru lectură și publicarea lucrărilor științifice. Câteva secole, ele au fost principalul mijloc de diseminare a rezultatelor cercetărilor științifice în mediul savanților și specialiștilor din diferite domenii, iar creșterea spectaculoasă a literaturii științifice și apariția tehnologiilor

informaționale au forțat producerea schimbărilor importante în editarea revistelor științifice. Este posibil că în viitor revistele academice tradiționale să fie înlocuite totalmente de revistele electronice, ceea ce va schimba complet sistemul actual de comunicare științifică. Deși aceste transformări pot fi dureroase pentru utilizatori, fără îndoială, ele vor spori eficiența comunicării științifice, inclusiv prin aplicarea noilor modele de publicare (11).

Sintetizând cunoștințele teoretice și datele studiilor de caz privind avantajele și neajunsurile

Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică

revistelor științifice electronice, menționăm că cele mai multe avantaje și dezavantaje ale acestor resurse rezultă din tehnologiile aplicate în procesul de publicare și diseminare a informației.

Dat fiind faptul că revistele științifice electronice transformă paradigma comunicării științifice, în cadrul sondajului sociologic au fost adresate întrebări privind avantajele și neajunsurile acestor resurse în calitate de mijloc de comunicare.

În linii mari, rezultatele studiului atestă că

avantajele revistelor științifice electronice sunt bazate pe tehnologiile informaționale moderne (vezi Tabelul 1). Astfel, 78% din respondenți (atât cei care folosesc revistele electronice, cât și cei care nu le utilizează) au remarcat că formatul electronic oferă o accesibilitate mai mare la conținutul digital al revistelor. Așadar, accesul la aceste resurse nu depinde de programul de activitate al bibliotecii, condițiile de abonare și împrumutul documentelor, nici de localizarea revistei în anumite colecții.

Avantajele revistelor științifice electronice	%
Accesibilitate mai mare	78,0
Difuzarea informației în afara teritoriului țării	41,9
Publicarea mai operativă a articolelor	39,8
Materialele pot fi citite la calculator	39,4
Posibilitatea de a informa publicul specific	26,6
Publicațiile electronice depind mai puțin de aspectul comercial	20,9
Oportunități mai mari de publicare	19,1
Consolidarea dialogului între membrii comunității academice	15,4
Oportunitatea de a publica formate sau materiale care sunt dificil sau imposibil de a fi publicate în formatul tipărit	11,9
Existența hyperlinkurilor dintre articole sau dintre elementele din textul articolului	11,5
Posibilitatea de a face mai multe comentarii care pot fi atașate la originalul articolului	10,9
Prestigiul revistelor electronice	5,5
Altele	0,3
Nu știu/fără răspuns	1,5

Tabelul 1. Opinile savanților asupra avantajelor revistelor științifice electronice (%)

Cercetătorii au menționat și alte avantaje rezultate din aplicarea TIC. Așadar, 41,9% dintre cercetători au menționat că informația este difuzată în afara teritoriului țării, 39,4% consideră drept avantaj posibilitatea de a citi materialele la calculator, iar 39,8% au specificat operativitatea publicării articolelor. De asemenea, a fost evidențiată oportunitatea de a publica formate sau materiale care sunt dificil sau imposibil de a fi publicate în formatul tipărit, de exemplu conținutul multimedia (11,9), existența hyperlinkurilor dintre articole sau dintre

elementele din textul articolului (11,5%).

Câteva răspunsuri privind avantajele revistelor electronice au fost nemijlocit legate de caracteristicile acestor resurse în calitate de mijloace de comunicare științifică. În această ordine de idei menționăm: posibilitatea de a informa publicul specific (26,6%), consolidarea dialogului între membrii comunității academice (15,4%), posibilitatea de a face mai multe comentarii care pot fi atașate la originalul articolului (10,9%), oportunități mai mari de publicare (19,1%). De asemenea, opiniile privind

Revistele științifice electronice și modelele alternative de comunicare științifică

difuzarea informației în afara teritoriului țării (41,9%) și existența hyperlinkurilor dintre articole sau dintre elementele din textul articolului (11,5%), remarcate ca avantaje dependente de tehnologiile informaționale, pot fi atribuite și proprietăților revistelor electronice în calitate de mijloace de comunicare.

Este evident că cercetătorii din Moldova au

specificat o serie de caracteristici ale revistelor electronice care le avantajează în comparație cu revistele științifice tradiționale. Doar 12 savanți sau 1,5% din toți participanții la sondaj au fost indeciși asupra avantajelor revistelor științifice electronice. În același timp, 46 sau 5,9% de cercetători nu s-au pronunțat asupra neajunsurilor revistelor științifice electronice (vezi Tabelul 2).

Neajunsurile revistelor științifice electronice	%
Probleme legate de dreptul de autor	50,7
Posibilitatea de a modifica textul original	33,6
Revistele electronice nu sunt la fel de prestigioase ca și cele tipărite	23,1
Publicația electronică nu este o publicație „reală”	22,6
Incertitudinea privind arhivarea copiilor	13,3
Imposibilitatea de a ajunge la publicul adecvat	11,9
Conținutul revistelor nu este indexat sau nu se fac abstracte	8,1
Altele	2,0
Nu știu/fără răspuns	5,9

Tabelul 2. Opiniile savanților asupra neajunsurilor revistelor științifice electronice (%)

Cercetarea sociologică demonstrează clar și convingător că cel mai mare neajuns al revistelor științifice electronice, în opinia cercetătorilor, este legat de problemele privind dreptul de autor (50,7%). De asemenea, a fost specificată încă o problemă de caracter etico-moral referitoare la utilizarea revistelor electronice - posibilitatea de a modifica textul original, care a fost remarcată de 33,6% dintre cercetători.

Din rezultatele obținute evidențiem opinia că publicația electronică nu este percepută drept o publicație „reală”. Astfel, 22,6% dintre respondenți consideră că publicația editată în mediul electronic nu poate fi echivalată cu o publicație științifică tradițională. În limitele acestei opinii se înscrie și părerea că revistele electronice nu sunt la fel de prestigioase ca acelea tipărite (23,1%). Din aceste date concluzionăm că cercetătorii care au menționat aceste neajunsuri ale revistelor științifice electronice vor ezita să publice în revistele care apar doar în format electronic, deoarece aceste publicații nu vor contribui la promovarea savantului sau a publicațiilor acestuia în cadrul comunității științifice.

Trebuie să menționăm că majoritatea celor care s-au pronunțat pentru anumite avantaje sau neajunsuri ale revistelor electronice este alcătuită din cercetători care utilizează revistele științifice electronice. În special acești savanți au menționat ca avantaj: accesibilitatea mai mare (81,1%), difuzarea informației în afara țării (43,5%) și publicarea mai operativă a materialelor (39,9%). Iar în calitate de neajuns, majoritatea celor care folosesc revistele științifice electronice a remarcat problemele legate de dreptul de autor (53,4%). Savanții care nu utilizează revistele științifice electronice au bifat, de asemenea, anumite opțiuni, dar în același timp nu au putut să se decidă asupra avantajelor sau neajunsurilor revistelor electronice. Cu toate acestea, 59,2% din cei care nu utilizează revistele științifice electronice au remarcat ca avantaj accesibilitatea mai mare a informației, iar 40,7% au menționat avantajul de a citi materialele la calculator. Ca neajunsuri ale revistelor electronice, cercetătorii care nu folosesc aceste resurse au menționat posibilitatea de a modifica textul original (38,5%) și faptul că publicația electronică nu este o publicație „reală” (32,1%).

4. Aplicarea modelelor alternative de comunicare științifică

Deși la ora actuală se deschid noi și noi perspective, care propun alternative credibile în ceea ce privește diseminarea informației în toate domeniile cunoașterii, majoritatea revistelor științifice, inclusiv în Moldova, se bazează pe modelul tradițional, unele din ele având și copia în format digital. Cu toate acestea, sunt în evoluție modelele alternative de publicare și de comunicare științifică - arhivele digitale și revistele electronice cu acces deschis.

În cadrul cercetării sociologice, a fost important să determinăm care sunt cunoștințele cercetătorilor din Moldova despre modelele alternative de comunicare științifică. Răspunsurile s-au repartizat astfel: 56,2% din cei chestionați au auzit sau cunosc despre posibilitățile noi de publicare și comunicare științifică - autoarhivarea și revistele electronice cu acces deschis, inclusiv 18,3% consideră că arhivele electronice instituționale sau cele tematice conțin publicații științifice cu acces deschis, iar 37,9% apreciază revistele electronice cu acces deschis în calitate de surse disponibile în mod liber pentru toți. Nu cunosc nimic despre posibilitățile alternative de comunicare științifică 40,9% din cei chestionați.

În opinia noastră, rata celor care au confirmat că au cunoștințe vis-à-vis de strategiile accesului deschis este destul de mare, ținând cont că în presa științifică din Moldova au fost relativ puține lucrări referitoare la acest subiect, precum și faptul că bibliotecile științifice s-au implicat în promovarea accesului deschis abia începând cu anul 2009, după aprobarea Declarației Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova privind susținerea Accesului Deschis la informația științifică.

Problema accesului la resursele alternative de informație științifică este foarte actuală din perspectiva creșterii costurilor abonamentelor la revistele științifice, precum și a reducerii bugetelor de achiziții ale bibliotecilor. Cunoașterea resurselor cu acces deschis este importantă pentru a extinde posibilitățile de acces la informația științifică necesară pentru cercetare și activitate didactică, precum și pentru a avea posibilități noi de publicare a lucrărilor științifice.

Astfel, 54,8% din participanții la sondaj au menționat că au folosit revistele cu acces deschis

și arhivele electronice cu acces deschis pentru regăsirea informației științifice, iar 43,3% nu au apelat la aceste resurse niciodată. În același timp, opiniile experților, precum și interviurile cu mai mulți cercetători au confirmat ipoteza noastră că cercetătorii confundă revistele cu acces deschis cu revistele electronice pe care le plasează pe Internet instituțiile de cercetare sau universitățile. Astfel se explică și rata destul de înaltă a celor care au menționat că au cunoștințe despre accesul deschis.

Strategiile accesului deschis au deschis oportunități fără precedent pentru diseminarea cunoștințelor științifice. Cu toate acestea, dezbaterea asupra accesului deschis este foarte complexă și controversată, părțile implicate prezentând opinii contrastante. De aceea am solicitat opinia cercetătorilor din Moldova asupra acestor inițiative. Majoritatea covârșitoare (90,6%) s-a pronunțat pentru accesul deschis la informația științifică, 5,5% din cercetători sunt indeciși privind necesitatea oferirii accesului liber la informație și doar 3,9% s-au pronunțat negativ. Menționăm că din segmentul minoritar al celor care nu sunt de acord a oferi acces deschis la rezultatele cercetărilor, majoritatea e alcătuită din savanți din domeniul științelor naturii. Această poziție, posibil, este legată de obținerea unor date experimentale care nu ar trebui să fie făcute publice pentru a nu divulga anumite secrete. Cercetătorii indeciși privind accesul deschis sunt cei care nu cunosc nimic despre aceste inițiative internaționale și posibilitățile alternative de comunicare științifică.

Cu toate că rata celor care susțin accesul deschis la informație este destul de mare (90,6%), această poziție fiind confirmată și de experți, datele sondajului atestă opinii contradictorii privind acceptul de publicare a lucrărilor științifice într-o arhivă sau revistă electronică cu acces deschis. Astfel, 68,3% din cercetători ar accepta publicarea într-o revistă cu acces deschis și 64,8% sunt dispuși să prezinte lucrările științifice pentru arhivare și acces deschis într-un depozit digital. Împotriva publicării în acces deschis într-o revistă s-au pronunțat 8,8%, iar 13,8% din respondenți nu acceptă autoarhivarea. Rata celor care nu s-au hotărât asupra publicării în acces deschis reprezintă circa 22%, atât în cazul revistelor cu acces deschis (22,9%), cât și în cazul arhivelor electronice (21,4%). Majoritatea celor care nu sunt deciziși a oferi acces deschis la

lucrările lor sunt cercetătorii care optează pentru accesul deschis. De asemenea, din grupul celor care nu acceptă publicarea în acces deschis, majoritatea sunt cei care doresc un asemenea acces. Astfel, apare un paradox: pe de o parte, cercetătorii doresc un acces liber la informația științifică, iar pe de altă parte, nu acceptă să ofere un astfel de acces la lucrările lor.

5. Concluzii

Concluzionând pe marginea celor analizate, relevăm că cercetătorii din Moldova folosesc revistele științifice electronice pentru comunicarea științifică. Cu toate acestea, în rândul savanților există anumite rezerve privind utilizarea acestora, din cauza posibilității de a plagia, a modificării textului publicației, a calității recenzării etc.

Rezultatele studiului demonstrează că membrii comunității științifice din Republica Moldova, în dubla ipostază de autori și utilizatori de informație științifică, conștientizează și salută accesul deschis, dar nu toți acceptă un astfel de acces la propriile publicații. Circa o treime din participanții la cercetarea sociologică nu sunt deciziși sau nu acceptă publicarea lucrărilor lor în revistele sau în arhivele electronice cu acces deschis. Majoritatea cercetătorilor participanți la sondaj a menționat că revistele științifice sunt unul din cele mai importante mijloace de comunicare în știință. Preferința pentru revistele științifice electronice se datorează anumitor avantaje care sporesc comunicarea și diseminarea informației științifice.

Circa 50% din respondenți cunosc modalitățile alternative de publicare care oferă acces deschis la publicațiile științifice, dar, în același timp, există anumite rezerve privind punerea la dispoziție în acces deschis a lucrărilor proprii.

Experiența multor instituții care deja au organizat depozite digitale instituționale, precum și opiniile specialiștilor din instituțiile infodocumentare din Moldova care intenționează să creeze asemenea resurse, confirmă că una din problemele majore este de a convinge cercetătorii să depună benevol lucrările științifice pentru arhivare și să ofere acces deschis (gratuit și fără bariere de copyright) pentru alți savanți și studenți.

NOTE

1. **KLING, R.; McKIM, G.** Not just a matter of time: field differences and the shaping of electronic media in supporting scientific communication. În: *Journal of the American Society for Information Science*, vol. 51, nr. 14, 2000, p. 1306.
2. **RUSSELL, Jane M.** Scientific communication at the beginning of the Twenty-First Century. În: *International Social Science Journal*, vol. 53, nr. 168, 2001, p. 279.
3. **ARUNACHALAM, S.** Information and knowledge in the age of electronic communication: a developing country perspective. În: *Journal of Information Science*, vol. 25, nr. 6, 1999, p. 465-476.
4. **MEADOWS, A. J.** *Communicating research - past, present and future*. În: *Serials*, vol. 4, nr. 3, 1991, p. 49-52.
Global Information Technology Report 2008-2009. Mobility in a Networked World : [online]. World Economic Forum and INSEAD, 2009. 406 p. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <https://members.weforum.org/pdf/gitr/2009/gitr09fullreport.pdf>.
5. *Internet World Stats. 2010*: [online]. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.internetworldstats.com>.
6. *Studiu sociologic în cadrul Monitorului Euro-Asiatic*: [online]. CBS AXA, 2011. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.cbs-axa.org>.
7. *From horseback to bullet train: The history of Internet usage and speeds* : [online]. 2011, March 28. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.webhostingbuzz.com/blog/2011/03/28/history-of-internet-usage>.
8. **LÓPEZ-LÓPEZ, Wilson.** Scientific communication perspectives in the new digital realities. În: *Universitas Psychologica*, vol. 8, nr. 3, 2009, p. 577.
9. **COMAS-FORGAS, Rubén; SUREDA-NEGRE, Jaume.** Academic Plagiarism: Explanatory Factors from Students' Perspective. În: *Journal of Academic Ethics*, vol. 8, nr. 3, 2010, p. 217-232.
10. **BLOM, J.J.** Globalization, Open Access publishing, and the disappearance of print: Threat or opportunity? În: *Galaxies and their Masks: A Conference in Honour of K.C. Freeman, FRS*. New York, London: Springer, 2010, p. 139-146.

BIBLIOGRAFIE

1. **ARUNACHALAM, S.** Information and knowledge in the age of electronic communication: a developing country perspective. În: *Journal of Information Science*, vol. 25, nr. 6, 1999, p. 465-476.
2. **BLOM, J.J.** Globalization, Open Access publishing, and the disappearance of print: Threat or opportunity? În: *Galaxies and their Masks: A Conference in Honour of K.C. Freeman, FRS*. New York, London: Springer, 2010, p. 139-146.
3. **COMAS-FORGAS, Rubén; SUREDA-NEGRE, Jaume.** Academic Plagiarism: Explanatory Factors from Students' Perspective. În: *Journal of Academic Ethics*, vol. 8, nr. 3, 2010, p. 217-232.
4. *From horseback to bullet train: The history of Internet usage and speeds* : [online]. 2011, March 28. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.webhostingbuzz.com/blog/2011/03/28/history-of-internet-usage>.
5. *Global Information Technology Report 2008-2009. Mobility in a Networked World* : [online]. World Economic Forum and INSEAD, 2009. 406 p. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <https://members.weforum.org/pdf/gitr/2009/gitr09fullreport.pdf>.
6. **HAHN, Susan E. et al.** Advantages and disadvantages of electronic journals. Business School Faculty views. În: *Journal of Business & Finance Librarianship*, vol. 5, nr. 1, 1999, p. 19-33.
7. *Internet World Stats. 2010* : [online]. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.internetworldstats.com>.
8. **KLING, R; McKIM, G.** Not just a matter of time: field differences and the shaping of electronic media in supporting scientific communication. În: *Journal of the American Society for Information Science*, vol. 51, nr. 14, 2000, p. 1306-1320.
9. **LÓPEZ-LÓPEZ, Wilson.** Scientific communication perspectives in the new digital realities. În: *Universitas Psychologica*, vol. 8, nr. 3, 2009, p. 577-578.
10. **MEADOWS, A.J.** *Communicating research - past, present and future*. În: *Serials*, vol. 4, nr. 3, 1991, p. 49-52.
11. **RUSSELL, Jane M.** Scientific communication at the beginning of the Twenty-First Century. În: *International Social Science Journal*, vol. 53, nr. 168, 2001, p. 271-282.
12. *Studiu sociologic în cadrul Monitorului Euro-Asiatic* : [online]. CBS AXA, 2011. [Accesat: 30.03.2012]. Disponibil la adresa: <http://www.cbs-axa.org>.
13. **WRIGHT, C.M.** Imagineering the future of the Internet: sketches from the year 2010. În: *Bulletin of the American Society for Information Science*, vol. 25, nr. 4, 1999, p. 26-29.

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

---

Nelly Țurcan

Author

Assoc. Prof. Nelly Țurcan, PhD, Department of Journalism and Communication Sciences, Moldova State University

E-mail: *tsurcannelly@gmail.com*

Abstract

The electronic communication brings significant benefits for scientists. The changes in information technologies have an influence on the intensity of communication in the scientific environment and modify the paradigm of the scientific communication. The digitization of the scientific journals provide a high potential for scientists to interact and disseminate the scientific information more rapidly. The article presents the results of the survey regarding the scientific communication in the Republic of Moldova. The results of the survey show that the researchers in the Republic of Moldova consider that providing open access to the scientific information is very important, but third of the respondents are not resolute or they do not accept their works to be published in the open access journals or in the digital repositories.

Keywords: *scientific communication; electronic scientific journals; open access journals; digital repositories*

1. Introduction

The utilization of the electronic means to support scientific communication is one of the major changes in the scientific activity in this era. Other changes in the scientific system are also to be mentioned, as the globalisation of science, the support for cooperation in international scientific projects etc. There is a certain interdependence between these changes (1), as the electronic media accelerate communication among the researchers who work in different countries, providing in the same time, the possibility to reduce its costs.

Usually, the utilization of the electronic communication brings significant benefits for the scientists in the countries in transition and under development, because for the first time scientists can interact informally with researchers from different countries. Though, the hopes to transform the paradigm in the international scientific communication so the researches from the less developed countries to play a more and more important role in the international science have been strongly questioned by the specialists who affirm that technology will not change the position of the researches from these countries (2). Some researchers consider that most of the less developed countries, which do not participate to the communication revolution and which increase „the information scarcity” contribute to an increased information abyss between the developed countries and less developed countries (3).

Indisputably, the access to computers is growing almost in all the countries. Though, the general policy of the research institutions and universities is oriented to provide access to computers in a network for all researchers, their utilization varies according to the economic and social policy in every country. (4). Under these circumstances, the less developed countries are obviously disadvantaged.

The progress gained by the Republic of Moldova in information and communication technologies (ICT) is rather spectacular, but compared to the average rate for the EU states, as regarding the high speed Internet access and access to the digital content, obviously, the Republic of Moldova stagnated. According to the last surveys carried on by the international organizations about the degree of the electronic

---

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

---

knowledge, for 2008-2009 (Moldova was not included in the survey about 2009-2010), the Republic of Moldova was ranked on the 68th position between the countries with an average ICT development rating, on the 112th position regarding the access to the digital content and on the 58th position regarding the number of computers in proportion to the population number (5). According to the data about the Internet utilization, in 2010 only 30% of the population in Moldova made use of these technologies (6). These data have been confirmed also by a recent sociological survey achieved by CBS AXA (7) which recorded that only 33% of the population in the country uses the Internet technologies. Nevertheless, information technologies develop rapidly. Thus, Moldova is ranked on the 8th place in the world for the Internet speed (8).

The changes in ICT sector, obviously influence the intensity of communication in the scientific environment and change the scientific communication paradigm. The digitization of the scientific journals provide a great potential for researchers to interact and disseminate information more rapidly. In the same time, both the electronic journals, as well as the alternative scientific electronic publications contribute to the promotion of the scientific results of the country by broadening the access to the digital content. More than that, due to the hyperlinks between the electronic documents, it is possible an increased intensity and speed of communication among researchers. The Internet allows researchers who publish in the science journals to post video clips about their research or to comment their work. The electronic scientific journals can also be used as information resources for blogs and the journals can use instruments as RSS and Twitter to improve their information systems and can take advantage of the mechanisms of distributing information through the social networks, as Facebook etc. These instruments transform the dynamics of communication in the teams who publish scientific journals (9).

2. The methodology of research

Between December 2010 - February 2011, there has been carried on the survey *Tendencies and practices in the scientific communication in*

the Republic of Moldova. The researchers in the Academy of Science in Moldova and the academic staff involved in high level scientific researches were included in the sample, meaning 775 people between 20 years old and more, of which about 10% habilitated doctors, more than 46% doctors in sciences, and 44% -without a scientific degree. The sample was planned as a stratified one, random and in proportion to the Academy of Science in Moldova and the academic institutions according to the number of researchers and academic staff with an error rate of $\pm 5\%$.

3. The utilization of the electronic journals in the scientific communication

The sociological research about the scientific communication in the Republic of Moldova recorded that 86.4% of the respondents use the scientific journals for scientific information and communication. The data of the sociological survey prove that the researchers in all the institutions prefer to use the electronic scientific journals.

It is noteworthy that the preferences to use the scientific journals, according to their form, do not depend on the social features of the interviewed people. Thus, more than 70% of the researchers in each age category are familiar with the electronic resources' capacities. Also, 85.7% of men and 86.8% of women mentioned that they use the electronic journals as information resources for their scientific activity. More than 80% habilitated doctors, doctors in sciences, researchers with the title of master, as well as those not having an academic degree were in favour of the electronic scientific journals.

The preferences for the electronic information resources are remarked for the researchers in sciences, technique, natural sciences, as well as those in the humanities.

For example, researchers in other fields as medicine, agricultural sciences also remarked the utilization of the electronic scientific journals. The percent of the researches in humanities who do not use the electronic journals for information in their field is rather low - about 12%. These data confirm that the specialists in these fields are familiar with the information technologies

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

Analyzing the opinions of the minority of researchers (13.4%) who declared they do not use the electronic journals, there was noticed that 37.6% of them do not think that the electronic journals are as high in quality as the traditional ones, and 16.70% do not think that the review standards are as high as in the traditional journals. (see Fig. 1). Thus, most of those who do not appeal to the electronic scientific journals is reserved about the quality of these information resources. In the same time, 27.8% of the interviewed persons mentioned they do not know relevant electronic journals. It was proved that a part of the persons included in the sample is not familiar with the ICT (18.7%) or they do not have

access to the information technologies (10.9%). Among the reasons they do not use the electronic journals, researchers mention the possibility of plagiarism (19.1%). Certainly, together with the information technologies, the problem of plagiarism has become keen and it is very often discussed in the academic environment (10). According to the answers, only 5.5% who do not use the electronic journals, 3.2% showed other reasons, and 8.7% did not show any reason.

The electronic journals are increasing in number and the editors use the Internet technologies to transfer the electronic journals in the world network. This rapid change in electronic publication influenced the traditional printed

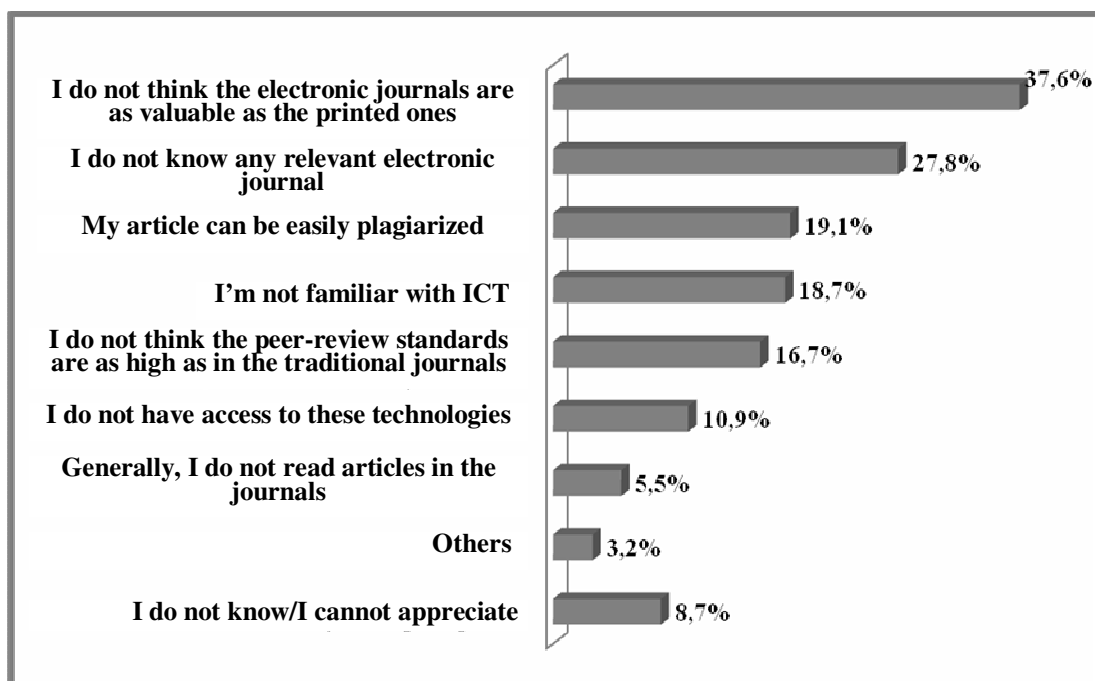

Fig. 1. Reasons for non-utilization of the electronic scientific journals (%)

journals. For few centuries, they used to be the main way to disseminate the results of the scientific research among the specialists and scientists from different fields and the spectacular increase of the scientific literature and the emergence of the information technologies stretched important changes in editing scientific journals. It is possible that in future the traditional academic journals to be totally replaced by the electronic journals and that would change completely the actual system of scientific communication. Though these changes can be

painful for users, no doubt, they will increase the efficiency of the scientific communication, included the new publication patterns (11).

Synthesizing the theoretical knowledge and the data of the case studies regarding the advantages and the drawbacks of the electronic scientific journals, we mention that the great number of the advantages and disadvantages of these resources are coming from the technologies applied during publication and dissemination of information.

Considering that the electronic scientific

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

journals transform the scientific communication paradigm, the survey included questions regarding the advantages and disadvantages of these resources as way of communication.

Generally, the results of the survey show that the advantages of the electronic scientific journals are based on the modern information technologies (see Table 1). Thus, 78% of the responders (both those who use electronic journals and those who do use them) remarked the fact that the electronic

format provides a better accessibility to the journals' digital content. Therefore, the access to these resources do not depend on the library program, the conditions of submission and the documents' lending or the localization of the journal in certain collections.

Researchers mentioned also other advantages coming from the ICT application. Therefore, 41.9% of the researchers mentioned that the information is disseminated abroad, 39.4%

Advantages of the electronic scientific journals	%
Increased accessibility	78.0
Disseminate information abroad	41.9
Faster publication of articles	39.8
Articles can be read on a computer	39.4
Opportunity to inform the specific public	26.6
Electronic publications depend less on the aspect	20.9
Better opportunities to publish	19.1
Consolidate the dialogue among the members of the academic community	15.4
Opportunity to publish formats or materials which are difficult or impossible to be published in the printed format	11.9
Existence of the hyperlinks between the articles or the elements in the text of the article	11.5
Possibility to make many comments which can be attached to the original article	10.9
Electronic journals prestige	5.5
Others	0.3
Do not know/no answer	1.5

Table 1. *The scientists' opinions about the advantages of the electronic scientific journals (%)*

consider as an advantage the possibility to read the materials on the computer, and 39.8% detailed the rapid publication of the articles. There was also underlined the opportunity to publish formats or materials which are difficult or impossible to be published in the traditional printed format, for example the multimedia content (11.9%), the hyperlinks among the articles or the elements in the text of the article (11.5%).

Some answers about the advantages of the electronic journals are directly connected with the characteristics of these resources seen as scientific

communication means. In that, we mention: the opportunity to inform the specific public (26.6%), consolidation of the dialogue among the members of the academic community (15.4%), possibility to make more comments which can be attached to the original article (10.9%) and better opportunities to publish (19.1%). As well, the opinions regarding the dissemination of the information abroad (41.9%) and the existence of the hyperlinks between the articles or the elements in the text of the article (11.5%), mentioned as advantages depending on the information

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

technologies, can be assigned also to the properties of the electronic journals as means of communication.

The scientists in Moldova mentioned a series of characteristics of the electronic journals which advantage them compared to the traditional scientific journals. Only 12 scientists or 1.5% of all the participants to the survey were hesitating

about the advantages of the electronic scientific journals. In the same time, 4.6 or 5.9% of the researchers did not declare about the drawbacks of the electronic scientific journals (*see Table 2*).

The sociological survey show clearly and persuasively that the most important drawback of the electronic scientific journals, in the researchers' opinion regards the copyright aspects

Drawbacks of the electronic scientific journals	%
Copyright problems	50.7
Possibility to make changes in the original text	33.6
Electronic journals are not as valued as the printed ones	23.1
The electronic publication is not a „real” publication	22.6
Incertitude regarding the archives	13.3
Impossibility to reach the proper public	11.9
Content of the journals is not indexed or has no abstracts	8.1
Others	2.0
Do not know/without answer	5.9

Table 2. *The scientists' opinions about the drawbacks of the electronic scientific journals (%)*

(50.7%). There was also mentioned another ethical-moral problem about the utilization of the electronic journals – the possibility to change the original text which was remarked by 33.6% of the researchers.

The results show the opinion that the electronic publication is not seen as „real” publication. Thus, 22.6% of the interviewed persons consider that the publication edited in the electronic environment cannot be equivalent to the traditional scientific publication. This opinion includes also the idea that the electronic journals are not as well-known as the printed ones (23.1%). These data lead to the conclusion that the researchers who mentioned these drawbacks of the electronic scientific journals will hesitate to publish in the journals only in the electronic format, because these publications will not contribute to the promotion of the scientist or his/her papers in the scientific community.

We have to mention that most of those who declared in favour of some advantages or drawbacks of the electronic journals include researchers who use electronic scientific journals. Especially these scientists mentioned as an

advantage: a better accessibility (81.1%), the dissemination of information abroad (43.5%) and a more rapid publication of the materials (39.9%). And as a drawback, the majority of those who use the electronic scientific journals mentioned copyright problems (53.4%). The scientists who do not use the electronic journals checked also some options, but in the same time could not decide about the advantages or the drawbacks of the electronic journals. Though, 59.2% of those who use the electronic scientific journals remarked as an advantage the better accessibility of information, and 40.7% mentioned the advantage to read the materials on the computer. As drawbacks of the electronic journals, researchers who do not use these resources mentioned the possibility to change the original text (38.5%) and the fact that the electronic publication is not a „real” publication (32.1%).

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

---

4. Alternative patterns for the scientific communication

Though in present there are new and new perspectives which bring about reliable alternatives for information dissemination in all the fields, most of the scientific journals, included in Moldova, are based on the traditional pattern, some of them having also the digital format. Though, the alternative electronic publishing and scientific communication patterns are increasing in number –the digital archives and the open access electronic journals.

In the framework of the present sociological survey it was important to determine which are the knowledge of the researchers in the Republic of Moldova about the alternative scientific communication patterns. The answers were distributed as follows: 56.2% of the interviewed persons have heard or are aware about the new possibilities of scientific publication and communication - self-storage and the open access electronic journals, included 18.3% consider that the institutional electronic archives or the subject archives include open access scientific publications, and 37.9% appreciate the open access electronic journals as free available resources for everybody. 40.9% of the respondents do not know anything about the alternative scientific communication opportunities.

In our opinion, the percentage of those who confirmed that they have knowledge vis-à-vis the open access strategies is rather high, taking into account that the scientific journals in the Republic of Moldova published a small number of papers on this subject, and the fact that the scientific libraries were involved in promoting the open access beginning with 2009, after the agreement of the Declaration of the Librarians' Association in the Republic of Moldova regarding the support for the Open Access for the scientific information.

The problem of the access to the scientific information alternative resources is very actual from the perspective of increased prices for the scientific journals subscriptions, as well as the reduced budgets for acquisitions in libraries. The knowledge about the open access resources is important to extend the opportunities of access to the scientific information necessary for research and teaching activity, as well as for new

opportunities to publish the scientific papers.

As follows, 54.8% of the participants at the survey mentioned they used the open access journals and archives in order to retrieve scientific information, and 43.3% did not use these resources ever. In the same time, the experts' opinions, as well as the interviews with many researchers confirmed our hypothesis that researchers mistake the open access journals with the electronic journals posted on the Internet by the research institutions or universities. This way can be explained the rather high percentage of those who mentioned they have knowledge about the open access.

The open access strategies have brought about unprecedented opportunities for the dissemination of the scientific knowledge. Though, the debate upon the open access is very complex and highly disputed as the participants have contrasting opinions. For this reason, we asked for the opinion of the researchers in Moldova about these initiatives. The great majority (90.6%) declared for the open access at the scientific information, 5.5% of the researchers are not decided regarding the necessity of providing open access to information and only 3.9% are against this idea. We mention that in the minority sector of those who do not agree to provide open access to the researches' results, the majority include scientists in the field of natural sciences. Possibly, this position is connected with the experimental data which should not be published in order not to reveal some secrets. The researchers hesitating about the open access are those who do not know anything about these international initiatives and the alternative possibilities in scientific communication.

Though, the percentage of those who support the open access to information is rather high (90.6%), this position being confirmed also by the experts, the data of the present survey show contradictory opinions regarding the agreement to publish the scientific papers in an open access archive or electronic journal. Thus, 68.3% of the researchers would accept the publication in an open access journal and 64.8% accept to present the scientific papers to be stored and open access in a digital repository. There were 8.8% against the open access publication in a journal, and 13.8% of the respondents do not accept the self-storage of their papers. The percentage of those

---

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

---

who were not decided about the open access publication represent about 22%, both in the situation of the open access journals (22.9%), as well as in the situation of the electronic archives (21.4%). Most of those who are not decided to provide open access to their works are the researchers who prefer the open access. Also, from the group of those who do not accept the open access publication, the majority want such an access. Thus, there is a paradox - on one side, the researchers want an open access to the scientific information,- and on the other side, they do not accept to provide such an access to their works.

5. Conclusions

Coming to a conclusion about the present analysis, we notice that the researchers in the Republic of Moldova use the electronic scientific journals for scientific communication. Though, there are some cautions among the scientists as regarding their utilization because of plagiarism, change of the publication text, review quality etc.

The results of the survey show that the members of the scientific community in the Republic of Moldova, in their double position of authors and users of scientific information are aware and agree with the open access, but not all of them accept such an access for their own papers. About one third of the participants to the sociological survey are not decided or they do not accept their papers to be published in the open access journals or archives. The majority of the researchers participating to the survey mentioned that the scientific journals are one of the most important means to communicate in science. Their inclination for the electronic scientific journals is based on some advantages that increase the communication and dissemination of the scientific information.

About 50% of the respondents know the alternative publication means which provide open access to the scientific publications, but in the same time, there is an attitude of reserve to put in an open access their papers.

The knowledge of many institutions which have already organized institutional digital repositories, as well as the opinions of the specialists in the info-documentary institutions in

Moldova which intend to create such resources confirm that one of the major problems is to convince researchers to deposit voluntarily their scientific papers to be stored and to provide open access (free and with no copyright barriers) for other scientists and students.

NOTES

1. KLING, R.; McKIM, G. Not just a matter of time: field differences and the shaping of electronic media in supporting scientific communication. In: *Journal of the American Society for Information Science*, vol. 51, nr. 14, 2000, p. 1306.

2. RUSSELL, Jane M. Scientific communication at the beginning of the Twenty-First Century. In: *International Social Science Journal*, vol. 53, nr. 168, 2001, p. 279.

3. ARUNACHALAM, S. Information and knowledge in the age of electronic communication: a developing country perspective. In: *Journal of Information Science*, vol. 25, nr. 6, 1999, p. 465-476.

4. MEADOWS, A. J. *Communicating research - past, present and future*. In: *Serials*, vol. 4, nr. 3, 1991, p. 49-52.

Global Information Technology Report 2008-2009. Mobility in a Networked World : [online]. World Economic Forum and INSEAD, 2009. 406 p. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <https://members.weforum.org/pdf/gitr/2009/gitr09fullreport.pdf>.

5. Internet World Stats. 2010: [online]. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.internetworldstats.com>.

6. Studiu sociologic în cadrul Monitorului Euro-Asiatic: [online]. CBS AXA, 2011. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.cbs-axa.org>.

7. From horseback to bullet train: The history of Internet usage and speeds : [online]. 2011, March 28. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.webhostingbuzz.com/blog/2011/03/28/history-of-internet-usage>.

8. LÓPEZ-LÓPEZ, Wilson. Scientific communication perspectives in the new digital realities. In: *Universitas Psychologica*, vol. 8, nr. 3, 2009, p. 577.

9. COMAS-FORGAS, Rubén; SUREDA-NEGRE, Jaume. Academic Plagiarism: Explanatory Factors from Students' Perspective. In: *Journal of Academic Ethics*, vol. 8, nr. 3, 2010, p. 217-232.

10. BLOM, J.J. Globalization, Open Access publishing, and the disappearance of print: Threat or opportunity? In: *Galaxies and their Masks: A*

The electronic scientific journals and the alternative patterns of the scientific communication

---

Conference in Honour of K.C. Freeman, FRS. New York, London: Springer, 2010, p. 139-146.

axa.org.

13. WRIGHT, C.M. Imagineering the future of the Internet: sketches from the year 2010. In: *Bulletin of the American Society for Information Science*, vol. 25, nr. 4, 1999, p. 26-29.

BIBLIOGRAPHY

1. ARUNACHALAM, S. Information and knowledge in the age of electronic communication: a developing country perspective. In: *Journal of Information Science*, vol. 25, nr. 6, 1999, p. 465-476.

2. BLOM, J.J. Globalization, Open Access publishing, and the disappearance of print: Threat or opportunity? In: *Galaxies and their Masks: A Conference in Honour of K.C. Freeman, FRS.* New York, London: Springer, 2010, p. 139-146.

3. COMAS-FORGAS, Rubén; SUREDA-NEGRE, Jaume. Academic Plagiarism: Explanatory Factors from Students' Perspective. In: *Journal of Academic Ethics*, vol. 8, nr. 3, 2010, p. 217-232.

4. *From horseback to bullet train: The history of Internet usage and speeds* : [online]. 2011, March 28. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.webhostingbuzz.com/blog/2011/03/28/history-of-internet-usage>.

5. *Global Information Technology Report 2008-2009. Mobility in a Networked World* : [online]. World Economic Forum and INSEAD, 2009. 406 p. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <https://members.weforum.org/pdf/gitr/2009/gitr09fullreport.pdf>.

6. HAHN, Susan E. et al. Advantages and disadvantages of electronic journals. Business School Faculty views. In: *Journal of Business & Finance Librarianship*, vol. 5, nr. 1, 1999, p. 19-33.

7. *Internet World Stats. 2010*: [online]. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.internetworldstats.com>.

8. KLING, R; MCKIM, G. Not just a matter of time: field differences and the shaping of electronic media in supporting scientific communication. In: *Journal of the American Society for Information Science*, vol. 51, nr. 14, 2000, p. 1306-1320.

9. LÓPEZ-LÓPEZ, Wilson. Scientific communication perspectives in the new digital realities. In: *Universitas Psychologica*, vol. 8, nr. 3, 2009, p. 577-578.

10. MEADOWS, A.J. *Communicating research - past, present and future.* In: *Serials*, vol. 4, nr. 3, 1991, p. 49-52.

11. RUSSELL, Jane M. Scientific communication at the beginning of the Twenty-First Century. In: *International Social Science Journal*, vol. 53, nr. 168, 2001, p. 271-282.

12. *Studiu sociologic în cadrul Monitorului Euro-Asiatic* : [online]. CBS AXA, 2011. [Accessed: 30.03.2012]. Available on Internet at: <http://www.cbs->

Promovarea proprietății intelectuale - în proces de continuă actualizare

Petre Racu
Ana Sofroni

Autorii

Petre Racu, bibliograf principal, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a Republicii Moldova
E-mail: *bibl@agepi.md*

Conf. univ. dr. Anca Sofroni, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a Republicii Moldova
E-mail: *bibl@agepi.md*

Abstract

Bibliotecile, cu atribuțiile lor specifice de deținătoare a unor valori spirituale și cu contribuția pe care o aduc la diseminarea acestora, fac parte din infrastructura informațională a unei țări. În Republica Moldova, promovarea proprietății intelectuale ca obiectiv strategic îi revine Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI). Agenția utilizează un sistem complex de promovare a proprietății intelectuale la nivel internațional, național și local. Biblioteca AGEPI are drept obiectiv principal, la rândul ei, să contribuie la stimularea procesului de cercetare și inovare în Republica Moldova.

Cuvinte-cheie: *proprietate intelectuală; societate informațională; bibliotecă; cercetare; inovare*

Un sistem eficient de proprietate intelectuală (PI) poate stimula dezvoltarea economică, culturală și socială la nivel național. De asemenea, el favorizează investițiile, precum și activitățile asociate procesului de creare și distribuire a noilor produse și servicii. Și mai important, PI ajută la răspândirea noilor cunoștințe, contribuind la sporirea potențialului creativ al individului, lucru de care beneficiază, mai întâi de toate, societatea.

Esențial pentru promovarea PI în Europa și chiar în toată lumea este programul de creare a unei societăți informaționale, aprobat de Reuniunea Consiliului European de la Copenhaga din anul 1993. Acest tip nou de societate presupune existența a trei factori de bază: informatica, telecomunicațiile și mass-media. În contextul dat, cunoștințele au rolul unei surse vitale, iar informația devine o importantă materie primă. De aceea, este necesar să se acorde o atenție deosebită instituțiilor care desfășoară activități de transmitere și utilizare a informațiilor, inclusiv a celor din domeniul PI.

Bibliotecile, cu atribuțiile lor specifice de deținătoare a unor valori spirituale și cu contribuția pe care o aduc la diseminarea acestora, fac parte din infrastructura informațională a unei țări. Un studiu efectuat de Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI) arată că, în ierarhia instituțiilor care promovează informația de brevet, bibliotecile se situează pe prima treaptă. E un lucru logic, deoarece bibliotecile dispun de profesioniști capabili să acumuleze, să prelucreze și să promoveze informația referitoare la PI la nivelul cerințelor zilei.

Oficiul European de Brevete (OEB), în colaborare cu oficiile naționale de brevete din 24 de țări-membre ale OEB, a organizat și susține în continuare activitatea unei rețele de centre pentru furnizarea de servicii informaționale în domeniul PI, numite *centre PATLIB*. Actualmente, funcționează 328 biblioteci de brevet și centre informaționale regionale cu statut de centru PATLIB, care dețin o mare parte a potențialului informațional în domeniul PI și asigură cooperarea între oficiile de brevet și instituțiile inovaționale din Europa.

Centrele PATLIB furnizează servicii de informare și documentare în domeniul PI reprezentanților businessului mic și mijlociu, inventatorilor, oamenilor de știință. Odată cu dezvoltarea tehnologiilor și a societății

Promovarea proprietății intelectuale - în proces de continuă actualizare

informaționale, funcțiile acestor centre au devenit mai complexe, acoperind întregul ciclu inovațional, ale cărui componente sunt cercetarea, protecția inovațiilor, managementul și comercializarea produselor de PI.

Oficiul de Brevete și Mărci din SUA a fondat brevetoteci în 80 de biblioteci publice. În Marea Britanie, prin intermediul British Library a fost pusă în funcțiune o rețea de 13 biblioteci, situate în diferite zone, care fac parte din sistemul informațional în domeniul PI din această țară.

În România, cu sprijinul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), au fost fondate 14 centre regionale pentru promovarea proprietății industriale. Activitatea lor, orientată spre acțiuni de promovare și de sensibilizare, spre furnizarea de servicii în domeniul PI, se desfășoară conform convențiilor de colaborare încheiate între OSIM și instituțiile locale, printre care se numără și bibliotecile județene.

În Republica Moldova, promovarea PI îi revine, ca atribuție strategică, Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI). Agenția utilizează un sistem complex de promovare a PI la nivel internațional, național și local. În baza unor acorduri bilaterale, ea efectuează schimburi de informații în domeniul PI cu 37 de oficii de brevete din diferite țări ale lumii și cu 4 organizații internaționale (OMPI, OEB ș. a.). La nivel național, AGEPI colaborează eficient cu Camera Națională de Comerț și Industrie, cu Departamentul Controlului Vamal, Curtea Supremă de Justiție, cu alte instituții prestigioase din republică. AGEPI întreține relații de colaborare și cu organele administrației publice locale, cu reprezentanți ai diferitor unități economice.

Biblioteca AGEPI are drept obiectiv principal, la rândul ei, să contribuie la stimularea procesului de cercetare și inovare în Republica Moldova. Colecția ei de 26 milioane de documente (cărți, publicații periodice, buletine oficiale, baze de date pe suport electronic), actualizată anual cu peste 500 mii de unități, îi permite bibliotecii să-și onoreze funcția asumată. În fruntea tuturor activităților e pusă asistența informațională, acordată tuturor categoriilor de utilizatori: cercetătorilor, inventatorilor, experților în probleme tehnologice din diferite domenii ale economiei naționale, managerilor și juriștilor, cadrelor didactice din învățământul superior,

studenților, mandatarilor autorizați etc. Programul complex al bibliotecii de promovare a PI cuprinde un capitol aparte, privind promovarea informației referitoare la PI prin intermediul Sistemului Național de Biblioteci din republică. În acest context, începând cu anul 2001, Biblioteca AGEPI a încheiat 76 de contracte de colaborare cu diferite biblioteci. În continuare, au fost întreprinse măsuri concrete cu scopul de a crea brevetoteci în aceste instituții, apropiind astfel informația referitoare la PI de utilizatorii ei din teritoriu. Cu timpul, această activitate s-a extins, fapt dovedit de următorii indicatori: în primul an, 2001, s-a colaborat cu 32 biblioteci, cărora le-au fost distribuite 877 exemplare, iar în 2011 numărul bibliotecilor-partenere în promovarea PI a ajuns la 76, cărora le-au fost distribuite peste 2.000 exemplare din colecția bibliotecii AGEPI. În prezent, brevetotecile bibliotecilor publice, universitare, școlare și de alt tip cu care se colaborează conțin circa 120 mii de documente, iar actualizarea colecțiilor lor este un proces continuu.

Problemele care apar și noile tehnologii informaționale folosite în biblioteci au fost puse în dezbatere în cadrul seminarelor zonale organizate până acum la Bălți, Ungheni, Briceni, Cahul, Taraclia. Asistența metodologică din partea bibliotecii AGEPI este orientată spre familiarizarea deplină a bibliotecilor din teritoriu cu specificul informațiilor din domeniul PI și cu modul de utilizare eficientă a acestora. Asemenea activități se desfășoară și în incinta bibliotecii AGEPI, cele mai eficiente dovedindu-se mesele rotunde, seminarele tematice, zilele de informare axate pe utilizarea cadrului legislativ din domeniul PI. Pe parcursul a 10 ani s-au desfășurat 26 de manifestări de acest gen, cu participarea a peste 550 de specialiști. Un succes deosebit a fost înregistrat de atelierul de lucru cu tema „Creativitatea. Inovația. Bibliotecarul”. Pe lângă dezbaterile subiectelor de actualitate, participanților le-au fost propuse exerciții de identificare și de activare a înclinațiilor inovaționale, ceea ce a sporit cu mult efectul scontat al lucrărilor *atelierului*.

Biblioteca AGEPI organizează expoziții de documente, lansări de carte, mese rotunde și alte activități în perioada desfășurării Salonului Internațional de Carte, la care participă din anul 2001. La standul ei din cadrul Salonului,

---

Promovarea proprietății intelectuale - în proces de continuă actualizare

---

specialiștii AGEPI acordă vizitatorilor consultații de specialitate.

La nivel republican, biblioteca AGEPI organizează o dată la doi ani concursul „Biblioteca - partener în promovarea Proprietății Intelectuale”, a cărui primă ediție s-a desfășurat în 2004. Aceste concursuri îi încurajează pe bibliotecari să se implice în procesul de promovare a inovațiilor din toate domeniile de activitate și contribuie la stimularea gândirii persoanelor pasionate de invenții. Bibliotecile participante la concurs au organizat activități diverse, iar standurile permanente de lucrări din domeniul PI, expozițiile tematice, revistele bibliografice, dezbaterile tematice au avut o înaltă rezonanță în rândurile utilizatorilor de informații. Manifestările consacrate Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale, Zilei Inventatorului și a Raționalizatorului, Anului European al Creativității și Inovării au avut ca efect un nou aflus de beneficiari ai bibliotecilor. Diseminarea și promovarea PI se face nu doar în incinta bibliotecilor, ci și în afara lor, în școli, licee, colegii, instituții de învățământ superior, inclusiv prin relațiile de colaborare stabilite cu mass-media locale.

La cea de-a treia ediție a concursului, din cele 200 de biblioteci participante au fost desemnați 6 laureați. Numărul de activități realizate în cadrul concursului a depășit cifra de 5.000, iar numărul beneficiarilor a s-a situat în jurul a 18.000 de persoane.

Consecințe pozitive ale activității bibliotecii AGEPI s-au simțit și în activitatea Agenției, numărul de cereri depuse de solicitanți pentru obținerea PI fiind în continuă creștere (în 2011, de exemplu, s-au primit 9.034 cereri). Se intenționează ca relațiile de colaborare dintre biblioteca AGEPI și bibliotecile publice să fie extinse.

BIBLIOGRAFIE

1. *Raport Anual AGEPI. 2010*. Chișinău: AGEPI, 2011, p. 49-52.
2. Concursul republican „Biblioteca publică - partener în promovarea proprietății intelectuale”. În: *AGEPI-INFO*, nr. 2, 2010, p. 40-41.
3. Publicații de proprietate intelectuală menționate la Târgul internațional de carte științifică și didactică. În: *AGEPI-INFO*, nr. 4, 2010, p. 28-29.
4. AGEPI la cel de-al XIX-lea Salon internațional de carte. În: *AGEPI-INFO*, nr. 3, 2010, p. 33-34.
5. Biblioteca publică în circuitul proprietății intelectuale. În: *AGEPI-INFO*, nr. 1, 2004, p. 39-40.
6. **RACU, P.** Biblioteca publică - factor de promovare a informației privind proprietatea intelectuală. În: *Lecturi AGEPI*. Simpozion anual, ed. a VII-a, 22-23 aprilie 2004. Chișinău: AGEPI, 2004, p. 33-35.
7. **STERNITYKE, Ch.; BARTKOWSKI, A.; SCHRAMM, R.** Regional PATLIB centers as integrated one-stop service providers for intellectual property services. În: *WPI*, vol. 29, nr. 3, 2007, p. 241-245.
8. **ЛУКАНИН, В; МОЛЧАНОВА, А.** Организация информационного обслуживания в западноевропейских патентных ведомствах // *ИС. Промышленная собственность*, nr. 1, 2007, p. 24-29.

The intellectual property promotion - a process in a continuous development

---

Petre Racu
Ana Sofroni

Authors

Petre Racu, head bibliographer, The State Agency on Intellectual Property of the Republic of Moldova
E-mail: *bibl@agepi.md*

Conf. univ. dr. Anca Sofroni, The State Agency on Intellectual Property of the Republic of Moldova
E-mail: *bibl@agepi.md*

Abstract

Libraries, with their specific tasks to hold spiritual values and contribution in disseminating them, are included in the information infrastructure of a country. In Moldova, the State Agency on Intellectual Property (AGEPI) has as strategic objective to promote the intellectual property. The Agency utilizes a complex system for promoting the intellectual property at international and local level. At its turn, AGEPI's main objective is to contribute to the dynamization of research and innovation development in the Republic of Moldova.

Keywords: *intellectual property; information society; library; research; innovation*

An efficient intellectual property (IP) system can stimulate properly the economic, social and cultural development at national level. In the same time, it supports investments, as well the activities associated to the process of generating and disseminating new products and services. And more important than that, IP helps in spreading the novelties and contributes to the increase of the creative potential of the individuals, first for the benefit of society.

The programme for developing the information society, approved by the European Council Reunion in Copenhagen in 1993 is fundamental for promoting IP in Europe and even in the whole world. This new type of society supposes the existence of three essential factors: informatics, telecommunications and mass-media. Under these circumstances, knowledge has the role of a vital source, and information becomes an important raw material. That why is necessary to grant a special attention to the institutions which utilize and disseminate information, including IP bodies.

Libraries with their specific tasks to hold spiritual values and with their contribution in disseminating them are included in the information infrastructure of a country. A survey carried on by the World Intellectual Property Organization (WIPO) shows that, in the hierarchy of the institutions which promote the information about patent, libraries are situated on the first position. It stands to reason, as libraries have professionals able to accumulate and promote information about IP at an up-to-date level of requests.

The European Patent Office (EPO), in cooperation with the national patent offices in 24 countries members of EPO has organized and maintains the activity of a network of centres for providing IP information services, called *PATLIB centres*. There are now 328 patent libraries and regional information centres as *PATLIB* bodies, which hold a great part of the IP information potential and ensures the cooperation among the patent offices and the innovation institutions in Europe.

PATLIB centres provide IP information and documentation services for medium and small business, inventors and scientists. Together with the development of technologies and information society, the functions of these centres have

---

The intellectual property promotion - a process in a continuous development

---

become more complex, covering the whole innovation cycle, whose components are research, protection of innovations, management and commercialization of IP products.

United States Patent and Trademark Office founded deposits of patents in 80 public libraries. In UK, through British Library there has been activated a network of 13 libraries in different areas and they are included in the IP system of this country.

In Romania, 14 regional centres for promoting the industrial property have been founded, with the support of The State Office for Inventions and Trademarks (OSIM). Their activity, oriented towards actions to promote, render society aware and provide services in IP is fulfilled according to the cooperation agreements signed between OSIM and local institutions, among which there are the county libraries.

In the Republic of Moldova, the State Agency on Intellectual Property (AGEPI) has a strategic task to promote IP. The Agency utilizes a complex system of promoting IP at international, national and local level. There are exchanges of IP information with 37 patents offices from different countries in the world and with 4 international organizations (OMPI, OEB ș. a.), based on bilateral agreements. At national level, AGEPI collaborates efficiently with the National Chamber of Commerce and Industry, with the Department of Custom Control, High Justice Court and other prestigious institutions in the country. AGEPI maintains cooperation relations also with the local public administration bodies and with the representatives of different economical companies.

At its turn, the AGEPI Library's main objective is to contribute to the dynamization of research and innovation development in the Republic of Moldova. Its collection including 26 millions of documents (books, periodicals, official publications, databases on electronic support) which is brought up-to-date every year with more than 500 thousands items, allows the library to fulfil its function. The information assistance provided to all categories of users: researchers, inventors, experts in technological problems in the different branches of the national economy, managers and legal experts, professors, students, authorized agents etc is considered to be before every activity. The library complex programme to

promote IP includes a special attention granted to the Libraries National System. Under these circumstances, since 2001, AGEPI has signed 76 cooperation agreements with different libraries. Further on, there have been taken concrete measures in order to create deposits of patents in these institutions, so the IP information has been brought closer to its users in the territory. In time, this activity has been extended, and the evidence stands in the following indicators: in the first year, 2001, 32 libraries collaborated with AGEPI and they received 877 copies, and in 2011 the number of the partner-libraries in promoting IP reached 76, to which there were distributed more than 2,000 copies from the AGEPI library collection. In present, the patents deposits in the public, academic, school and other type of libraries with which they collaborate include about 120 thousands documents, and bringing them up-to date is a continuous process.

The problems to appear and the new information technologies utilized in libraries have been put under debate during the seminars organized until now in Bălți, Ungheni, Briceni, Cahul, Taraclia. The methodological assistance provided by the AGEPI library is oriented towards a full approach of the libraries with IP in the territory and with the manner of an efficient utilization of IP information. This kind of activities takes place also in the AGEPI library, the most efficient being the debates, subject seminars, the days dedicated to information based on the IP legislation. There have been 26 of such activities in 10 years, with the participation of 550 specialists. A special success has been recorded for the workshop with the subject „*Creativity. Innovation. Librarians*”. Beside the debate upon the up-to-date subjects, there have been suggested to the participants exercises to identify and activate their innovation talent and that increased much more the expected effect of the *workshop* activities.

The AGEPI library organizes exhibitions of documents, book presentations, debates and other activities when the International Book Fair takes place, where AGEPI has been participating since 2001. The specialists from AGEPI attend the visitors, providing specialized information, at the dedicated stand.

The AGEPI library organizes every two years the contest „*The library-partner in*

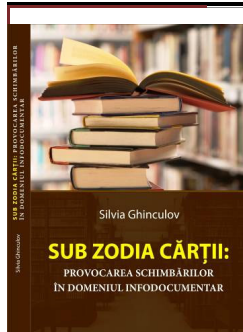
promoting the Intellectual Property”, for the whole country. The first edition took place in 2004. These contests encourage librarians to involve themselves in the process of promoting innovations from all fields of activity and bring a contribution in stimulating the creativity of the persons fond of inventions. The participant libraries developed diverse activities, and the permanent stands with IP works, the subject exhibitions, bibliographic magazines and subjects debates had a great response from the information users. The activities dedicated to the World Intellectual Property Day, Inventor’s and Rationalizer’s Day, the European Year of Creativity and Innovation used to have as consequence a new wave of libraries’ beneficiaries. IP dissemination and promotion takes place not only in libraries, but also in schools, colleges, academic institutions, as well by the effect of cooperation with the local media.

At the third edition of the contest, there have been nominated 6 winners from the 200 participant libraries. The number of activities carried on during the contest passed over 5,000, and there were about 18,000 beneficiaries.

Positive consequences of the AGEPI library activity has been seen in the Agency activity, the number of requests for IP information has been in a continuous growing (in 2011, for example, there have been received 9,034 requests). There are projects to extend the cooperation between the AGEPI library and public libraries.

BIBLIOGRAPHY

1. *Raport Anual AGEPI. 2010*. Chişinău: AGEPI, 2011, p. 49-52.
2. Concursul republican „Biblioteca publică - partener în promovarea proprietăţii intelectuale”. In: *AGEPI-INFO*, iss. 2, 2010, p. 40-41.
3. Publicaţii de proprietate intelectuală menţionate la Târgul internaţional de carte ştiinţifică şi didactică. In: *AGEPI-INFO*, iss. 4, 2010, p. 28-29.
4. AGEPI la cel de-al XIX-lea Salon internaţional de carte. In: *AGEPI-INFO*, iss. 3, 2010, p. 33-34.
5. Biblioteca publică în circuitul proprietăţii intelectuale. In: *AGEPI-INFO*, iss. 1, 2004, p. 39-40.
6. **RACU, P.** Biblioteca publică - factor de promovare a informaţiei privind proprietatea intelectuală. In: *Lecturi AGEPI*. Simpozion anual, ed. a VII-a, 22-23 aprilie 2004. Chişinău: AGEPI, 2004, p. 33-35.
7. **STERNITYKE, Ch.; BARTKOWSKI, A.; SCHRAMM, R.** Regional PATLIB centers as integrated one-stop service providers for intellectual property services. In: *WPI*, vol. 29, iss. 3, 2007, p. 241-245.
8. **ЛУКАНИН, В; МОЛЧАНОВА, А.** Организация информационного обслуживания в западноевропейских патентных ведомствах // *ИС. Промышленная собственность*, iss. 1, 2007, p. 24-29.

O carte despre vicisitudinile unui destin de bibliotecar

GHINCULOV, Silvia.

Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar. Chișinău: ASEM, 2009. 193 p. ISBN 978-9975-75-478-1

Din ce în ce mai multe biblioteci din Republica Moldova caută să-și exploreze trecutul, să sistematizeze cronologia evenimentelor, să-și facă publice istoriile de succes. A început un proces de abordare științifică a activității bibliotecilor, condiționat de căutarea locului acestora într-o lume schimbată și de reconsiderarea valorilor și realităților lor.

O componentă importantă a culturii biblioteconomice este identitatea profesională, care se definește și pe baza cunoștințelor privind istoria instituției bibliotecare.

În acest context, la sfârșitul anului 2009, la Editura ASEM a apărut volumul *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar*, a cărui autoare este Silvia Ghinculov, doctor în economie, directoarea Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM). Reamintim că prima lucrare publicată de această autoare, *Managementul informațional în instituțiile infodocumentare*, apărută la editura Epigraf în anul 2007, a primit Premiul I la Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării”, secțiunea „Automatizare și Știința Informării” (2008).

Activitatea Bibliotecii Academiei de Studii Economice ocupă în carte locul central. Autoarea reunește o varietate de materiale care prezintă istoria de succes în cele aproape două decenii de existență a bibliotecii.

Conform Silviei Ghinculov, fiecare bibliotecă există în două dimensiuni: una, evidentă, de suprafață, celalaltă - o dimensiune profundă, care subscrie biblioteca unui context cultural general.

Noile tehnologii au condus bibliotecile la o redefinire a sistemului de organizare a informațiilor. Autoarea prezintă ultimele tendințe în știința și practica de bibliotecă, cum ar fi orientarea către tehnologie și creșterea rolului informației în toate domeniile, care au impus o revedere a teoriilor manageriale și adaptarea lor la practica curentă.

Lucrarea este structurată pe patru secțiuni:

Biblioteca ASEM - centru de informare economică; Managementul informațional în instituții infodocumentare; Colaborare națională și internațională; Oamenii cărții.

În prefață, autoarea subliniază că editarea acestei cărți o consideră un act de devoțiune pentru carte și bibliotecă. Este ceea ce își propune prin articolele din acest volum, consacrate unor probleme actuale și direcții de interes din mediul infodocumentar.

Cartea începe cu un articol semnat de prof. univ. dr. Grigore Belostecinic, rector ASEM, membru corespondent al Academiei de Științe din Moldova, intitulat „Terenul interferențelor Silviei Ghinculov”, care susține că „[...] În galeria numelor de referință ale biblioteconomiei din Republica Moldova se înscrie și Silvia Ghinculov, profesionist consacrat, omul devotat instituției bibliotecare pe care o slujește cu bună credință. Luată fiecare în parte, articolele din acest volum, de altfel interferente, reprezintă o realitate exactă a domeniului infodocumentar și etapele dezvoltării Bibliotecii Științifice ASEM”.

Prima secțiune, *Biblioteca ASEM - centru de informare economică*, este consacrată activității instituției conduse de autoarea acestei cărți și cuprinde 7 articole. Printre problemele abordate aici se numără funcționarea bibliotecilor în condițiile economiei de piață, managementul, experiența și perspectivele informatizării, implementarea sistemului de învățământ la distanță în universitate. Concluzia care se poate trage în urma lecturii articolelor din această secțiune este că o caracteristică specifică a profesiei de bibliotecar, din vechi timpuri și până în prezent, rămâne sacrificiul pentru profesie, cel care contribuie, în situațiile cele mai dificile, la păstrarea demnității și onoarei acestui domeniu.

A doua secțiune, *Managementul informațional în instituțiile infodocumentare*, reflectă preocupările științifice ale autoarei, în cele 11 articole fiind abordate rolul bibliotecii în societatea contemporană, tehnicile de management aplicate în activitatea bibliotecară, eficiența sistemului informațional al unei instituții infodocumentare, impactul economic și social al managementului informațional. Un deosebit interes îl prezintă articolele „Biblioteca digitală în noul context de reformare a învățământului” și „Conceptul bibliotecilor electronice”. Modernizarea învățământului superior din Republica Moldova în contextul Procesului de la Bologna a impus noi strategii de dezvoltare a bibliotecilor universitare, care ocupă un loc aparte în

Recenzii

mediul educațional, sprijinind schimbarea. De implicarea activă a bibliotecilor în realizarea obiectivelor reformei învățământului depinde calitatea acestei schimbări.

Discutând despre biblioteca virtuală, autoarea abordează și rolul bibliotecarului în mediul digital. Accesul la informație, noile metode de informare au schimbat structura colecțiilor și modul de organizare ale bibliotecii universitare. Elementul definitoriu pentru o bibliotecă universitară modernă este modul în care aceasta se adaptează la schimbările din mediul infodocumentar.

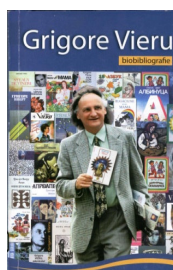
În cea de-a treia secțiune, *Colaborare națională și internațională*, sunt adunate 10 articole consacrate proiectelor și programelor realizate sau aflate în derulare în Republica Moldova: Programul INTAS PERI; Consorțiul eIFL Direct; colaborarea Bibliotecii Științifice ASEM cu catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională. Autoarea afirmă că, pentru a crea condiții favorabile pentru promovarea și dezvoltarea accesului la resursele electronice, bibliotecile din Republica Moldova trebuie să se integreze în proiecte internaționale. Colaborarea și parteneriatul vor scoate bibliotecile din izolare și vor contribui la optimizarea serviciilor furnizate utilizatorilor.

Ultima secțiune, intitulată *Oamenii cărții*, cuprinde o suită de profiluri consacrate cărturarilor și celor care au jucat un rol în evoluția biblioteconomiei din Republica Moldova. Silvia Ghinculov realizează portretele unor persoane care au contribuit semnificativ la dezvoltarea bibliotecilor moldovenești: „Cercetător de elită în domeniul bibliologiei” (Ion Madan); „Succesul ei este și succesul nostru sau Câteva gânduri lângă Marele Zid” (Lidia Kulikovski); „Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot” (Vasile Șoimaru). Două articole sunt scrise în memoria profesorilor universitari, mari economiști - Paul Bran (rector ASEM, 1991-1994) și Eugeniu Hrișcev (rector ASEM, 1994-2001). Regăsim aici și câteva articole aniversare consacrate învățământului biblioteconomic universitar, Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Camerei Naționale a Cărții, Bibliotecii ASE București ș.a.

Volumul se încheie cu aprecierile aduse autoarei în ultimii zece ani, semnate de Traian Brad, Ion Madan, Zuzana Repisova, Aldis Abele, Liviu-Bogdan Vlad, Emilija Banionyte, Viorelia Moldovan-Bătrnac, Grigore Belostecnic, Alexe Rău, Lidia Kulikovski, Claudia Balaban, Petru Racu, Nelly Țurcan, Tatiana Costiuc, Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco și alții.

La Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării”, lucrării *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* i-a fost acordat Premiul I la secțiunea „Bibliologie” (2010). Cartea demonstrează coerența științifică, activismul social, curajul civic și originalitatea gândirii autoarei. Silvia Ghinculov se preocupă de starea actuală a bibliotecilor noastre și își exprimă neliniștile legate de soarta lor în viitor într-un stil propriu, cu o voce distinctă, pornind de la bogata experiență pe care a acumulat-o în cei 20 de ani de când conduce Biblioteca Științifică ASEM.

Natalia Cheradi

O valoroasă biobibliografie pentru un mare poet

Grigore Vieru: biobibliografie.

Ed. îngrijită de Claudia Balaban.

Chișinău: Biblioteca Națională pentru Copii, 2011.

Biobibliografia „Grigore Vieru”, elaborată sub egida Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” (redactori: Maria Ilievici, Tamara Maleru; ediție îngrijită de Claudia Balaban, Chișinău, 2011, ediția a 2-a, revăzută și completată), realizează două scopuri: este un omagiu adus Poetului din partea bibliotecarilor, servind și drept sursă importantă de informare privind opera și activitatea lui Grigore Vieru.

Este o lucrare care impune încă de la prima vedere, prin design exterior, format și machetare, dimensiuni. Faptul că ea a fost elaborată în cadrul Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” este foarte important, întrucât este vorba de o instituție cu o experiență reprezentativă în domeniu, cu bibliografi specializați, care deține o colecție valoroasă a operei poetului.

Un alt atu al publicației este autoritatea profesională a redactorilor și a coordonatorului științific, care sunt nume de referință în bibliografia națională.

Un alt aspect care merită scos în evidență este structura și ușurința/comoditatea utilizării prezentei publicații. Biobibliografia de față îmbină în mod fericit articole, informații bibliografice, tabele cronologice, indexuri auxiliare etc.

Articolele cu titluri sugestive („Biblioteca lui

Recenzii

mediul educațional, sprijinind schimbarea. De implicarea activă a bibliotecilor în realizarea obiectivelor reformei învățământului depinde calitatea acestei schimbări.

Discutând despre biblioteca virtuală, autoarea abordează și rolul bibliotecarului în mediul digital. Accesul la informație, noile metode de informare au schimbat structura colecțiilor și modul de organizare ale bibliotecii universitare. Elementul definitoriu pentru o bibliotecă universitară modernă este modul în care aceasta se adaptează la schimbările din mediul infodocumentar.

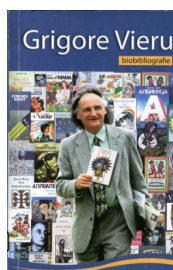
În cea de-a treia secțiune, *Colaborare națională și internațională*, sunt adunate 10 articole consacrate proiectelor și programelor realizate sau aflate în derulare în Republica Moldova: Programul INTAS PERI; Consorțiul eIFL Direct; colaborarea Bibliotecii Științifice ASEM cu catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională. Autoarea afirmă că, pentru a crea condiții favorabile pentru promovarea și dezvoltarea accesului la resursele electronice, bibliotecile din Republica Moldova trebuie să se integreze în proiecte internaționale. Colaborarea și parteneriatul vor scoate bibliotecile din izolare și vor contribui la optimizarea serviciilor furnizate utilizatorilor.

Ultima secțiune, intitulată *Oamenii cărții*, cuprinde o suită de profiluri consacrate cărturarilor și celor care au jucat un rol în evoluția biblioteconomiei din Republica Moldova. Silvia Ghinculov realizează portretele unor persoane care au contribuit semnificativ la dezvoltarea bibliotecilor moldovenești: „Cercetător de elită în domeniul bibliologiei” (Ion Madan); „Succesul ei este și succesul nostru sau Câteva gânduri lângă Marele Zid” (Lidia Kulikovski); „Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot” (Vasile Șoimaru). Două articole sunt scrise în memoria profesorilor universitari, mari economiști - Paul Bran (rector ASEM, 1991-1994) și Eugeniu Hrișcev (rector ASEM, 1994-2001). Regăsim aici și câteva articole aniversare consacrate învățământului biblioteconomic universitar, Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Camerei Naționale a Cărții, Bibliotecii ASE București ș.a.

Volumul se încheie cu aprecierile aduse autoarei în ultimii zece ani, semnate de Traian Brad, Ion Madan, Zuzana Repisova, Aldis Abele, Liviu-Bogdan Vlad, Emilija Banionyte, Viorelia Moldovan-Bătrînac, Grigore Belostecnic, Alexe Rău, Lidia Kulikovski, Claudia Balaban, Petru Racu, Nelly Țurcan, Tatiana Costiuc, Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco și alții.

La Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării”, lucrării *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* i-a fost acordat Premiul I la secțiunea „Bibliologie” (2010). Cartea demonstrează coerența științifică, activismul social, curajul civic și originalitatea gândirii autoarei. Silvia Ghinculov se preocupă de starea actuală a bibliotecilor noastre și își exprimă neliniștile legate de soarta lor în viitor într-un stil propriu, cu o voce distinctă, pornind de la bogata experiență pe care a acumulat-o în cei 20 de ani de când conduce Biblioteca Științifică ASEM.

Natalia Cheradi

O valoroasă biobibliografie pentru un mare poet

Grigore Vieru: biobibliografie.

Ed. îngrijită de Claudia Balaban.

Chișinău: Biblioteca Națională pentru Copii, 2011.

Biobibliografia „Grigore Vieru”, elaborată sub egida Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” (redactori: Maria Ilievici, Tamara Maleru; ediție îngrijită de Claudia Balaban, Chișinău, 2011, ediția a 2-a, revăzută și completată), realizează două scopuri: este un omagiu adus Poetului din partea bibliotecarilor, servind și drept sursă importantă de informare privind opera și activitatea lui Grigore Vieru.

Este o lucrare care impune încă de la prima vedere, prin design exterior, format și machetare, dimensiuni. Faptul că ea a fost elaborată în cadrul Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” este foarte important, întrucât este vorba de o instituție cu o experiență reprezentativă în domeniu, cu bibliografi specializați, care deține o colecție valoroasă a operei poetului.

Un alt atu al publicației este autoritatea profesională a redactorilor și a coordonatorului științific, care sunt nume de referință în bibliografia națională.

Un alt aspect care merită scos în evidență este structura și ușurința/comoditatea utilizării prezentei publicații. Biobibliografia de față îmbină în mod fericit articole, informații bibliografice, tabele cronologice, indexuri auxiliare etc.

Articolele cu titluri sugestive („Biblioteca lui

Grigore Vieru” de Claudia Balaban, „Moarte întru adevăr” de Mihai Cimpoi, „Bade Grigore, mașina așteaptă afară...” de Spiridon Vangheli, „Grigore Vieru sau Axul postumității testamentare” de Ion Hadârcă), oferind informații impresionante despre poet, de fapt provoacă și îndeamnă cititorii spre o lectură profundă a operei lui Grigore Vieru. Nu putea lipsi dintr-o astfel de lucrare materialul semnat de Vlad Ciubucciu, care reliefând aspectele genealogice ale „copilului cel mare al neamului”, specifică: „Este neamul nostru de-a pururea - și un Vieru ni-e rudă de sânge. Iar când el, poetul, cântă neamul, ne cântă pe noi, un neam concret, neamul său de sânge”.

Secțiunea „Referințe și aprecieri”, conținând reflecții analitice și sintetice ale unor personalități din țară și străinătate privind opera lui Grigore Vieru, este importantă atât din punct de vedere informațional, cât și practic, constituind un sprijin indispensabil pentru biblioteci, în perspectiva promovării și valorificării operei poetului.

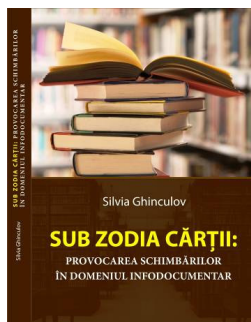
În secțiunile bibliografice ale lucrării, înregistrările bibliografice sunt organizate în funcție de genul și tipul publicațiilor, respectând întrutotul prevederile standardelor biblioteconomice în vigoare și oferind un tablou real și clar al prezenței editoriale a poetului în țară și străinătate.

Ținem să subliniem încă un aspect foarte important: exhaustivitatea selectării și prezentării informației. Afirmăm acestea având în vedere rezultatul confruntării parțiale a informației privind traducerile operelor lui Grigore Vieru, prezentă în biobibliografie, cu baza de date internațională *Index Translationum*.

În scopul de a facilita utilizarea biobibliografiei și efectuarea căutărilor în funcție de diferite criterii, ni se pune la dispoziție un aparat informativ divers: index de nume, de titluri, de limbă a operei traduse, lista periodicelor bibliografiate.

În concluzie, prezenta biobibliografie este o lucrare de anvergură, putând fi considerată un eveniment editorial. Suntem convingeți că ea va fi apreciată și de către cititori drept un instrument util pentru cunoașterea mării opere a poetului Grigore Vieru, care după spusele academicianului Mihai Cimpoi „...prin valoarea operei și impactul deosebit asupra conștiinței românilor de pe ambele maluri ale Prutului, s-a impus ca un adevărat poet național al contemporaneității noastre tensionate”.

Ludmila Corghenci

A book about the vicissitudes of a librarian destiny

GHINCULOV, Silvia. *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar.* Chișinău: ASEM, 2009. 193 p. ISBN 978-9975-75-478-1

More and more libraries in the Republic of Moldova do research about their past organize the chronology of the events and present their successful histories to public. Libraries are approached in a scientific manner based on the search of their place in a changed world and reassessment of their values and realities.

An important element of the library science culture is the professional identity which is defined based on the knowledge about the library history.

Under these circumstances, at the end of 2009, Silvia Ghinculov, PhD in economy, director of the Scientific Library of the Academy of Economic Studies (ASEM) published at the volume *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* [Under the book sign: the challenge of the changes in the info-documentary field] at ASEM Publishing House. We remind that the first work published by this author, *Managementul informațional în instituțiile infodocumentare* [The information management in the info-documentary institutions], published at Epigraf Publishing House in 2007, was awarded the 1st Prize at the National Contest „The best works in bibliology and information science”, at the section „Automation and Information Science” (2008).

The activity of the Academy of Economic Studies has the main role. The author brings together a variety of materials which present the successful history of the library in almost two decades of existence.

According to Silvia Ghinculov, each library exists in two ways: an obvious and surface one and other one - a profound way which includes library in a cultural context.

The new technologies determine libraries to redefine the organization of their information system. The author presents the most recent tendencies in library science and practice, for example the orientation to technology and an increased role of the information in all the fields, aspects which imposed changes in the management

theories and their adaptation to the current practice.

The work is structured in four sections: *Biblioteca ASEM - centru de informare economică* [The ASEM Library - center for economic information]; *Managementul informațional în instituții infodocumentare* [The information management in info-documentary institutions]; *Colaborare națională și internațională* [National and international collaboration]; *Oamenii cărții* [The book people].

In the foreword, the author underlines that she considers the publication of this book a devotion act for book and library. It is her purpose illustrated by the articles in this volume, dedicated to some actual problems and matters of interest in the info-documentary field.

The first article in the book is signed by prof. Grigore Belostecinic, rector of ASEM, corresponding member of the Academy of Science in the Republic of Moldova; the article title is „Terenul interferențelor Silviei Ghinculov” [„The domain of Silvia Ghinculov’s interferences”], where the author says that „[...] In the gallery of the representative names of the library science in the Republic of Moldova, Silvia Ghinculov is mentioned also, a well-known specialist, a person devoted to the library which she serves with good faith. Each article in this volume, otherwise connected among them, presents an accurate reality of the info-documentary system and the stages of development of the ASEM Scientific Library”.

The first section, *Biblioteca ASEM - centru de informare economică* [The ASEM Library - center for economic information] is dedicated to the activity of the institution led by the author of the present book and includes 7 articles. Among the problems under debate here it is to be mentioned the library’ way of working in the market economy, management, expertise and the automation perspectives, the implementation of the long distance learning in the university. The conclusion after reading the articles in this section is that from old times since nowadays the sacrifice for profession is specific for librarians; this sacrifice contributes, in the most difficult situations to maintain the dignity and honor in this profession.

The second section, *Managementul informațional în instituții infodocumentare* [The information management in the info-documentary institutions], reflects the author’s scientific studies; the 11 articles deal with the library’s role in the contemporary society, management techniques applied in library science, efficiency of the

---

Reviews

---

information system in a info-documentary structure, social and economic impact of the information management. A special interest is raised by the articles „Biblioteca digitală în noul context de reformare a învățământului” [„The digital library in the new framework of education reforms”] and „Conceptul bibliotecilor electronice” [„The concept of electronic libraries”]. The modernization of the higher education in the Republic of Moldova in the framework of Bologna Process imposed new strategies for the academic libraries development as libraries play a special role in the academic environment and they support changes. The quality of this change depends on an active participation in achieving the education reform.

Talking about the virtual library, the author approaches also the librarians’ role in the digital environment. The access to information, the new information methods have changed the collections’ structure as well as the manner of organizing the academic libraries. The characteristic element for a modern academic library is the way it is adapted to the changes in the library environment.

The third section, *Colaborare națională și internațională* [National and international collaboration] includes 10 articles dedicated to the projects and programs already finished or under development in the Republic of Moldova: the Program INTAS PERI; the Consortium eIFL Direct; the collaboration of the Scientific Library of ASEM with the department of Library Science and Information Assistance. The author affirms that in order to create favorable conditions to promote and develop the access to the electronic resources, libraries in the Republic of Moldova should be integrated in international projects. The cooperation and partnership will help libraries to escape from isolation and contribute to better services for users.

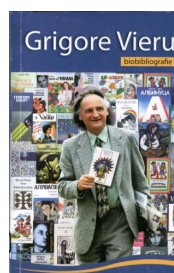
The last section, with the title *Oamenii cărții* [The book people] includes a series of profiles dedicated to the scholars and to those who played a role in the library science development in the Republic of Moldova. Silvia Ghinculov makes the portraits of the persons who contributed significantly to the development of the Moldavian libraries: „Cercetător de elită în domeniul bibliologiei” [„A famous researcher in bibliography”] (Ion Madan); „Succesul ei este și succesul nostru sau Câteva gânduri lângă Marele Zid” [„Her success is our success as well or some thoughts near The Great Wall”] (Lidia Kulikovski); „Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot” [„The Bassarabian with an eagle eye,

economical thinking and patriot heart”] (Vasile Șoimaru). Two articles are dedicated to the memory of the professors, great economists - Paul Bran (rector ASEM, 1991-1994) and Eugeniu Hrișcev (rector ASEM, 1994-2001). We also can find here some anniversary articles dedicated to: the library science education, The National Library of the Republic of Moldova, The National Book Chamber, the Library of ASE Bucharest etc.

The book closes with the appreciations written for the author in the last ten years, signed by Traian Brad, Ion Madan, Zuzana Repisova, Aldis Abele, Liviu-Bogdan Vlad, Emilija Banionyte, Viorelia Moldovan-Bătrînac, Grigore Belostecinic, Alexe Rău, Lidia Kulikovski, Claudia Balaban, Petru Racu, Nelly Țurcan, Tatiana Costiuc, Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco and others.

At the National Contest „The best works in bibliography and information science”, the work *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* [Under the book sign: the challenge of changes in the library science] was awarded the 1st Prize at the section „Bibliology” (2010). The book proves scientific coherence, social participation, civic courage and the author’s originality in thinking. Silvia Ghinculov gives her attention to the actual situation of our libraries and expresses her concern about their destiny in her own manner, with a distinct voice, starting from the rich experience she has accumulated in the 20 years since she has been the director of the Scientific Library of ASEM.

Natalia Cheradi

An important bio-bibliography for a great poet

Grigore Vieru: biobibliografie.
Ed. îngrijită de Claudia Balaban.
Chișinău: Biblioteca Națională pentru
Copii, 2011.

The bio-bibliography „Grigore Vieru”, worked out under the care of the National Library for Children „Ion Creangă” (editors: Maria Ilievici, Tamara Maleru; edition by Claudia Balaban, Chișinău, 2011, 2nd edition revised and enlarged), follows two purposes: it is a tribute to the Poet from librarians and it is an important source of information about Grigore Vieru’s work and

---

Reviews

---

information system in a info-documentary structure, social and economic impact of the information management. A special interest is raised by the articles „Biblioteca digitală în noul context de reformare a învățământului” [„The digital library in the new framework of education reforms”] and „Conceptul bibliotecilor electronice” [„The concept of electronic libraries”]. The modernization of the higher education in the Republic of Moldova in the framework of Bologna Process imposed new strategies for the academic libraries development as libraries play a special role in the academic environment and they support changes. The quality of this change depends on an active participation in achieving the education reform.

Talking about the virtual library, the author approaches also the librarians' role in the digital environment. The access to information, the new information methods have changed the collections' structure as well as the manner of organizing the academic libraries. The characteristic element for a modern academic library is the way it is adapted to the changes in the library environment.

The third section, *Colaborare națională și internațională* [National and international collaboration] includes 10 articles dedicated to the projects and programs already finished or under development in the Republic of Moldova: the Program INTAS PERI; the Consortium eIFL Direct; the collaboration of the Scientific Library of ASEM with the department of Library Science and Information Assistance. The author affirms that in order to create favorable conditions to promote and develop the access to the electronic resources, libraries in the Republic of Moldova should be integrated in international projects. The cooperation and partnership will help libraries to escape from isolation and contribute to better services for users.

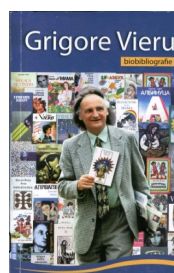
The last section, with the title *Oamenii cărții* [The book people] includes a series of profiles dedicated to the scholars and to those who played a role in the library science development in the Republic of Moldova. Silvia Ghinculov makes the portraits of the persons who contributed significantly to the development of the Moldavian libraries: „Cercetător de elită în domeniul bibliologiei” [„A famous researcher in bibliography”] (Ion Madan); „Succesul ei este și succesul nostru sau Câteva gânduri lângă Marele Zid” [„Her success is our success as well or some thoughts near The Great Wall”] (Lidia Kulikovski); „Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot” [„The Bassarabian with an eagle eye,

economical thinking and patriot heart”] (Vasile Șoimaru). Two articles are dedicated to the memory of the professors, great economists - Paul Bran (rector ASEM, 1991-1994) and Eugeniu Hrișcev (rector ASEM, 1994-2001). We also can find here some anniversary articles dedicated to: the library science education, The National Library of the Republic of Moldova, The National Book Chamber, the Library of ASE Bucharest etc.

The book closes with the appreciations written for the author in the last ten years, signed by Traian Brad, Ion Madan, Zuzana Repisova, Aldis Abele, Liviu-Bogdan Vlad, Emilija Banionyte, Viorelia Moldovan-Bătrînac, Grigore Belostecinic, Alexe Rău, Lidia Kulikovski, Claudia Balaban, Petru Racu, Nelly Țurcan, Tatiana Costiuc, Elena Harconița, Ecaterina Zasmenco and others.

At the National Contest „The best works in bibliography and information science”, the work *Sub zodia cărții: provocarea schimbărilor în domeniul infodocumentar* [Under the book sign: the challenge of changes in the library science] was awarded the 1st Prize at the section „Bibliology” (2010). The book proves scientific coherence, social participation, civic courage and the author's originality in thinking. Silvia Ghinculov gives her attention to the actual situation of our libraries and expresses her concern about their destiny in her own manner, with a distinct voice, starting from the rich experience she has accumulated in the 20 years since she has been the director of the Scientific Library of ASEM.

Natalia Cheradi

An important bio-bibliography for a great poet

Grigore Vieru: biobibliografie.
Ed. îngrijită de Claudia Balaban.
Chișinău: Biblioteca Națională pentru
Copii, 2011.

The bio-bibliography „Grigore Vieru”, worked out under the care of the National Library for Children „Ion Creangă” (editors: Maria Ilievici, Tamara Maleru; edition by Claudia Balaban, Chișinău, 2011, 2nd edition revised and enlarged), follows two purposes: it is a tribute to the Poet from librarians and it is an important source of information about Grigore Vieru's work and

---

Reviews

---

activity.

It is an impressive work from the first sight by design, format, layout and sizes. The fact that it was elaborated at the National Library for Children „Ion Creangă” is very important, as this library is an institution with a high expertise in the field, with specialized bibliographers and which holds a valuable collection of poet’s work.

Another benefit of the publication is the professional authority of the editors and the scientific coordinator, who are representative names for the national bibliography..

Another aspect to be underlined is the structure and the facility/ease to utilize the present publication. The bio-bibliography mixes in a favorable manner articles, bibliographical information, chronological tables, auxiliary indexes etc

The articles with suggestive titles („Biblioteca lui Grigore Vieru” [„Grigore Vieru’s library”] by Claudia Balaban, „Moarte întru adevăr” [„Death for truth”] by Mihai Cimpoi, „Bade Grigore, mașina așteaptă afară...” [„Old man Grigore, the car is waiting outside...”] by Spiridon Vangheli, „Grigore Vieru sau Axul postumității testamentare” [„Grigore Vieru or the posthumous will axle”] by Ion Hadârcă) bring impressive information about the poet, and this way determine and urge readers to a profound reading of Grigore Vieru’s work . The article signed by Vlad Ciubucciu underlines genealogical aspects of „the great child of the people”; Vlad Ciubucciu mentions: „Grigore Vieru is our people for ever - and a Vieru is our blood relation. And when the poet writes about his people, he writes about us, a concrete people, his blood people”.

The section „References and appreciations”, including analytical and synthetic reflections of some personalities from the country and abroad regarding Grigore Vieru’s work, is important both from information and practical point of view, being an essential support for libraries, in the perspective of promoting and valorization of poet’s work.

The bibliographical records are organized in the bibliographic sections according to the sort and type of publications, observing totally the rules of the specific standards in force and presenting a real and clear image of poet’s activity in the country and abroad.

We insist on mentioning another very important aspect: the exhaustive selection and presentation of information. We affirm the above as the result of a partial comparison between the information regarding the translations Grigore Vieru’s works,

present in bio-bibliography and the international database *Index Translationum*.

In order to facilitate the utilization of the bio-bibliography and to retrieve information according to different criteria, the author put at our disposal a variety of information: indexes of names, titles, language of translations, as well as the list of the researched periodicals.

To conclude, the present bio-bibliography is a considerable work and it can be considered an event. We are convinced that this book will be appreciated by the readers as useful reference material for learning about the great work of the poet Grigore Vieru, who, according to the academician Mihai Cimpoi „...by the value of his work and the special impact upon the conscience of the Romanians on both sides of river Prut, imposed as a real national poet of our tensed contemporaneousness”.

Ludmila Corghenci